

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

1967
US

1967

1

R14
R

RAYMUN-
DI LULLI DOCTISSI-
SIMI ET CELEBERRIMI
PHILOSOPHI MERCURIORVM
liber iam tandem subsidio manuscri-
pti exemplaris perfectè
editus.

ITEM

*Eiusdem Apertorium, Repertorium, Artis intellectiua
Theorica & Practica, Magia naturalis,
opuscula plane aurea.*

COLONIAE AGRIPPINAE
Apud Iohannem Birckmannum,
ANNO M. D. LXVII.

Cum gratia & priuilegio Caf. Maieft.

DE ALCHYMI- AE SCRIPTORIBVS.

EX PROLOGOMENIS G. GRATAROLI.

De Chemia, vel Alchymia sic scribit Robertus Constantinus in suo Nomenclatore insignium Scriptorum Parisiis edito M.D.LV.

E hac arte, sicut & de Cabala diximus, qui aliquid memoriæ prodiderit, nullus antiquus author inuenitur, siue id inuidētia factū sit, siue ignoratione. Nō defunt tamē, qui illud famosum apud poetas Iasonis χρυσόμαλλον δέρας id est, vellus aureū, librū fuisse interpretentur in vellere vel macrocolo conscriptū, qui ipsam artem, id est, auri argentiq̄ue conficiendi rationem contineret. Fabulas interpretes utroque trahūt:

& licet vnicuique pro animi arbitratu affingere. Quantū ad me attinet, verum sit necne, fusq̄ue deq̄; habeo. Certū est ex historia tamen, & rerum gestarum annalibus, Diocletianum principem huiusce artis conquisitos libros omnes curiose exussisse, ὅτι τὰ νεωτεριστά Αἴγυπτίοις, πρὸς τὸ μὴ πλεῖστον ἐκείνοις ἐκ τῆς τοιαύτης προσγινεσθαι τέχνης. Hoc artificium luxato verbo, Alchymiam vocant, vel Archymiã, quasi dicas ἀργύρεα χημεία: alij vocant χημεία, vel χυμεία: alij χρυσοποιία. Qui verò de hac aliquid scripserunt, hi sunt:

Arnoldus de Villanoua.

Auicēna ad Assē Philosophū.

Blemidas *περὶ χρυσοποιίας*, liber Græcus, manuscriptus in regia Galliaë bibliotheca.

Geberus Arabs, cuius expositor Ioannes

Ioannes Braceſchus Vrceanus.

Ioan. Auguſtinus Pátherus (vel Panthęus) ſcripſit Arſetheoriam tráſmutationũ metallicarum cum Voarchadumia.

Iſaac monachus ſcripſit ἀργύρεα μέθοδος, ὅπως δεῖ εὐρίσκειν τὰς πλυθεῖας τῶν μὴ ἔκτατων, in regia Gallię bibliotheca, manuſcriptus Græcè.

Morienii cuiuſdam Alchymiſticus liber circumfertur, nō impreſſus.

Philippus Viſtadius edidit Cœlum Philoſophorum: qui tamen ad rem medicam ſpectat.

Raymúduſ Lulliuſ ſcripſit (pręter cętera multa) de Secretis naturę, ſiue quinta eſſentia. Hũc ego inquirendo comperio, apud Anglos re quidem vera præſtitiffe, quod ſuis libris pollicetur: et in arce Londi-

ni iussu Regis probatissimum aurum confecisse, mihiq̄ue genus numi ostensum est, quod adhuc appellant Nobile Raymundi, auri videlicet puri, & obrizi, summęq̄; indicaturę. Ipse in libro, quod testamētũ vocat, fatetur se hęc artē ex Arnol̄do de Villanoua coæuo suo didicisse. Quē Ioan. And. in tit. de Crimine falsi attestatur, laminas aureas excudisse, quę ex auro ex arrugia quęsito, aurifodinisq̄; extracto, bonitate non cederēt. Scripserunt etiã alij multi de hac arte, quorũ libri nondũ impressi sunt: inter quos est Rosinus Philosophus, & Rogerius Bacho, cuius legi Alchymix̄ speculũ.

Zosimus author Gręcus a seruat̄ur in bibliotheca Regia: scripsit de Sacra arte, de cõpositione aquarũ ad $\chi\upsilon\sigma\sigma\omicron\pi\omicron\iota\iota\alpha$, de instrumētis & caminis.

minis. Sunt & alij huius artis præceptores, vt Christianus, Heliodorus, Theophrastus, Archelaus, Pelagius, Oftanes, Olympiodorus, Democritus, Dioscurus, Synesius, & Stephanus, cuius est liber de Magna & sacra sciëntia. Omnes hi Græci sub nominibus antiquis, mihi tamē recentes videntur. Est etiã liber Chymisticus, Comitum Treuifini. Haftenus Robertus. Ceteros qui nosse cupit, legat in fine Geberi vltimò à Ioan. Petreo editi, vel Bernæ impressi eius sumptu: item Euonymum Philiatrū, Tigurinū: Ioannis Langij epistolam 53. & vltimum foliū capitis 18. libri secūdi de Abditis rerū causis Ioannis Fernelij, medici & Philosophi doctissimi & præstantissimi: atque alios recentiores, vt Ianum Lacinium nulli spernendum.

Nominati artifices huius artis fuerūt, vt refert Vincentius in Speculo naturali,

Adam. Noe. Idrid. Squilia. Chora. Moises, & soror eius Maria. Cato. Virgilius. Aristoteles. Alexāder. Geber. Iahie. Rasi. Abimazar. Maurienus siue Morienes. Iohannes Euangelista. Garfias, & Gilbertus Cardinales. Guilhelmus Episcopus Huck appellatus. Aegidius magister hospitalis, qui extraxit librum de 125 lapidibus. Androicus etiam episcopus, & Apostolicus dominicus. Et Iacob Aranicus Iudæus. Petrus quoque & Dirandus Monachi. Auicenna. Arnoldus de noua Villa, et Raymūsdus, qui nostris vltimis temporibus floruerunt.

INDEX LO- CORVM ET CAPI-

tum, quæ in libro Mercurio-
rum continentur.

A.

de Aceti nostri compositione, quod constringit
argentum viuum ad extraponendum naturam
pag. 172

Actiones quomodo debeas intelligere ad tem-
perandum elixir 56

de Administratione dictæ aquæ in corpore hu-
mano, & primò de aquis temperantibus illam 34

de Administrationis modo 37

Alphabetum huius libri 183

de Animatione elementorum, & de cognitione
ipsorum 52

de Argenti viui congelatione ad recipiendum
medicinam in forma metalli 125

de Assatione & dissoluti, & de congelatione i-
psius 4

C

de Compositione aquæ potabilis simplicis, quæ
fit de fixato per naturam, ad confortandum humi-
dum radicale humanum 33

I N D E X.

<i>de Confectione secundæ aquæ</i>	35
<i>tertiæ</i>	ibid.
<i>quartæ</i>	36
<i>quintæ</i>	ibid.
<i>sextæ</i>	ibid.
<i>de Corpore & spiritu in simul exemplo genera- tionis humanæ</i>	128
<i>de Corporis & Mercurij duplici custodia</i>	104
<i>de Creatione Mercuriorum rubeorum ad faci- endum tincturam rubeam de sua propria substan- tia ad consequendum operationes supradictas</i>	19

D

<i>de Diuersitate ignis cõtra naturam secundũ pro- prietatem materiarum diuersarum in forma pra- ctica: et quomodo debeas illam considerare</i>	94
---	----

E

<i>Elementa quomodo debeas intelligere</i>	46
<i>Elementorum colligatio quomodo facta sit in diuersis proportionibus</i>	63
<i>de Exuberatione alia argëti viui facta de corpore</i>	9

F

<i>Fixatione & perfectione ipsius &</i>	7
<i>Fortio margaritarum introductione suæ formæ nouæ factæ</i>	13
<i>de Furnis & vasis</i>	40

I

<i>de Instrumentis tribus, sine quibus operatio no- stri magisterij non potest fieri</i>	59
--	----

INDEX.

de *Judæis incredulis reprobatis & de Sarracenis*
L 79

de *Lunari corpore solo cum adiutorio de A* 99

M

de *Medicinarum nostrarum conditionibus quot sint, & quomodo, & de quo acquisuerint*
135

Mercurij sublimationem qualiter debeas intelligere, & quanta ac qualis sit differentia inter sublimationem vulgarem, & sublimationem Philosophorum 19

Modo fermentorum compositorum 22

de *Modo fermentorum compositorum, & de liquefactione, quod nos vocamus gummas* 23

de *Modo, quo tu debes facere formam perfectam ad margaritas, postquam ipsæ sunt formatae*
15

de *Modo separandi elementa in octo diebus ad consequendum operationes per literas A, B, C*
147

de *Multiplicatione fermentorum per viam mixtionis* 26

N

de *Naturæ ramis vel brachijs aliquibus per viam Practicæ, in quibus filius artis se possit exercere cum solatio* 110

de *Natura supremi fermenti* 149

de *Opera-*

INDEX.

O

*de Operationibus, per quas creatur argenti vi-
ui natura* I

P

de Plumbi opere 122

*de Prima operatione, quæ venit ad inquisitio-
nem perfectionis magisterij* 29

*de Proiectionibus omnium medicinarum tam
vniuersaliter, quàm particulariter* 175

R

*de Reincrudatione corporis perfecti: & de sua di-
uersitate atque accidente & ponderibus* 100

*de Rectificatione humoris exuberati per fixio-
nem tincturæ* 9

de Rectificatione parlarum 10

*& de diuisione speciei & vnitatis illius cū limo-
sitate aquæ* 11

*de Rectificatione trium aquarum distillarum
per cineres* 37

*de Reuelationibus propriarum naturarum, & ea-
rum subiectis* 152

*de Rubificatione Mercurij sublimati in suomet
igne ad faciendum elixir rubeum* 20

S

de Stanni opere 124

*Subiectum quomodo habeas considerare in qua-
tuor conditionibus & qualiter capiantur in ista
arte*

INDEX.

<i>arte</i>		67
<i>de Sulfurum compositione, & eorum confectio-</i>		
<i>ne</i>		147

T

<i>de</i>	<i>Temperamento lapidis & qualiter sit in qua-</i>	
	<i>tuor elementis cum distemperamento</i>	73

V

<i>de</i>	<i>Vasis propriis habendis</i>	43
<i>de</i>	<i>Veneris & Martis opere</i>	126

INDEX IN APERTO-
RIVM.

<i>de</i>	<i>Fixatione & compositione tincturæ</i>	213
<i>de</i>	<i>Lapide minerali</i>	211
	<i>Secunda pars Philosophorum de cōfectione me-</i>	
<i>dicinæ</i>		207
<i>de</i>	<i>Terræ viiificatione</i>	200
<i>de</i>	<i>Veri lapidis compositione</i>	184

IN REPERTORIVM.

	<i>Ad dandum ingressionem medicinæ</i>	239
	<i>Aqua Philosophica tribus naturis componitur</i>	224
	<i>Coniunctio solis & lunæ quomodo fiat</i>	239
	<i>Corpora quomodo nutriantur</i>	235
	<i>Distillatio qualiter fiat</i>	235
	<i>Fermentatio quando fiat</i>	237
	<i>Fermenti præparatio quot modis fiat</i>	238
	<i>Fermentum quare præparetur</i>	237
<i>de</i>	<i>Forma vasis, & qualis sit</i>	236

Materia

INDEX.

<i>Materia quæſita ubi ſeruetur</i>	234
<i>Medicina quomodo habeat ingreſſum</i>	239

IN THEORICAM ARTIS
INTELLECTIVÆ.

<i>de Cognitione rationis factæ per reuolutionem contrariorum inueniendo Præcticam reſpectu na- turæ</i>	257
<i>de Doctrina intellectuâli ſuper materiam & ſuam formam, & ſuper ſuam operationem</i>	243
<i>Figura de metallis imperfectis</i>	295
<i>Figura intellectuâlis</i>	254
<i>Figura Præcticalis operis naturæ</i>	268
<i>de Forma & eius conſequentia</i>	276
<i>Materia & eius diuerſitate</i>	280
<i>Materia medicinæ noſtræ, & quæ res ſit</i>	242
<i>Modo habendi inſtrumentum intellectuâle</i>	250
<i>de Obſervatione aliàs conſeruatione naturæ me- diæ perfectiue & homogeneæ</i>	288
<i>de Recapitulatione artis intellectuâlis cum diui- ſione ſuorum membrorum.</i>	268

IN PRACTICAM.

<i>de Compoſitione Mercurij, & de ſua natura reali,</i>	
---	--

INDEX.

<i>de suis partibus extremis separabilibus</i>	250
<i>de Coniunctione terrarum solis & lunæ</i>	335
<i>Corruptio et depuratio quomodo fiant simul</i>	303
<i>Corruptione per secundam rotam</i>	307
<i>Elementorum extractione</i>	310
<i>de Elementorum rectificatione</i>	311
<i>Fixatione aquæ & aeris</i>	324
<i>Humoribus tribus in compositione argenti viui repertis</i>	347
<i>de Introductione reductionis faciendæ per in- tentionē alterius digestionis per Theoricam</i>	312
<i>de Miscibilium forma</i>	332
<i>de Practica congelationis per viam reductionis</i>	314
<i>de Practica totius magisterij in generali recepta</i>	342
<i>de Processu practicæ & prima rota corruptionis</i>	305
<i>de Putrefactione compositi</i>	308
<i>de Recapitulatione magisterij in summa abbre- uiata</i>	340
<i>de Separatione aquæ</i>	309
<i>ignis</i>	310
<i>sui aeris</i>	ibid.
<i>de Sublimatione sulfuris reductione comple- ta</i>	321
	In

INDEX.
IN MAGIAM NATVRAM
lem.

<i>Aqua calcinante omnia corpora</i>	359
<i>Aqua elixir in oleum</i>	266
<i>Compositio</i>	358
<i>Congelatione liquorum lunæ</i>	365
<i>Exuberatione Mercurij</i>	374
<i>de Igne contra naturam</i>	363
<i>Modo faciendi oleum lunæ</i>	367
<i>Naturali calcinatione</i>	362
<i>Naturali euocatione corporum à suis spiritibus</i>	371
<i>Occultatione Philosophorū solutionis lunæ</i>	364
<i>Operatione caritatis cum oleo lunæ</i>	378
<i>Separatione calcis & aqua calcinatiua</i>	362

FINIS INDICIS.

A S
 Amey
 S
 H

I

RAYMUNDI
LULLI DOCTISSIMI
ET CELEBERRIMI PHI-
LOSOPHI MERCU-
riorum Liber.

CAPVT PRIMVM.

*ILLI oportet quòd intelli-
gas operationes, per quas
creatur natura argenti
vivi, & postea si scis vel
habes notitiam ad cogno-
scendum nostrum argentum viuum, ha-
bebis artem integram: quia operationes
omnes non sunt plus nisi vna sola, quæ fit
per modum, quem tibi dicemus. Tu accipe
de liquore lunariæ quantum volueris, &
de illa per distillationem diuidas elemen-
ta: sed primò separabis aquam phlegmati-
cam, in qua stat mortificatus spiritus, &
continua in balneo suam distillationem,*

B quo.

quousque videris distillari aquam anima-
 tam, quæ incipit comburere, et illā distil-
 la ad partem, et quādo illud quod poterit
 distillari per illā calorē receperis et phle-
 gma fuerit extra, sicut manifestat signū
 adustionis, illam diuidas in duas partes,
 et vnā partem seruabis ad creādum ꝯ,
 vt cum eo terram lapidis sublimēs, & de
 secunda parte trahes elementa sine omni
 combustione sub conseruatione propieta-
 tis sulfuris, & per argentum viuū. per
 istum modū ponas partem aquæ animatæ
 super feces, quæ erūt in similitudine picis
 fusæ vel liquefactæ in fundo vasis, et sta-
 tim pone alembicum cum suo receptaculo,
 & incende ignem serraturarum, & luta
 cum pasta, & illum ignem continua quo-
 usque quod poterit distillari distille-
 tur per æqualitatem prædicti ignis: postea
 pone in igne sicco cimericio & illa conti-
 nua de serratura distilla elemētum, et ad
 finem

finem suæ distillationis dimitte infrigida-
 ri materiã cū toto vase, postea reduc suū
 liquorem primum, qui est aqua & non o-
 leum, super feces, & reitera tuam distilla-
 tionem, sicut iam dictum est, quousque fe-
 ces maneant siccae & combustæ, & quod
 humidum vinctuosum sit totum sublima-
 tum, sicut anima in substantia spiritus. fili-
 natura nostri spiritus operatur in omni-
 bus rebus & omnem rem excedit, & per
 illum fit nigredo, albedo et rubedo, si quã-
 do bene scies miscere: mixtio illarum fit si-
 cut tibi diximus, quia vnum intrat in ali-
 ud et fugit in illud, et rarefactū impletur
 cōdensato, et condensatum subtilitatur p̄
 rarefactū, et totum illud fit per solutionē
 & calefactionē in leui igne: & iste ignis
 debet continuari quousque elementa sint
 amplexa cum terminatione suæ humidi-
 tatis: et sua terminatio est quòd omne mo-
 dicum comburatur quousque nullo lento

igne desiccetnr, & scias fili quòd vnum
 comburit aliud, et confortat, & docet pu
 gnare contra ignem, & sic fili in coquen-
 do persequens elemēta ad lentum ignem
 lentantur & conuertuntur in extrane-
 as naturas : quia liquefactum totaliter
 comminuetur, & fit non liquefactum, &
 humidum fit spissum, & per istum modū
 fit corpus spiritus, & fit tenuis & fortis
 pugnans contra ignem.

CAPVT SECVNDVM.

De aſtatione & diſſoluti, & de conge-
 latione ipsius.

Fili proprietates cuiuslibet & est diſſol-
 uere & dealbare suum sulfur, &
 proprietates sulfuris sui est coagulare
 & depurare suum argentum viuum. fili
 iste vapor qui coagulat argentum viuum
 est de natura suae propriae substantiae me-
 dia, quae stat in terra sicca, subtili, aerea,

mixta & digesta & cocta cum lento igne
 secum continuando. propter hoc igitur re-
 ducitur argentum viuum dissolutum su-
 per suam terram siccam parum & parū,
 non solum simul: quia virtus sulfuris dra-
 conici citius conuertit modicum diuisum,
 quàm multū indiuisum, quod serua. Igitur
 virtus draconis non regitur pelago de sa-
 talia: quia hæc tu debes facere per in-
 tentionem congelandi et non soluendi: sic
 fili argentū viuum regnat prius cōtra sul-
 fur, & sicut patet per virtutem præce-
 dentis capituli. continua igitur suam ope-
 rationem, assationem et imbibitionē, quo-
 usque primò aqua habeat totum dealba-
 tum, & sit coagulata per vaporem sulfu-
 ris: aliud nō oportet facere per contrariā
 operationem: quia sicut argentum viuum
 vincit sulfur per totum, sic per contrariū
 sulfur, siccum vincit argentum viuum
 per coagulationem & per reiterationem

CAPVT TERTIVM.
De sublimatione & mortificati, id est vapore suis
sulfuris.

ET quando per iam dictam sublimati-
onem & frequentem assationem vi-
deris, quòd maior pars & quantitatis fue-
rit deleta, reitera cum forti igne sublima-
tionem super illum, quousque plus de sua a-
queitate purgaueris ex toto, & quando
videris quod totum fuerit eleuatum siccū
ad modum pulueris mortui albioris niue
contra spondilia vasis, reitera iterum sub-
limationem solū per se sine fecibus suis,
tunc enim erit perfectè mundificatus &
sublimatus ad assandum tinctum ad al-
bum, cui non potest simile inueniri.

CAPVT QVARTVM.
De fixatione & perfectione ipsius & .

Quādo sublimaueris & ceperis dictā puram substantiam ☿, tunc fixabis vnā partem illius, & nos tibi dicimus modum fixationis in lapide maiori, et quādo illa pars fuerit fixata, fixabis postmodum aliam: igitur reitera sublimationem partis non fixæ super rem non fixam quousque illa similiter sit fixa cum experientia probando si bonam fusam tibi præstiterit super ignē, et si sic faciat factū est, si nō, coniunge sibi de argēto viuo exuberato reiterando suam sublimationem quousque sit fusibile, & modum exuberationis cuiuslibet argenti viui tibi dedimus si nos intellexisti in practica lapidis maioris in capitulo, quod incipit, Fili exuberatio nutritiua, non est aliud etc. Et in ista practica in capitulo quod incipit, Tu accipies, etc. sed illa illud facit de suomet argēto viuo, et ideo ipsa est simplex. Si vis illā magis compositam, & si vis eam de ☿,

dissolue alium & in aqua prima, quæ est
 exuberata ex anima dicti & de quo fit tin-
 ctura, postea separa aquam per distillatio-
 nem & reiterra distillando super feces
 suas, quousque aquam biberit, & tra-
 xerit ad se humiditatẽ totam feciũ Mer-
 curialiũ. Ista est humiditas creatiua, quæ
 sup omnes alias manet super pugnã ignis:
 et sic per solam substantiã & facimus ex-
 cellentem medicinã albedinis. Et sicut di-
 cimus de vna, sic intellige nos dicere de
 omnibus: non expellimus aliquem nec vul-
 garem nec communem, & quando dici-
 mus communem, dicimus de illo quem phi-
 losophi intelligunt. Et quãdo dicimus vul-
 garem, loquimur de illo, quẽ rusticus intel-
 ligit, qui veditur in apothecis: sed bene in-
 tellige quòd vbi ipse est cõmune ponitur,
 sicut scimus nos, qui illum cognoscimus
 in propria virtute.

Ca.

CAPVT QVINTVM.

Exuberatio alia facta de corpore.

Et si vis exuberare tuum argentum viuum cum humiditate, quam natura tibi præparauit, citius fixabitur ratione suæ permanentiæ. Igitur exuberare eum cum humore corporis præparati per ingenium naturæ: quia res præparata dabit tibi rem præparatam. Et talis sicut fuerit præparatio, talis erit perfectio: et qualis fuerit perfectio, tale ostēdet in sua proiectione super quodlibet corporum imperfectorum, & super & vulgarem nō præparatum.

CAPVT SEXTVM.

Rectificatio humoris exuberati per fixationem tinctura.

Cum exuberaueris tuum argētum viuum vel cum corpore vel cum & ante
 B 5 Google quam

quã tu fixes oportet te rectificare cum septena distillatione, quousque suæ limositates habeant splendorem, & claritatem cristallinam vel margaritiuam, vellucem argenti, sicut claro chalco. Tunc igitur ipsa est apta ad faciendum efficaces operationes in fusibilitate argenti viui, quando in illo est fixa, sicut tibi diximus. Et est sicut forma perficiens siue sulfur, quod fit de argento viuo. Et adhuc vltra hoc multas alias virtutes habent lapides communes, de quibus aliquos tibi dicemus super margaritas.

C A P V T S E P T I M V M.

Rectificatio parlarum.

Ostensio virtutis dictæ humiditatis exuberatæ est, quòd habeas margaritas minutas, vel parlas claras quantum vitri,

volueris, & illas ponas intus tuum vas
 vitri, quod habeat fundum rotundum
 cum suo coopertorio, & pone intus tan-
 tum de dicta aqua exuberata, quòd na-
 tet super margaritas ad grossitiem vni-
 us cauti cladij, postea cooperi cum suo
 coopertorio vitreo ad finem quòd puluis
 nec quicquam aliud non ingrediatur in-
 tus, & infra tres horas erunt fusæ in qua-
 dam pasta alba, recollige ad partem,
 limositatem quæ natabit in superficie a-
 quæ, quia illa est sua forma exuberata,
 & multiplicata per limositatem aquæ
 Mercurij, quam sibi debes reddere quan-
 do tibi dicemus.

CAPVT OCTAVVM.

Divisio speciei, & vnitas illius cum
 limositate aquæ.

Quando

Quādo tu videris, quòd dictæ marga-
 ritæ in pastam albam fuerint lique-
 factæ per virtutem aquæ omnes integræ
 sine aliqua alia actione caloris, tu postea
 colabis aquam bene sapienter inclinando
 vas multū limpidè cum omnibus suis limo-
 sitatibus, quæ natāt sursum, et totum hoc
 pones intus vnū aliud vas vitreum, quod
 assimiletur priori, et serua bene quòd de
 prædicta pasta non possit aliquid colari
 cū dicta aqua nisi solūmodo limositas quæ
 est sua propria forma, et cooperi bene om-
 nia tua vasa. Et illud vbi est aqua colloca-
 bis intus balneū artificiosè taliter quòd il-
 lud possit recipere actionem caloris per
 sublimationem in vaporem aquæ calefa-
 ctæ, et sic stet per terminum triū dierū na-
 turalium. fili scias quòd limositas margari-
 tarum cum limositate & coniungetur &
 continuabitur & vnietur per omnes par-
 tes aquæ, sicut fusæ res in liquorem sensi-
 bilem,

bilem, separa de balneo & pone ad partem.

CAPVT NONVM.

Fortio margaritarum introductione suae
formae nouae factae.

POstea accipe vnam formam de argento seu exemplar factum artificiose ad quantitatem grossitiei secundum quod volueris facere margaritas. Et sit desuper deaurata ab intra, vel sit facta de duabus partibus concauis bene iunctis vna cum alia ad finem, quod partes formae vel exemplaris fuerint coniunctae, concauitas interior sit tota rotunda secundum concauitatem quam volueris facere margaritas, et quaelibet dictae formae habeat vnum foramen paruum in tali modo, quod vnum filum aureum factum ad tenuitatem capilli vel modicum magis grossi possit ibi intrare, & quod vnum foramen sit in rectitudine alterius corruptis in linea recta quodlibet suo simili si-

cui faciunt illa foramina quadrantis
 postea imple dictum exemplar. Et di-
 cta pasta scilicet vnā partem exempla-
 ris, solummodo quousque veniat, quod me-
 dietas sit plena æqualiter, postmodum po-
 ne ex transuerso dictum filum auri, &
 postea superius de pasta cum vna spande-
 la auri ad finem, quod alia medietas e-
 xemplaris possit bene impleri, postea clau-
 de exemplar in coniungendo pecias, &
 formabis tuam margaritā, trabe extra fi-
 lum auri, & videas cum tota mali, quod
 sit perforata à parte in partem, & tran-
 si iterum filum, postea aperi exemplar, et
 projice extra. Et pone super platam vi-
 tri cooperti cū coopertorio vitreo, et dimit-
 te exsiccare in umbra, quod non contin-
 gat ibi, per talem modū fac omnes alios,
 & postea pone ad desiccandum sicut ti-
 bi diximus.

C A P V T D E C I M V M.

Mos

*Modus quo tu debes facere formam perfectam
ad margaritas, postquam ipsæ sunt
formatæ.*

C*um formaueris tuas margaritas cū
exēplari, et ipsæ fuerint bene siccæ,
tu accipies filum aureum, & sine tan-
gēdo dictas margaritas cum manibus in-
dustriose pones filum per foramina quo-
usque cordaueris tuas margaritas ad mo-
dum de Pater noster: postea habeas duo
vel tria oua secundum quod corda magna
fuerit margaritarū. Et sic quodlibet fra-
ctum cum quolibet capite sit, quòd caput
perforatum vnius possit intrare in capite
alterius perforati, tamen iustè quantum
iustè potest, sicut tibi ostendimus per istā
figuram. Et abijcatur totum quod est in-
tus, postea pone intus margaritas.*

*Et plūba eas in dicto liquore, et dimitte
ibi stare ad terminū vnius Aue Maria,*

Et postea pone intus dicta oua Et claude oua cum cera, Et pone ea in loco aeris per octo dies, quòd sol non tangat. Et postea ad solem per tres dies vertendo oua de vno latere in aliud de tribus ad tres horas

Et totum integrè Et vniformiter, non impediendo decoctionem margaritarum. Aliud non oportet te facere. Aperi oua Et frange, Et inuenies margaritas cum tali claritate seu luce quòd natura non est sufficiens ad dandum ibi in loco suæ mineræ, nec per naturã possint inuenire tanti splendoris sicut sunt per artem, si magister scit facere. Sic etiam potes rectificare illas, quæ sunt diminutæ per calorem balnearũ, quia Domine quãdo balneãtur, tenēt eas in manibus, et tunc corrumpuntur si sunt naturales: quia artificiales nō possunt corrumpi ita cito, sicut faciunt illæ propter humorẽ fixum, exuberatum, quæ retinēt claritatem, sicut spiritus retinet animã,

quæ

quæ anima tenet corpus in vita mediante
 spiritu. Sed talis spiritus non est cui libet
 datus scire, & cognoscere, quod est sophi-
 sticatus. Et si tu vis rectificare diminutas
 in claritate, tu potes rectificare duas 3
 ex illis, cum quarta parte vnius 3 marga-
 ritarum, dissoluendo illas, simul informā-
 do, sicut tibi diximus, nec magis, nec mi-
 nus in dicto liquore. Sed ad finem, vt tu
 non decipiaris in emendo, accipe vnā,
 & frange, & si intus inueneris albā si-
 cut de foris, bona est: & si est nigra, est
 sophisticata, vel est cōbusta in balneis, vel
 in cibo. Et communiter tales sunt fuscæ
 ab extra: quia si vides quod non sunt be-
 nē claræ ab extra, non emes, nec franges,
 cū signum quod ipsæ tibi ostendunt ab
 extra tibi sufficiat. Aliqui sunt qui cum
 sale armoniaco probant eas, et cum vapo-
 re sulfuris, sicut magis plenariè contine-
 tur in nostro Lapidario, in quo locuti fui-

mus de aliquibus experimentis secretis.
 Et si tu vis videre transmutationem recti-
 tudinis, quando margaritæ habent suam
 decoctionē recipiendo suam speciem infra
 oua, tu loco testarum ouorum accipias vñ
 canonem vitri ad longitudinem fili. Intus
 illud pone filum cum margaritis per talem
 modum, quòd transeat ab vno capite in ali-
 ud, & conunge caput suum intus ampul-
 lam, in qua sit aqua margaritarum ad reci-
 piendum vaporem aquæ, et luta bene cum
 cera omnia foramina, quòd non possit respi-
 rare, nec aer intus intrare, & procede per
 modum quomodo tibi diximus, & videbis
 per vitrum suam transformationem. per
 similem modum potes tu facere rubinos, et
 illos rectificare cum liquore Mercurij ru-
 bei. Et sic de omnibus alijs lapidibus per
 modū quem tibi diximus in tractatu Lapi-
 darij in secundo capitulo de rectificatio re
 lapidum. Deo gratias Amen.

CAPVT VNDECIMVM.

De creationem Mercuriorum rubeorum

ad faciendum tincturam rubeam de

ca sua propria substantia ad con-
sequendum operationes
supradictas.

Filitu accipias liquorem vltimum, qui
magis grauiter separatur per distillati-
onem super cineres, & illum distillabis in
balneo per tres vices. Et post quamli-
bet distillationem pones aquam super
terram viscosam, & illa terra cito dis-
soluetur in dicta aqua. Separa iterum
illam aquam per cineres, hoc fit per in-
tentionem, qua aqua attrahat ignem,
qua est in tinctura, & conseruetur pro tin-
ctura, distilla illum liquorem iterum per
balneum ad finem quod spolietur ab igne,
& pone ignem semper ad partem: quod
cum fuerit distillatum, trahere magis de

anima terræ cum igne sicco, custodi tamē
quod terra non viuificetur, quia statim
combureretur tinctura sulfuris albi, in
quo debet fixari ignis nostris lapidis mer-
curialis, & hoc reitera quousque videris
terram comminutam deficiētem ab omni
humiditate: postea accipe, & laua ipsum
cum distillatione, & calcinatione, quous-
que sit bene rubeus sicut ignis. Fili iste ex-
trahitur cum calore & humore, & alter
extrahitur cum siccitate & frigiditate.

CAPVT DVODECIMVM.

De rubificatione, Mercurij sublimati in suomet igne
ad faciendum elixir rubeum.

REcipe Mercurium sublimatum, ad
album, sicut tibi diximus, & dissol-
ue in aqua Mercurij, de qua extraxisti i-
gnem lapidis mercuriosi, & in aqua sit
dissolutus dictus ignis lapidis tam substā-
tialiter

tialiter quàm essentialiter: quando dicimus substantialiter dicimus per substantiam ignis: & quando dicimus essentialiter ad differentiam qualitatuum, quas accepit in substantia ignis: postea separa aquam per distillationem quousque sit totum congelatum. Et alia vice reduc sibi aquam super Mercurium ad finem, quòd si ibi est vinctuositas separetur cum aqua per distillationem: post alia vice reduc, & tertio distilla, & postea paulatimè fortifica tuum ignem quousq; videas minus fortiter rubificatum. Et si nihil est ibi quod sit ligatum cum igne lapidis, continua tuum ignem quousq; videas, quòd sublimatiũ sit sublimatũ, et fixum quod est in vase sit rubificatũ et super istam fixa sua elementa, sicut tibi diximus, si bene nos audiisti, & habebis de Mercurio elixir ad plenum.

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

De modo fermentorum compositorum.

Fili tu debes scire quòd sunt duo fermenta composita de tinctura, et fermenta composita de liquefactione: fermenta composita de tinctura sunt in numero septē, sicut patet per tabulam fermentorum et per figuram tincturarum situatarū in sex literis alphabetibus scilicet B C D E F G. B significat aquam simplicem rubeam. C significat sulfur rubeum simplex. D significat aurum dissolutum simplex. E significat aquam rubeam compositam. F significat sulfur rubeum compositum. G significat aurum solutum compositum. Et ab istis nascuntur tot figuræ triangulares, quot sunt cameræ dictæ tabulæ, sicut per figuram circularem stat significatum. Fili quādo tu euacuaueris solum vnam de cameris dictæ tabulæ per factum experientie, scilicet

scilicet tuscies quid est nostra philosophia,
 & vtilitas illius ; & hinc potes trahere
 multos ramos, si ingeniosus es in operatio-
 ne vacuitatis seu euacuationis dictarum
 camerarum.

CAPVT DECIMVM.

quartum. De modo fermentorum com-
 positorum, & de liquefactione
 quod nos vocamus
 gummas.

Fermenta composita sunt de liquefa-
 ctione tot, quot sunt fermenta tinctur-
 arum, & facta sunt successiuè su-
 per illis quæ fluere dicuntur, & ingredi
 in omnes tincturas per beneficium admi-
 nistrationis, quod fit super illam de li-
 quore vltimo simplici vel composito:
 & ideo non erit tibi differentia, nisi illa,

quã compositum tincturæ accipit, per virtutem dicti liquoris, & fusionis, & manentiæ veræ dulcedinis: quare loco aquæ rubæ simplicis mittes aerem rubeum simplicem: et loco aquæ rubæ compositæ mittes aerem rubeum compositum. Simplex significetur tibi per H, & compositum significetur per I. Exemplum, quando volueris habere fermentum compositum de liquefactione, fac primū illud de tincturæ, et multiplica illum cum igne lapidis, dissoluendo illud cum aqua lapidis, vel simplicis Mercurij: & per similem modum dissoluatur sulfur, postmodum congeletur, & bene rubificetur, sicut tibi diximus. Et iterum dissolue illud rubificatum in sua met aqua, postmodum in simili aqua dissolve corpus fini auri ad quartam partem sulfuris rubificati, post misce aquas, & mitte fermentari per nouē dies naturales, postea euapora aquam cum calore simplici

ter factò in balneo Mariæ continuè, quousque de illo nihil possit distillari: postea pone super cineres cum suo coopertorio clauso, et hìc stet quousque fixetur humor fermenti. Et sic fermentum tincturæ rubæ compleueris bene per primam cameram. Istud fermentum est tale quòd quando fuerit gummosum, attrahit omne metallum in suam propriam naturam, & conuertit in finem aurum nimis lucens, & attrahit ad suam puram substantiam, & liquefaciet ad hoc vt sit fermentum totum.

CAPVT DECIMVM QVINTVM.

Fermentum liquefactionis.

Cum tu feceris fermentum tincturæ, illud conuertes in liquefactionem coniungendo H sibi secundum pondus quod scis, & sensus tibi demonstrat per opus naturæ, quousq; totum sit fixum intus de-

Handwritten signature or mark

scensorium. Postea tu pones vnā quin-
tam literam, & illam fixabis, quousq; vi-
deas, quòd funditur sicut cera sine fumo:
& sic erit factum fermentū liquefactum
primæ cameræ. Istud in infinitū potest mul-
tiplicari per opera secreta in mixtionibus
facta diuersarum nostrarum camerarū.

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

De multiplicatio fermentorum per viam
mixtionis.

Flli si B ponas tu cum E, quæ sunt duæ
cameræ, miscetur totum in vnā re-
solutionē liquefactionis cum calore solum-
modo. Sed si cum aqua lapidis vis facere tu-
am mixtionē, illa erit melior: quia est pro-
pe vnionē rerū miscibilium, quæ iam sunt
aleratæ per opera superius dicta. Accipe
igitur fermentum de B & illud de G: &
quodlibet illorum proyiciatur in aqua ru-
bea, & postea coniunge aquas, & euapo-
ra illas in balneo Mariæ, et postea pone su-
per

per cineres, et fac per modum, quemadmodum tibi diximus in præcedenti capitulo. Et si vides quod non fluit, coniunge secum de aere tantum quantum fuerit expediens: quia quantum minuitur in liquefactione, tantum trahitur aqua per distillationem. Et per hoc reuelatur tibi separatio quintarum essentiarum: restitue sibi quatum perdidit, & plus, & feceris multiplicationem compositionis super aliud compositum, & sic magisterium cõiungens gummam cum gumma, & fermentum cum fermento. Et illud postmodũ tu potes multiplicare, quòd finis multiplicationis nunquam potest videri, cum sit infinita. Quando nos dicimus melius vel plus, magis dicimus per experientiam ad rationem sensus, cum certum sit pondus limitatum à natura. Propter hoc debet operari per rationem intentiuam, & sensum Artista, inclinando ad finem optatum quem natura desiderat. Et hoc scire potest cito si

modicum & modicum biberit, quousque videas fluere, quia aliud pondus non est ibi: propter hoc dicimus, & plus cum cute la scita per sensum intelligendi in rebus inuisibilibus si vides per sensum sui intellectus, quo utitur cum cautela, quousque videas signum quod demonstrat mensuram, per quã sua natura ponitur ad fusionem, quæ est totius sui corporis recta perfectio. Et quando dicimus infinitam ad differentiam vitæ hominis dicimus. Et si vis multiplicare dictum fermentum compositum, & illud ducere ad maiorem compositionem multiplicationis, coniunge ibi dictam cameram de B F D H I. Et si de maiori multiplicatione eum vis, misce cum alijs cameris per viã practicalem. Ego et aliqui de meis socijs euacuauimus totas quatuor cameras primæ partis tabulæ infra tres annos cum magna sollicitatione. Et credo quòd totum euacueramus infra tres menses,

ses, si diuisione non ibidem contigisset ad voluntatem omnium. Fili si tu ingressus es artem per viam practicæ, statim videbis omnes vires suas. Fili in ingressu magisterij est tardatio, & mora: quia in principio separationes elementorum sunt longæ, & rectificationes illorum, & creatio supremi mediij mineralis, quod tenet tamen omnes virtutes minerales, ligatas in suo ventre per ingenium magisterij, per quas quidquid dictum est fit. Et si omnia fermenta D de miscueris cum illo de G, sicut tibi diximus per practicam primarum camerarum, fiet sine alia multiplicatione elixir vel fermentum potestatis infinitæ.

CAPVT DECIMVM SEPTIMVM.

De prima operatione, quæ venit ad inquisitionem perfectionis magisterij.

Nunc dicemus primum opus, quod vidimus a. l. inquisitionem perfectionis

is Mercurij. Fili tu dissolues primò argē-
 tum viuum in aquam Mercurij, & postea
 separa aquam per balneum, & aerem per
 cineres, & pone quælibet ad partem: po-
 stea reduc aquam super feces ad finē quod
 dissoluatur quod dissolui poterit, & hoc
 quòd dissolutum fuerit, erit in forma olei
 natans super terram ad fundum aquæ: po-
 ne totum ad fermentandum cum leui ca-
 lore per vnum diem naturalem, ad finem
 quòd dictum oleum possit continuari cum
 aqua per virtutem caloris mouentis ele-
 menta miscendo: postea separa aquam in-
 clinando vas, & pone intus vnam cucur-
 bitam, & super istam pones alembicum
 ad distillandam aquam in balneo, & ae-
 rem in cineribus, sicut superius iam di-
 ctum est, & separabis aquam per distil-
 lationem super cineres à primis fecibus,
 & alia vice infunde superius aquam, quæ
 est separata per balneum. Et si vides quòd
 feces

feces sint in aliquo humida, separa humi-
 ditates sicut superius dictū est, tātum per
 balneum quantum per cineres: postea con-
 iunge feces secundas & tertias dissolu-
 tas omnes simul, & primas proijce, & ab
 illis separa aquam per balneum, postea ae-
 rē per cineres. Fili scias quod hoc quod est
 magis calidū in natura debes capere cū to-
 to suo liquore per dissolutionem, & conti-
 nuationē illius in aquam Mercurij, quia i-
 sta est materia, quae citius dissoluitur, sicut
 magis calida. Et aquā separatam distilla
 per balneum, et aerē eodē modo quinque vel
 sex vicibus: postea mortifica terram cum
 aqua preparata modicum, quousque sit be-
 ne sicca: postea reduc sibi de aqua per in-
 tentionem animationis, & sublima quo-
 usque sit gelata, postea fortifica ignem,
 quousque sublimetur quidquid poterit,
 & cum aqua reduc sublimatum super
 rem fixam, & hoc reitera quousque sit
 fixa

sit fixa sibi aqua ad medietatē sui ponderis. Et postea fixa sibi de aqua secunda per sublimationem factam cum igne graduato, quousque videas fluere: quia aliud non te oportet facere: semper quando videris quod viuificatur, dabis sibi modicum sulfuris, quod cōstringat ipsum. Et propter hoc filii cum hoc deficit in sua constrictione, practica nobis ostendit, quod illud deficit in sulfure constrictiuo. Quare tibi illud declaratur, quod perfectē nunquā potest fixari sine sulfure gelatiuo, & à se congelato, nec tale sulfur gelatum potest vnquam haberi nisi argentum viuum fixes per minimas partes, quousque sit impregnatum calore et siccitate, quæ est de natura sulfuris: & quanto magis gelatum est, tanto magis naturam suam ostendit, vel vim, quæ est calor & siccitas nata in ventre argenti viui per calorem & siccitatem cum tarditate temporis.

CAPVT DECIMVM OCTAVVM.

Nūc dicemus compositionem aquæ potabilis simplicis,
 quæ fit de fixato per naturam, ad confortan-
 dum humidum radicale
 humanum.

Accipe aquam, quam superius tibi di-
 ximus, quæ habet potestatem soluen-
 di aurum sub conseruatione suæ formæ.
 Et subtilia illam per viam continuationis
 cum inhumatione in balneo, & leui deco-
 ctione, postea pone aurum dissolutū in qua-
 dam cucurbita vitrea, & distilla aquam,
 & separa totum humorem, & manebit
 substantia auri in fundo vasis tota sicca,
 postea accipe de lunaria, & distilla humo-
 rem per alembicum, quousque videas per
 diminutionem suæ sulfureitatis, quòd non
 poterit magis comburere, post continua-
 tuam distillationem in alio receptorio, &
 aliam aquam recipe quousque super caput
 alembici non appareat aliquid de venis.

In ista aqua proyicies substantiam auri, et statim dissoluetur in aqua vegetabili ratione Mercurij. Postea rectificasuum Mercuriũ à phlegmate, quousq; videas quòd cõburit: postea misce cum substantia auri, & est aqua vitæ.

CAPVT DECIMVM NONVM.

De administratione dictæ aquæ in corpore humano, & primò de aquis temperantibus illam.

TV accipies de aqua vitæ, & separasitam humiditatem totam per distillationem & substantiam aquæ, quæ est purum aurum, tu pones ad partem, & intus humiditatẽ vegetabilem tu pones tertiam partem faui mellis cum omni sua substantia, scil. cum cera, & cum melle, & illam pones ad fermentandum in leui calore per tres horas, et quãto magis instat, magis valet: postea pone ad distillandũ in balneo. Et istam distillationem et fermentationẽ reitera renouando fauũ in qualibet secunda

da distillatione per nouē vices.

CAPVT VIGESIMVM.

De confectiōe secunda aqua.

Accipe vnum caponem antiquum, vel vnā gallinā deplūma, et proijce interiora, & intestina, & quidquid est in tus suum ventrem: et separamus pedes, postea separamus ossa, et tota caro pistetur: postea pone ad alembicum in balneo distillando totam aquam, & illam pone ad partem.

CAPVT VIGESIMVM PRIMVM.

De confectiōe tertiæ aqua.

Accipe carnes gallinæ, vel caponis, et super cineres distilla omnem suam humiditatem cum igne mediocri bene continuato, & custodito à combustibilitate carnes, & pone ad partem humiditatem.

CAPVT VIGESIMVM SECVNDVM.

De confectione quartæ aquæ.

Accipe de humiditate simplici dictæ lunariæ, & de prima pone tres partes super substantiam dictæ carnis, postea claude cucurbitam cum suo coopertorio vitreo, & cum cera cōmuni, et pone totum super cineres per tres dies naturales cum igne serraturæ compositæ, postea pone de super alembicum, & distilla totam aquã per alembicum, et illam serua ad partem.

CAPVT VIGESIMVM TERTIVM

De confectione quintæ aquæ.

Accipe dictam substantiam gallinæ, vel caponis, & super cineres separa totam humiditatem per distillationem.

CAPVT VIGESIMVM.

quartum. De confectione sextæ aquæ.

Accipe omnia ossa dicti caponis, vel gallinæ bene minutim pistata mitte in alembico,

alembico, & super cineres accipe totum suum liquorem distillatum.

CAPVT VIGESIMVM QVINTVM.

De rectificatione trium aquarum distillarum per cineres, de modo administrationis.

Accipe tertiam aquam, et quintam, et sextam, & pone simul, postea distilla per alembicum, & serua ad partem.

CAPVT VIGESIMVM SEXTVM.

De modo administrationis.

Accipe aurũ, quod est aqua termiata, et humidum radicale, et cõgelatũ, et modicũ coloris citrini, simile auripigmẽto, & mitte ibi medietatem in prima aqua, et statim dissoluetur in aquam gloriosam, de hac aqua accipe ad quantitatem vnius coclearis argenti, misce cum magna quantitate vini albi, & da sano phlegmatico in hieme. Et si est cholericus, da cũ aqua sim-

plici. Et melancholico da cum brodio caulium, ubi sit coctus muto. Et si est sanguineus, non des sibi de hac aqua, sed de illa quæ sequitur in vino albo simplici. Accipe de aqua auri ad quantitatem medij coclearis, et erunt securi ab omni ægritudine, et rectificati contra qualitatem temporis. Et si est in æstate, phlegmatico da cum brodio gallinæ. Et sic etiam si est melancholicus. Et debes dare istam aquam quando tempus excitatur in sua magna actione vel in frigore vel in calore. Et si vis dare infirmis, administra per hunc modum. Accipe aliam medietatem auri, et dissolue in aqua secunda caponis, et si infirmus est phlegmaticus, da sibi medium coclear argenti cum duabus partibus quartæ aquæ, et simile facies si sit sanguineus. Et si est cholericus, coniunge duo cocleara trium aquarum rectificatarum: similem modum facies melancholico. non oportet te dare nec facere aliud, si infra dies non est

curatus, vel minus melioratus. Nec cures cognoscere infirmitates: quia sapiens natura per suum instinctum dedit virtutes lapidi dissoluto ad curandum omnes infirmitates, & ad rectificandum seipsum, sicut magis largè diximus in tractatu aquarũ medicinalium. per talẽ modũ potes administrare supremam medicinam corpori humano semper, cùm illa sit minus digesta, & depurata per industriam tantũ artis quantũ p̄ industriã naturæ, et à supremo tẽperamẽto est deducta: nõ oportet administrare cum supradictis aquis, sed solũmodo petere ab ægroto quem cibũ appetit magis comedere. Et cũ illo quãtũcunq; sit ei contrarius administra sibi ad quãtitatẽ vnius grani milij semel tantũ, et nõ plus vel in falsamento, vel in scutella, vel in vino vel in brodio, vel in liquore spisso vel claro, secundũ ingeniũ quod tu sciueris ponere vel ipse appetierit. Fili ista medicina habet

aspectum ad contra infirmitates calidas,
 & frigidas naturales, & accidentales.
 Quando te volueris mutare de vna terra
 in aliam, & volueris ducere dictam medi-
 cinam simplicem, vel compositam, congela
 ipsam. Et postea pone illam in vitro, et duc
 illam tecum, & vtere sicut tibi diximus,
 per liquorem potabilem, vel in omni cibo
 vbicunq; tu fueris, virtutem habebit tã-
 tam, vel virtutes tantas, quæ sunt incre-
 dibiles, non cognoscentibus, sicut plenariè
 diximus in tractatu Lapidarij. Et quãdo
 de illa volueris administrare leproso, da
 sibi cum aqua frigida communi: & vene-
 natis cum vino albo.

CAPVT VIGESIMVM SEPTIMVM.

De furnis, & vasis. Et primùm de furnis.

AD conficiendum, & componendum
 dictam medicinam fili matrem, ac
 imperatricem omnium aliarum medicina-

rum, opus est quòd habeas quatuor aut
 quinque furnellos, vnum ad calcinandum,
 vnum ad distillandum supra cineres, tertium
 ad inhumadum, quartum ad distillan-
 dum in balneo Mariæ, quintum paratum
 ad interrupta opera, & ad defectus corri-
 gendos, & emendandos errores, secundum
 quod documentum naturæ tibi monstra-
 uerit. Et debent esse rotundi ad intra-
 cum tribus medijs in quolibet fundo ro-
 tundis scissis in medio de magnitudine tō-
 suræ magni clerici vel capellani, vel de la-
 titudine quatuor digitorum, talimodo, quòd
 possis claudere & aperire quando opus
 erit, de suis clausuris ad hoc aptis. Et de
 vno medio ad aliud sit spatium vnus pal-
 mi largè, & quodlibet medium suam ha-
 beat portam, quæ claudi & aperiri possit,
 secundum diuersitatem ignium, & simul
 sint coniuncti, vnus prope alium in longi-
 tudinem, & in furno medio in quolibet

cornu sit vnus conductus, vt aliorum calore
 rem possit accipere inferius & superius,
 et fiat inferius prope fundum, et quòd
 claudi & aperiri possint, quotiens opus e-
 rit, & sic habebis bonos & perpetuos
 furnos ad continuandum ignes diuersos,
 quos requirit medicina vsque ad finem
 & complementum ipsius. Et quando vis
 aliquid facere, appropriata furnellos secun-
 dum quod res requirit, vel in balneo seu
 cineribus aut igne flammæ. Quia in bal-
 neo nostras aquas distillamus, & supra ci-
 neres æra nostra separamus. Et terras
 nostras in aquæ claræ forma calcinamus.
 Et in igne flammæ spiritus nostros fixa-
 mus, quia optecicus est, & est ignis qui
 dat medicinæ potentiam actiuam ad om-
 ne illud quod facit: & tempore pendente
 quo quæris & facis magnā medicinā phi-
 losophicam in tua practica opus est, quòd
 habeas quosdam paruos furnellos vnus

medij causatum : quia particulares medicinae non requirunt tot diuersitates digestionis nisi tantum tres, quæ in furnellis paruis fieri possunt, sicut postea dicemus per ramos diuersos, & particulares. Et ista est magna habitudo gaudij ad digerendum sapienter ad opera naturæ, & ad habendum patientiam in decoctionum mora in magna medicina. Et ideo ad vitandum otium potes res multas facere.

CAPVT VIGESIMVM
OCTAVVM.

De vasis proprijs habendis.

AD omnes componendum medicinas fili non indiges nisi tantummodo vnus vasis forma, quod quidem est trium petiarum, scilicet vnus cooperculi, vnus alembici, & vnus cucurbitæ carabassæ,

*bassæ, quod vas differentiam non habet
 secundum operationum differentiam: quo-
 niam ad distillandum dictum est, distilla-
 torium per suum alembicum. Ad dissol-
 uendum dicitur dissolutorium, ad putrifi-
 candum, putrefactorium, ad calcinandū
 dictum est, calcinatorium siue mortificato-
 rium, vel ad congelādum congelatorium,
 creatorium, ymon infumatoriū, putrefa-
 ctorium, attenuatorium, cōdensatorium,
 & terrimentorium. Et tamen non habet
 formam nisi vnius vasis tantum. Sed quæ
 libet medicina requirit habere suum vas
 vitreum suum alembicum, & coopercu-
 lum, vt supr à dictum est. Quando dicimus
 fili medicinam in hoc capite, hoc est ad in-
 tellectum simplicis per se, vel compositè
 per se simplicis, sicut tanuummodo terra
 prima est, vel aqua tantū per se sine alio-
 rum elementorum additamento. Et sic de
 quolibet ipsorū composito, sicut lapis, qui*

creatur de duobus elementis simplicibus
 scilicet terra & aqua, vel elixir, quod est
 factum & compositum de simplicibus ac
 de compositis, vt de sulfure & de fermentis,
 & de simplicibus prout de terra & aqua.
 Et ideo fili quādo aqua parata erit suo proprio indiget vase facto, vt supra dictum est, sicut simplex medicina, et aer similiter. Et sic de alijs elementis, & medicinis simplicibus. Quare tibi sit manifestum, quòd quando res duæ possunt fieri in vno tempore, noli progationem quærere, vel successionem temporis ob defectum vasorum. Ideo quòd aliquando potes duas res facere simul, & quandoque tres vel quatuor, quod facere non posses, si vasorū haberes penuriam, quæ sunt omnia vnius formæ. Et ista forma tibi potest sufficere ad componendum, & ad finem deducendum regalem medicinam.

CAPVT VIGESIMVM NONVM.

Quomodo debes intelligere elementa.

DEbes intelligere fili, quòd elementa sunt omnia composita, quia natura non habet ea sustentare, nisi in materia vnius simplicis compositi ab alijs elementis compositi de materia fina, & clara elementati, per virtutem elementatiuam, in qua sustentata est vegetabilis virtus. Quare fili nostra elementa sunt in quolibet illorum. Et ipsorum quodlibet est in forma circuli, & quilibet circulus nominatus est simplex mixtum. Fili nomen cuiuslibet elementi accipimus ratione suæ proprietatis ipsum terminantis, sicut aquam ppter frigiditatem suã, & ignē propter suū calorem, & sic de alijs. Adhuc respectu talis terminationis clamamus corpora animalia, & res vegetabiles, & minerales, secundum denominationem elementi dominantis in quolibet eorum. Et quia corpora successiuè generantur naturaliter ab elementis

lementis secundū gradualitatem suarū di-
 uersarum simplicitatū in grossitie, vel me-
 diocritate ppriè diuersarum formarū in
 diuersis elementatis, de quibus aliqua cla-
 mamus elemēta, et maximè mineralia cor-
 pora, et omnē rem, cuius vna pars est par
 suo toto, & ideo nostra medicina dicta est
 ignis: quia determinatè complexionem i-
 gnis habet, non obstandum quòd fuerit de
 elementis compositis facta, et de qualitati-
 bus contrarijs temperata. Et quia vnū de
 compositis in aliud intravit, & formam
 homogeneam acceperit per veram mixti-
 onem, quæ vnio dicta est rerum alterata-
 rum, quæ miscibilitatem appetant, vt ve-
 niant ad compositionem potentia instru-
 mentorū dictarū alteratarum rerū, sed e-
 lemētabilitas et vegetabilitas, et tunc per-
 fectus est circulus sphericus quatuor cir-
 culorum sphericorum, qui quadrangulu-
 faciebant, quando diuisi erant.

Quare fili intellige, quòd elementa nostra
 sunt composita, & elemētata, quia in
 terra nostra ignis incensus est: Et ideo ca-
 lida est per complexionem appropriatam
 ei ex parte ignis, & etiam aqua, & aer
 in illa contenti, & in illa participant se-
 cundum magis & minus proprietates su-
 arum extremitatum, & sic est de alijs ele-
 mētis: quia in aqua nostra sunt aer, ignis,
 & terra, sed ignis in profundiori sua re-
 gionis remotius quiescit, quàm faciat in
 terra vel aere. Et ideo illum ignem multi-
 plicamus per aliorum calorem, et eundem
 in frigiditate aquæ temperamus, & in a-
 quatica humiditate fixamus quæ est ma-
 teria sulfuris. Nam humiditas est mate-
 ria ignis nostri sicut oleum est materia
 lucis ardentis in lampade. In tali mate-
 ria fili applicandus & augmētandus est
 ignis noster, quousq; fiat sulfur: nam ignis
 terræ qui comburit, & ardet manum, in
 sub^o

tem, per quam ostēdit suā sulfureā potestā-
tē per suam proprietatē, quæ omne cōgelat
ar. viiū. Accipe exēplū fili experimentale
de ratione philosophiæ nostræ, quæ tibi pa-
tēter ostēdet in magisterio nostro, quòd si-
cut calor naturalis simplex suū humidū na-
turale simplū terminat digerendo & con-
gelando illud secūdum subtiliationem cibi
bene limitati ad proportionem virtutis ca-
loris naturalis digērētis, sicut manifestat
regimen primum de reductionibus in sub-
stantia sulfuris. Sic similiter calor compo-
situs multiplicatus, qui est in humido matu-
ro, digerit et maturat materiam crudam
ar. viii vulgaris compositā in terminatio-
ne formæ metallinæ. Multiplica ergo ignē
fili in substātia subtili ar. vi. nostri, et con-
gelabit illud cōpositē. Ideo quòd natura ti-
bi ostendit quòd puer ad mamillas pē-
& eas sugens cibū fortem capere non po-
test, nisi per calorem naturalem matris

RAYMUNDI LULLI

primo digeratur, coquatur & subtilietur, & in materiam lactis conuertatur, qui est cibus, & infantis proprium nutrimentum, & hanc rem natura requirit generaliter, in suis primis actionibus, ad nutriendum fructum suum siue infantem. Et illud quod capere non potuit, in grosso cibo quod attrahat & sugat in substantia lactis, quousq; infans aut foetus possit nutriri, & accipere cibum grossiorem. Fili speculum tuum sit generatio, & nutrimentum primum infantis procreando lapidem, et hic iacet totum regimen sanitatis. Cui omnis bonus medicus debet per intellectum firmiter adherere.

C A P V T X X X.

De animatione elementorum, & de cognitione ipsorum.

Argentum viuum nostrum fili aptum et oportunum, vel pars illius est aqua

qua distillata à sua terra. Et terra simili-
 ter est etiam nostrum argentum viuum
 animatū. Et anima est naturalis calor, qui
 collectus est in essentia prima elemen-
 torum argenti viui. Quare tibi scire fa-
 cimus, quòd aliquantulum huius calo-
 ris debet aqua tenere. Nam aliàs anima-
 ta non esset. Et ad hoc faciendum elemē-
 tamus eam. Quia calor naturalis elemen-
 tat & animat elementa in cōuenienti solu-
 tione & putrefactione, qui naturaliter ca-
 lore naturali penetrante omnes partes e-
 lementales diffundit, et fundit per totam
 materiam essentialiter, & quod diffusus
 liget se in partes elementales per minima,
 & paruisimas partes, vt in elementorum
 separatione ligatus calor & copulatus in
 essentiali materia elementorum per distil-
 lationem trahatur. Et sic materia cuius-
 libet elementi remanebit animata. Signe
 naturali, qui est calor vnificatus, à quo

exuberantur omnia elementa. Et quanto grauius et ponderosius aqua distillabitur, tanto magis erit partibus essentialibus copulata, & ligata argent. vi. quibus est copulatus naturalis calor, prout apparet in oleo, & alijs liquabilibus calidis. considera igitur fili differētiam, quæ est inter aquam & oleum, nam visus non tantummodo monstrat differentiam per suam solam speciem, sed etiam per ipsorum effectum. Si scias comprobare & approbare dū fueris bonus theoreticus in nostro magisterio. Cū igitur vna pars caloris naturæ separatur ab alia, vi resolutionis, tunc fluit & funditur materia, & fugit & separatur à maiori virtute, & cū ita sit quod in fluendo perdiderit à calore naturali, ac de suo proprio, & cōnaturali humido. Quādo aliàs per coniunctionem corpus ipsum recipit, tunc reuertitur corpus cum magno appetitu per confortationem, & re-

staurationem integratur, & sic sulfur
 cum sulfure iungitur, & humiditas suæ
 consimili humiditati. Quia natura ignis
 ignit, & calefacit materiam, & multi-
 plicatur materia in seratione suæ essen-
 tiæ & naturæ, & facit humidum radi-
 cale totum nouum, prout leui experien-
 tia tibi potest ostendere lapis magnæ lu-
 nariæ, maximè post elementorum separa-
 tionem, cum semper habeat appetitum ha-
 bendi proprium humidum, in quo calor
 naturalis hospitatur, & in quo suam im-
 primit formam & similitudinem, vide
 quòd materia, in quam debet operari ca-
 lor, & suam imprimere essentiam, sit be-
 ne subtilis, vt totum fieri possit ignis, &
 radicalis humiditas, & quòd materia
 per decoctionem longam subtilietur, ac
 finiatur in reziminibus contrarijs, &
 sunt opera naturæ. Hic intellige si quòd
 duplici indiges calore ignis communis

videlicet humido colligente, & coniungente per nutrimentum spiritus, & sicco destruyente & soluyente phlegmata post condensationem spirituum terminatorum per humidum ignem.

CAPVT XXXI.

Quomodo debes intelligere actiones ad temperandum elixir.

DEbes scire fili pro intentione temperandi tuum elixir, omne temperamentum per primas constitutum est qualitates, coniunctas in immediatis essentis elementorum. Et ideo tibi opus est, quod in illis habeas ipsas temperare per conformationem, quando sic vult natura. Sed sicut videre potes, quod primæ qualitates haberi non possunt, nisi sub substantiali forma composita, & visibili, ideo necesse est quod substantia cuiuslibet elementi sit multum depurata & subtiliata, ut quali-

tas vnius elementinon disturbet medicina temperamentum per alterius qualitatem, quæ est ob præparationis defectum. Quare tibi sit manifestum, quòd si in aqua sit aliqua terra indigesta, quæ debetur sustinamēto spiritus, post eius præparationē male erit rectificata, quia in ventre suo de qualitate sicca retinebit, quæ est propria qualitas terræ. Et per illam frigidus lapis conturbatur in faciendo suam actionē. Et sic de alijs elementis. Vide igitur quòd defectus præparationis siccum non confundat frigidū, nec frigidū humidum, nec humidū calidū, nec calidum humidum. Nam alio modo lapidem tēperare non posses, nec ipsum ad certum portare gradum specialitē, cum magnum tibi sit opus scire diuisibiliter, quātum ponere debes de quo ^{vet} elemento. Et ideo quando rectificatur elementa per separationis gradus, hoc facinus, vt lapis vadat ^{vet} ad suo

E 5 quatuor

quatuor qualitates elementales. Et quòd
 eorum quælibet sit fortis secundū sui ele-
 menti qualitatē, in quātum est possibile.
 Ideo opus est quòd lapidem de quatuor qua-
 litatibus excellentibus temperes, et dictæ
 quatuor excellētes qualitates non reperi-
 untur nisi in simplicibus elementis. Et ele-
 menta simplātur vi præparationis, ad hoc
 quòd qualitas vnius non turbetur per qua-
 litatem alterius, & ex hoc resultat & e-
 scit temperamentum secundum debilitatio-
 nem vel confortationem, quæ sunt factæ
 via reductionis. & sic altera vice ligantur
 elementa, & facta sunt vna aqua composi-
 ta, quæ in se continet omnia quatuor ele-
 menta præparata, quæ quidē aqua fixatur
 per minimas partes, et in suo fermēto per
 modū reductionis congelatur, et per illum
 modū elemēta temperātur actione mutua
 qualitatū contrariarū, & resultat vnū
 complexionale compositū in tēperamento

calidi et humidi, frigidi et sicci: postea sic
cum habet tēperari per humidum in frigido,
& tunc temperatū est de frigido & humi
do, et post supra eum positum est humidum
& calidum, quousq; veniat elixir, quod est
factum temperamento nobili.

CAPVT XXXII.

De tribus instrumentis sine quibus operatio no-
stri magisterij non potest fieri.

IN hac arte fili habes considerare tria in-
strumentalia subiecta, scil. vegetabile,
quod est rectū mutatiuū principale omniū
substantiarum: & elemētale, quod est prin-
cipale mixtionum elemētorum: & instru-
menta tantum. Quia sine ipso alia duo esse
non possunt, & omnia ista tria indigent,
quod sint vniuersaliter in materia de qu-
fit magisteriū nostrū. quia si vegetatiu^{no}
fuerit in materia, nō poterit transmutari
prout natura requirit secundū ea organi-
ca instrumenta principale affectiū huius

instrumenti Fili ignis naturalis est. Et si elementatium non fuerit, elementa misceri non possent elementatione bona. Nam si aqua ab alijs elementis bene elementata non sit, & à terra specialiter ipsa cibare non posset, & per consequens non haberet substantiam ad constituendum sulfur, quod est medium supremum nostrum, nec vegetatium instrumentum substantiam haberet, quo mutare posset. Et per hoc intelligere potes, quòd in omni nutrimento simpla modica proficiunt elementa, cum natura tibi manifestè demonstrat, quòd elementa per suum instinctum, & instrumentum elementatium mirabiles faciunt per suas mixtiones effectus. Et ars similiter quādo naturā, insequitur tibi per practicam ostendit, quòd elementa meliora & puriora cito operantur, & multos effectus mirabiles faciunt in elementis mixtis magis quā in simplicibus: quia in illis mix-

MERCURIORVM LIB.

tis primæ manent essentiæ elementorum,
 & de illis cibantur & pascuntur virtute
 dictorum duorum instrumentorum, et sic
 ligant se simul: nam plus vnius & cuiusli-
 bet ligatur cum plura alterius. Et minus
 cuiuslibet ligatur cum minori alterius, se-
 ipsa simul alterantia per eorum proprias
 qualitates: sed ista colligatio & congre-
 gatio in diuersis proportionibus est facta,
 sicut tibi dicemus in sequenti capitulo. Et si-
 cut tibi diximus in capitulo ipsorū anima-
 tionis, et in capitulo vltimo, ac immediatè
 præcedenti. Quare patet quòd necesse est
 tibi, quòd materia non sit tali instrumen-
 to vacua, quo elementa sunt elementāda.
 Et si instrumentatiuum non sit elementa-
 tiuum, nō habebit qui eum ad elementan-
 dum sua elemēta gubernet pro instrumē-
 tando sulfuris compositionem vegetatiuo
 instrumento mediante, & si tibi sit ma-
 nifestum, quòd vnum sine alio esse non po-
 test,

test, tamen per differentiam successione
 operationis. Nam quando volumus instru-
 mentalitatem in materia ponere, nos vad-
 imus ad regimen dissolutionis supra tibi di-
 ctæ, & ibi nasci incipit elementalitas p̄ in-
 strumentalitatem, et quando volumus quod
 sua elementet elementa, ad secundum resolutio-
 nis regimen transimus, & ibi statim incipit
 vegetabilitas nasci, quæ est causa transmutan-
 tãdi, et alterandi elementa cibata, per ele-
 mentalitatem in sulfur, per operationem tertij
 regiminis, p̄ quã fit congelatio naturæ, et
 hoc est sulfur. Fili materia à qua creatum est
 sulfur, substantia est ar. viii, et dicta est pri-
 ma & pura materia metallorum, in qua ma-
 tertia vniuersaliter tria sunt instrumenta
 dicta infixa dictarum operationum virtu-
 te, quæ potentiam habent transmutandi
 unum metallum in aliud melius, et in perfe-
 ctiorẽ transmutationem rarabilem. Et super
 hoc dicebant philosophi aliqui Aristotelis

succes-

simplex. Et simile est de frigiditate aquae, quae per siccum terrestre contēta est, quādo locus ei apertus est, vt in suo vētre possit intrare in loco sphaerico aereo. Et ideo acuitur per acuitatem ignis ad penetrandum: & quando infra corpus est, magis habilis & apta est ipsum refrigerare, et indurare per totum suum mixtum et commixtum, quod quidem aqua simplex facere non posset. Et similiter est de igne terrestri, nam intrare non posset, neque desiccare vel congelare corpora humida sine adhaerentia aliqua elementorum aliorum, sicut apparet per lapidem nostrum sulfurium. Per hoc igitur quod principaliter dictum est, ad notitiam sit deducta causa, per quam, & propter quam dicitur lapis indiget quod creatus sit à quatuor elementis, rotatis in quatuor sphaericis circulis, et semetipsis ligatis, de catenis deauratis omnino, sicut ipsorum tibi mani-

Estare potest experientia clara. Et quia ta-
 lem actionem non habent elementa simplia,
 philosophi antiqui dictum colligamentum
 clamauerunt mixtum et mirabilem mixtu-
 ram, per quam alia virtus ultra tria instru-
 menta predicta resultat, quam supra tibi
 in elementato diximus. Et ideo hoc tibi dici-
 mus, ut in teipso recolligas omnes virtutes,
 quæ in composito causantur, & cognoscas
 et scias quod quinque numero sunt, videlicet
 actio cuiuslibet elementis simplicis quæ essen-
 tialiter in eo est propinquior secundum
 naturam, et hoc est instrumentalitas. Se-
 cunda est virtus proportionis mixturæ si-
 ue mixtionis. Tertia est virtus quæ iuuat
 actionem mixticam dictorum elementorum,
 per quam mixtum constituitur ex dictis
 elementis. Et ista elementatiua siue e-
 lementalitas appellatur. Quarta est cæle-
 stis virtus. Quinta verò est instrumentum ve-
 getabile. & per istas quinque virtutes costi-
 tuta

tuta & formata est actio in nostra medicina. Et similiter locus vasis mineralis huius coadiutor. Natura tamē sua medicinā non intrat adeo essentialiter, sicut dictæ quinque virtutes faciūt. Fili quādo hic dicimus cælestē virtutē, intellige cōmunis ignis virtutē, qui instrumentū vegetabile habet mouere, quod quidē est infra materiā formatā et sigillatā adeo, quòd p̄ ignem bene extat cōmunem informatū respectu naturæ, & ignis cōmunis est informatus, et rectus per practicum sapientis respectum accipiēdo à cælesti virtute in tanto quòd bene est informatus ad proportionem vegetabilis instrumenti: In tanto est magis appropriatus virtuti cælesti. Et ideo sic vocamus illū ignē cōmunē philosophicū, secūdū quod eius actio nobis ostendit in magisterio nostro.

CAPVT XXXIII.

Quomodo habes considerare subiectum in quatuor conditionibus, & qualiter capiuntur in ista arte.

Subiecta in hac arte fili duplici modo
 capiuntur, scilicet pro instrumentis, si-
 cut nominauimus ea superius, p̄ quæ nostrū
 magisterum adimpletur. Et subiecta alia
 instrumentalia non pertinent nisi ad res
 viuas, quas ars recipere nō potest, propter
 raritatem suæ materiae: ergo non posset vi-
 uaciter generare, si intellectus non supple-
 at, & violentia quorundam experimento-
 rum diuinorum suppletorum per scientiam
 stellatæ naturæ harmonicæ organisantis in-
 strumenta sensualitatis, quæ per artem ex-
 perientie discreta & apta est per aliquos
 reuelata natura superiore coadiuuante. Et
 in tantum quòd per verbum quædam mo-
 neamus ad certas virtutes infixas mon-
 stratis influentia superioris, sicut faciunt
 lapides, verba, & herbae, in quibus multa
 virtutes influxæ sunt, & natæ per quin-
 tam essentiam superioris naturæ matris
 accidentium, ac naturæ inferioris per suos

motus bonos, ac mixtiones subtiles, vnde
 virtutes in materijs simplicibus causantur
 ligatis & iunctis grossis secundum sensua-
 lem intellectum superioris naturæ, quæ po-
 stea facit mirabilia, sicut nos omni intelle-
 ctui bono dicemus in volumine rerum sen-
 sibilium. Adhuc debes subiecta per alium
 modum intelligere naturæ loco, in qua sunt
 prænominata instrumenta, quæ sunt eius
 materiæ transmutatio secundum specia-
 lem differentiam suæ propriæ & natura-
 lis cõcordantiæ, ac determinationis dictæ
 materiæ. Et ideo fili tibi dicimus quod
 debes considerare modum istorum subie-
 ctorum tam materialiter quàm instrumen-
 taliter in quatuor conditionibus, vt per
 illas intellectus maneat habituatus ad dis-
 cernendum dicta subiecta materialiter, &
 instrumetaliter per sua elementa, ad sim-
 plandum grossa materialia, & a sublimã-
 dum instrumentalia totum simul, cum in-

strumentalia semper sint cum materialibus. Et secundū quod quodlibet subiectum tam materiale quàm instrumentale conditionatum est per suam essentiam & naturam. Ideo quia subiectum materiale & instrumentale, quæ sunt in leone viridi, habēt vnā conditionē inter se et aliā conditionē in F vino cōgelato. In leone viridi subiectū materiale dominatur ratione suæ grossæ substantiæ, quæ ingrossat instrumentale, quod nō est opus, quòd recedat ab hinc per ignem extraneū, quousq; infixum sit in substantia subtili p̄ operatorē. Et in F vino cōgelato dominatur instrumentale ratione raritatis suæ materiæ per speciale acquisitū, quod recepit & retinuit ab aqua vel aere, in quibus sunt eius animæ viuificatiuæ, quæ ipsum viuificant, & post tanquam res viuificatiua operatur & negotiatur, vt res viuua. Et ex hoc tibi exemplum do in argento viuo sublimato, quando viuificatum

est impressionē facit. Sed post per sublimationem amittit, nisi postea reuertatur per reiteratā sublimationē, quæ portat ei vitā per operationem scitam, & notam operatori bene intento. Ideo fili prima conditio quā habere debes in sciētia, habituata est quòd à quolibet subiecto suam trahas proprietatē virtuosam, sub conseruatione suæ essentiæ in propria diffinitione, et vi formatæ præcticæ trahas de potentia ad actionem, vt differat alteri subiecto. Secūda conditio est quòd in præctica conseruetur differentia subiectorū tam materialium quàm instrumētaliū, sicut vegetatiua leonis viridis differt à vegetatiua sulfuris in virtute et substantia, quæ est fumus aquæ gelatæ p̄ grossitiē corporalem fixā et perfectam. Tertia conditio quòd concordantia, quæ est inter vnum subiectum et aliud, nec materialiter neque instrumētaliter destruat, sicut est cōcordātia quæ est inter terram, et aquā,

& aerem & ignem, vel inter corpus, &
 spiritum. Quia spiritus cum corpore con-
 cordat in corporalitate, & instrumentalitate per differentiam concordantiae: &
 corpus cum spiritu in spiritualitate simi-
 liter per differentiam concordantiae per
 concordiam unitatis quā nostra dissolutio
 fert de ipsis duobus. Quarta cōditio, quòd
 in nobiliori subiecto sunt attributa, et da-
 ta nobiliora elementa participātia in essen-
 tia nobilioribus principijs sicut lapidi, quā-
 do creatus est. Quia nobilior est in virtute,
 & substantia, quàm materia mineralis à
 qua exiuit, & aer est nobilior aqua, & a-
 qua quàm terra, & ignis quàm aer, &
 mixtum quàm simplex. Et per tales condi-
 tiones statim habituari potest intellectus
 philosophi, qui vult praticare in operibus
 naturæ secreto perfectiuo, mediante con-
 tento & cōpendioso tractatu qui vocatur,
 Vade mecum de numero philosophorū.

CAPVT XXXV.

De temperamēto lapidis, & qualiter est in quatuor elementis cum distemperamento.

Lapis noster fili viget in quatuor elementis, & in omnibus suis elementis totus est in quolibet illorū post ipsorū separationem, quæ vocatur mixtio rerum mixtarum. Nam totus est in terra, sed mortuus est sicut arena vel sabulum, & iacet sine vita per magnam siccitatem. Et adhuc plus tibi dicimus quòd est totus in sua aqua. Sed quia ibidem mortificatus iacet frigiditate nimia sine vita. Et adhuc tibi dicimus quòd totus est in suo aere, sed quia ibi submersus est in magno mari, & suus naturalis calor suffocatus est humiditate excellenti. Item dicimus quòd totus est in igne, sed quia in visu caloris nimij remanet crematus in se & cōbustus absque condimēto totius actionis vitæ, propter quod tibi sit reuelatum, quòd in nulla extremitatū de

qualitatibus excellentibus existente complexio est temperata, per quam omnes vitæ resultant actiones, nisi sit in mixtis. Si ergo qualitates excellentes simul omnes debite copulantur in vno mixto scilicet quòd lapis calidus, lapis frigidus, lapis siccus, & lapis humidus æqualiter simul se tēperent, complexio erit peculiaris, quæ portat nascētiam veri temperamenti per qualitatum primarum excellentium, quæ sunt in elementis, actionē mutuā. Et ideo tibi sit manifestum quòd nulla complexio vel qualitas complexionalis est excellens, nisi sit in elementis, quando mixta rumpuntur in actione addita per mutationem, quousque perueniant ad illud medium in quo perfecti mixti species potest constitui. Ideo fili sicut apparet quòd actio vitæ sine medio esse non potest, adde terræ aquam, sicut natura requirit in minimis partibus, quousque resultat noster lapis, qui non est in vno nec in alio,

alio, & erit dictus monstrum quod est de
 natura incompletum, quando aqua erit in
 vapore terræ suæ congelata, et tūc erit me-
 dium naturæ aeris appropinquatum. At-
 tamen tenet adhuc multum de natura sic-
 ca primæ extremitatis, sed posset contem-
 perari per aerem, sed grauius fit propter
 habere ingressum, quia adhuc non partici-
 pat tantum ab eo, quātum à terra. Reuer-
 tere igitur vicibus diuersis aquam supra
 terram albam, vt cum ea fixetur, &
 sit magis appropinquatum medium aeri
 quātm terræ, & quòd frigidum compri-
 mat humidum in profundo, tunc erit me-
 dium proportionatum in siccitate cum tole-
 rantia et patientia naturæ aeris virtute fri-
 gidi aquatici. Adde igitur aerē humidum
 cū sicco proportionabiliter per aquā tempe-
 rato, vt vnius extremitatis virtus sit
 super aliam exaltata, & quòd vna tem-
 peret aliam, & quòd siccum per humi-
 dum

dum, et humidum per siccum totum sit spe-
 cificatum per suarum continuationem par-
 tium, vt impressio, quādo facies tuam pro-
 iectionem, statim humidum acquirat cum
 sicco proportionabiliter per aquam tēpera-
 to. Ita quòd nulla fit impressio nisi per hu-
 midum ligatum in ventre sicci, & siccum
 in ventre humidi, & ligamentum fit per
 passionem vnius, & alterius per decoctio-
 nem ignis temperati. Et post tale ligamen-
 tum, quando humidū sentit frigidum, tūc
 abscondit se, & intrat in ventre sicci, sed
 quādo siccum calorem excellentē inuenit,
 ab illo se defendit in vētre humidi, et humi-
 dū per siccū retinetur, vt omnē ignem pati
 possit. Et per humidum data est impressio
 infra siccum quod est aqua, & vita mor-
 tuorum. Fili si tale siccum per se in corpus
 nouum reuertatur, & semel impressionem
 reperit virtute vnionis humidi cum sicco,
 tali modo quod contra bellum ignis siccum

in defensione sua se sustinuerit per humidū de partium suarum separationibus. Et similiter quod p̄ humidū siccum defendatur à sua fuga, et exalabilitate grauius et tardè corpus tale perdi poterit, aut adhuc recedere, quando iam facta fuerit impressio. Ideo fili stude quando vapor sicci erit in fumum exhalatus constrictus, et expressus per humidum frigidū, & constrictiuum in nouo corpore splendente atque refulgente sicut cristallum, qui illud inspissat per humidū, calidum, aereum, laxatiuū, per partes sicci constricti continuantur laminis cristallinis albis, fluentibus, intrantes, ingredientes, tingentes, & penetrantes sine vlla vaporabilitate, sed solidando quod est humidi radicalis propria virtus. Et argentiuium est vita omnium corporum liquabilium, & fundentium, ac etiam omnium aliorū non liquabilium. Et sic est ignis philosophorum in fine petito terminatus per

sua propria media portata ad perfectiūm
 finem per entitatem, quæ de eo deriuatur.
 Vnde vera principia suum finem aspiciūt,
 & fines in ipsis per sua reinfluunt media,
 sicut iam visum est in p̄iectione, quæ à me-
 tallo venit, et in metallo terminata per cō-
 seruationem naturalium mediorum, in qui-
 bus sunt finium & principiorum extreni-
 tates. Ideo tibi dicimus, quòd lapis non est
 factus quousq; quatuor vicibus optimè fue-
 rit dissolutus, & postea congelatus. Quia
 tunc infirmitas extremorū proiecta ad ex-
 tremū temperatū reuertitur gradualiter p̄
 nobile naturā suæ mediocritatis. Nā sicut
 dictū est, nunquam iret natura ad suā per-
 fectionē, nisi trāsierit p̄ sua media p̄pria:
 quia tunc se distemperant, et confrangunt
 qualitates primæ omniū elementorū, et ve-
 niunt gradualiter ad proprium tempera-
 mentum indiuidualium, quæ sunt pura na-
 tura, & materia supremorum metallorū.

CAPVT XXXVI.

Qualiter debes intelligere sublimationem Mercurij, & quanta & qualis est differentia inter sublimationem vulgarem, & sublimationem philosophorum. Et de falsis reprobatis Iudais incredulis & Sarracenis.

Sublimatio Mercurij, fili, quanta & qualis est differentia quam nos intelligimus, ac omnes philosophi est eius decoctio, quousque; una ipsius pars vertatur in sulfur, & alia pars in argentum viuum, quod dat omni corpori vitam per proprietatem ignis contra naturam adherentis argento viuo, & ipsum depuratis à suis vinctuositatibus. Fili si vis nostram sublimationem intelligere duo principaliter debes considerare, scilicet materiam grossam simplare & digerere et sublimare calorem, qui est instrumentum nature sine proprii sui subiecti separatione à proprio subiecto. Simiplare et digerere mate-

riã fit p̄ decoctiones diuersas, quas accipit ab igne cōtra naturam excitato per ignem communem, tali modo, quòd calor nature qui omnes res format, non suffocetur aut separetur à dicta materia, sed potius opus est, immo necessarium, quòd facias sublimari, ascendere et exaltari, ac augmentari illum, simplando, & digerendo materiã illam per longas & lentas decoctiones, quas materia & natura sua capiant, vt iam diximus de igne contra naturam. Et ideo assimilare debes omni sapienti physico, qui habet naturam conseruare. Fili quãdo sapiens physicus naturam duram, et cōpactam videt, vt in tortellis costarum, & in alijs duritijs apparet, opus est ei quòd medicinis digestiuis vtatur, diuisiuis, & incisiuis, vt materia dura mollificetur, & præparetur ad leuem educationem absque lesione naturæ. Secundo necesse est quòd illam consumat, & vtatur medicinis bene

laxatiuis, vt materia digesta extra proy-
 ciatur, & conuenienter euacuetur. Tertio
 eidē necesse est aliquibus vti confortatiuis
 ad confortandū naturā, quæ violentia me-
 dicinæ fessa fuit et debilitata in euacuatio-
 ne. Quarto quòd aliquibus resumptiuis vta-
 tur opus est cōfortationis et restauratiōis,
 vt illud quod natura perdidit in sua euacua-
 tione restauretur. Similiter operator in no-
 stro magisterio debet in suis operationibus
 facere. Quia per primā operatio habet intē-
 dere I & K, et per secundā LMNOPQ
 R. Et per tertiā intelligere debet reductio-
 nē M in L et in O. Et per quartā reductio-
 nem de N in illo quòd exiuit ab L M et O.
 Quando voles habere N ad P per M de L
 & c. debes tāta euacuatione vtī, et per len-
 tam longitudinē cum patientia, quousq; L
 per M sit dissipatum et denudatum de N.
 Et quòd proprietas naturalis vegetabilita-
 tis nō recedat ab L nimis forti euacuatio-

ne. Ideo quòd euacuatio nimis subita & repentina, & etiam nimia repletio vel calefactio aut infrigidatio magnæ sunt penitus nociuæ, deceptibiles, ac inimica naturæ. Fili L non euacuatur de N, nisi quia affert, appetit, et desiderat trahere M, et M desiderat esse cum L, et in naturam suam conuerti, Sed quia L impedita est per N de retinendo M, denudat M de N L, quæ impediēbat amorem L de M. Et ideo potes in teipso intelligere quòd tria sunt principaliter necessaria in sublimatione nostra. Prima est dissolutio. Secunda constructio. Tertia restauratio: Dissolutio ad euacuandum res plenas: constructio ad indurandum res dissolutas: & restauratio ad replendum, &c. Restauratio tamen fili habet fieri paulatiuè per dietam congruam, & temperatam, quia natura in suis vasis vacuis, & euacuatis solet multum minorari, & appetitum habere. Et

ideo

Et ideo magis reciperet quàm conuertere
posset & digerere, nisi per discretum ope-
ratorem teneretur & regimen diætæ. Ideo
tibi diximus in Theorica nostra si nos
intelligere voluisti, quòd natura citius con-
uertit modicum aut paruum paulatiuè di-
uisum in partes, quàm grossum diuisum si-
mul. Et sic noster Mercurius sublima-
tur, & fixatur per digestionem, & con-
uersionem, quas ignis naturæ facit in suis
partibus diuisis per quatuor elementa.
Quando igitur fili nostrum Mercurium
vis sublimare, primò quatuor elementa
separabis, talimodo, quòd instrumentum,
in quo est sua proprietates, non possit ignem
extrinsecum sentire, nisi illum tantum qui
sibi contra naturam est ad corrumpendum
sua elementa. postea ei adde sua elemen-
ta paulatiuè, vt visus noster suas plu-
mas resumat, quas perdidit, vt volare pos-
sit. Et in igne suo coquatur spatio tem-

poris, quod requirit in suo lacte nutrien-
do, sicut puer inter mamillas suæ matris,
postea fac ipsum ad caput volare quous-
que de aere potauerit, quia multū indiget,
& sic recuperauerit potentiam omne cor-
pus penetrandi & mutandi illud in H vel
F. Sublimatio fili vnum nomē est omnibus
operationibus generale particulariter &
generaliter. Ideo quia secundum opera quā-
doque sublimatio capitur pro omnibus ope-
rationibus requisitis, & factis in magni o-
peris perfectione. Et aliquādo capitur sub-
limatio pro vnaquaque dictarum operatio-
num, siue sint p̄ humidum sicut dissolutio,
vel per siccum velut induratio. Et in quāto
dicta operatio facta fuerit intentione per-
fectionis suæ naturæ, in tanto pertinere po-
test ad regimen dictæ operationis. Vnde
falsi multi Iudæi, & Sarraceni cæcati fue-
runt, & sunt decepti, prout apparet in suis
notis & litteris damnabilibus, scilicet in

epistola: Messecocelis Iudæi, et Abrahæ Arabis, et aliorum Iudæorum, qui nostram sublimationem intelligunt in sicco fieri per extraneum ignem, & alij in igne humido vel extraneo cibo. & alij sicut Rasis Nimalder et Erabel, qui reprobant sublimationem fieri per ignem contra naturam, de quo dicimus, quod generatio non potest fieri absque corruptione. Et quamuis per ignem naturalem intelligere possent, non potest tamen excitari absque igne contra naturam quod aliquid facere posset. Quare visum est quod tales philosophi scientiam ignoranter traderunt vel palliauerunt per tenebrositates, sicut fecerunt magister Veru Arabs, Halid, Ezeoli, Geber Arabs, & alij plures, qui in confusione magna dixerunt, & notificauerunt sublimationem nostram sub extraneis operationibus, quod nullo tempore fuit philosophiæ consuetudo. Et adhuc sub hoc velamine perficere voluerunt, & integra

re, & in aliquo modo non sunt de perfecti-
 one locuti per modum traditionis, nisi tan-
 tummodo in forma tenebrarum, & obscu-
 rorum verborum. Quare patet quòd si ta-
 les ignoranter dederunt, seu sub pallio fal-
 sitatis, cùm non dent operationes certas,
 sine quibus non potest integrari opus nec
 perfici. Quare patet quòd falsa malitia in
 eorum corporibus operabatur, quando da-
 bant illi quod non habebant neque sciebāt,
 sicut apparet per ipsorum operationes ex-
 traneas, per quas opus fieri non potest. Itē
 cùm prædicti per manifestam ignorantia
 operarentur, in tantum quòd rem magis
 perfectiuam nominare nesciebant, nec cu-
 ius numeri esset, vnde tibi dicimus quòd est
 humiditas tertia ceratina, quæ super ali-
 as est stabilis, & remanens contra ignem
 exuberata & multiplicata per tales quas
 diximus tibi sublimationes, & non in alijs
 quæ sunt omnis generationis distractivæ.

Et in hac exercitari societas bonorum,
Et fidelium filiorum Et Christianorum
nos comprehendere debet, ne gloria bo-
norum relinquatur, Et malis attribua-
tur. Quia non est credibile quòd talis po-
pulus à veritate discedens, Et maximè
prout facit ille falsus proditor Messecœl
Arabs deceptor Iudæorum Et falsus se-
ductor Et tenebrosus Sarracenorum, Et
paganorum, possit intelligere Et intra-
re ad plenum in opere omnium natura-
lium rerum cognoscibilem. Quoniam vi-
dere non potest, nec in aliquo intelligere
clarificationem, quæ saluationem portat
positam in suis proprijs libris, tam de ad-
uentu Domini nostri Iesu Christi, qui fa-
ctus est, Et obumbratione sua, de virgini-
tate beatissimæ Et gloriosissimæ virginis
Mariæ matris Dei, Et saluatricis nostræ,
quæ de beatissimâ, et fidelissimâ Trinitate
ac sanctissimo sacramento, ac baptismo,

quæ quidem ipsi Messæcoel, et Iudæi, et Sar
 raceni negant, & improbāt contra literas,
 primo vbi literæ suæ dicunt Abintran ba
 quenteu cadic verion naalim. Istæ literæ i
 psis dicunt, quòd Iesus Christus erat missus,
 & tanquam iustus venditus fuit denarijs.
 Et postea nominauerint eū Mesquin parui
 precij. Quia datus, et vēditus fuit p̄ precio
 quo tunc vendebatur par vnū solearum. Itē
 adhuc non possunt ignorare natiuitatē Iesu
 Christi per eorum literas proprias, neq; bea
 tissimæ virginis Mariæ virginitatē, vbi eis
 dicit Esaias p̄pheta, Bechoreme tabil yala
 la bechoreme yane enel lach behiblita za
 chat, hoc est, dicere antequā, & post virgo
 doleret, et quòd pro puerperio nō doluit, et
 antequā aliqua dolētia seu dolor ei aduene
 rit, iam erat natus puer masculus. Itē iterū
 ignorare nō possunt trinitatem sanctissimā
 esse perfectam sine aliqua confusione etiā
 per proprias eorū literas, in principio quin

que librorum Moysi scriptas, et specialiter
 primi libri, vbi dicitur in principio berisith
 bara Eloim, hoc est, primo creauit Deus, po-
 stea fecit hoc quod est. Quæ est causa vel res
 quare Deus qui per verbum Mosi loque-
 batur ponit se in tertio numero, quando di-
 cit Eloim, quòd significat Deus, & non in
 primo vel secundo, hoc est, quia sibi ostende-
 bat sanctam trinitatem cum hoc sit verum
 & clarè appareat, quòd falsi Iudæi rene-
 gati si approbēt, prout nobis alio in loco est
 reuelatum pro suarum propriarum littera-
 rum intellectu, & pro tanto quando ter di-
 cūt nec plus nec minus, Cados Cados Cados
 Adonai Sabaoth, hoc est, dicere, Sanctifica-
 tus sit pater, Sanctificetur filius, Sanctifi-
 cetur spiritus sanctus. Vnde dicimus San-
 ctus, Sanctus Sanctus. Et in hoc quando
 dicimus, Dominus Deus Israel, addiderunt
 dominus Deus Sabaoth, quod dicere vult
 & significare Deum orationum sanctarū

Dominum, quare patet, quod quando dicunt Deus, significant unitatem absq; confusione sanctæ trinitatis, sicut nos, quamuis recognoscere nō velint, vnde reciderūt in peccato magno, & adeo magno, quod nunquā erit eis indultum, nec vnquam absoluentur, sicut per eorum scripturas patet vbi dictum est, *Alphelossaph Israel paal ar mallo affineno*, hoc est dicere, tria peccata commisit populus Israel, & quartum non indulsi, neq; indulgebo. Adhuc plus ipsorum literæ nobis reuelarunt in alio loco, vbi dicitur per os Isaia^e prophetae dicētis ipsismet Iudæis, quod remanent condemnati omnes compulsi & confusi fugati inter omnes gentes alias in perpetuum. Et iterum: omnes gentes aliæ cum eis quæ ipsis præstant auxilium aut cōsolationem, fauorem, societatem, adiutorium, mansionem, erūt positi in ipsorum approbatam condemnationem per ipsorum verba scripta, quæ sic dicunt,

leherpa vsmasack gelisinna. Et omne illud
 pro peccatis eorum. Item nec possunt igno-
 rare nisi per obscuritatem tenebrosam glo-
 riosissimum sacramentum sub specie panis
 factum per ipsorū proprias scripturas, quæ
 dicunt, quòd panis duorum vultuum, &
 duarum facierum debet adorari, & conse-
 crari, & debet poni in loco sacro et digno,
 & ideo corpus Domini nostri Iesu Christi
 receptio debet esse reuelata sub specie pa-
 nis in dignitate magna, vt reuertantur ad
 fidem, nec amplius fiat culpa suorum pecca-
 torum: vnde habemus scriptum: qui me in-
 dignè receperit. Et ille dignus locus est eo-
 rum templum vel omnis bona persona, in
 qua sanctè custoditū est pro saluatione bo-
 norū et fidelium Christianorū, et hoc declara-
 tū est in duabus rebus in eorū libris scriptis
 vbi dicūt: lehē apaimu. Itē alio modo nō pos-
 sunt ignorare sanctū baptisma nisi fuerit p
 fuscā & cecā obscuritatē tenebrositatis,

quod quidem baptisma est vnum de principalioribus medijs saluationis, sicut habent inscriptis per Apostolum, per beatissimam Magdalenā de duodecim libris Credētia, vbi dicitur in eorum Hebraica lingua Ramichaya bilo haemi serē maym haanae nathā thetom colorom ya dehumata, hoc est dicere, gyra te, et verte, et vos bene ordinate, quia si verba, & secreta aquarum benedictarum transeant super vos, & ponet extra abyssos, & leuabitis dextram manum super vos omnes, & facietis signum in sanctificatione. Et adhuc ad melius probandum per eorum scripturas vbi scriptum est, & dictū per os Esaia propheta: וְשִׂיבְתֶם מִיַּם בְּשִׂשְׂרוֹן מִמַּעַיְנֵי ה' שׁוֹעֵה hoc est dicere, Vos alij balneamini in consecratis aquis in magna letitia fontis saluationis rectae. Quare sciri potest si vterentur secundum quod literae suae demonstrant, et docent absque alia glosa saluarentur. Sed

non. & quòd illa quam faciunt die qualibet oratio contra omnes Christianos quam clamāt (de ros asciua) sit contra ipsos, quia non sunt nisi abusiones magnæ quas ipsi faciunt per iram condemnatam in eorum Mosaica lingua contra nos omnes Christianos. Et quia de his largè omnibus fuimus locuti, & de omnibus suis deliquentijs, & malis defectibus, & de omnibus suis euidentibus erroribus in libro Reformationis Hebraicæ, ibi fili mi reperies, per quæ totū ipsorū secretū condemnatū reuelatū est de illis, p̄ quod manifestè patet quòd lux claritatis ipsis defecerit propter ipsorum proprios defectus: tales Iudæi et pagani nō possunt ad plenū intrare opus, & res naturæ, quia nimis sunt in scripturis. Et quia in nostris scripturis totum non est positum ad sonū literæ, quare oportet ad rationē sensualem supplere de eo quod non iacet nisi per lumen, & lucem, & claritatem spiritus di-

uini. Ergo non est dictum neque clarificatū
 paganitati, neq; Iudæo, cūm deficiāt omni
 no à lumine dāte claritatem populo Israeli,
 à Christianitate donū electum est plenæ ve
 ritatis populo Christianitatis. Tene ergo
 aquas, quæ tibi dant sine tenebrositate sci
 entiā, dum eas capere velis, sicut debes de
 gradu in gradum, nam donū dei erit. Et hic
 tibi est integratum, et completū nostrum te
 stamentum præsens. Et vbicunque hospita
 tus remotè fueris, per eū directus eris.

C A P V T X X X V I I .

De diuersitate ignis contra naturam secundum pro
 prietatem materiarum diuersarum in for
 ma practica. Et quomodo debes
 illam considerare.

Dicimus tibi fili, quòd operari de cor
 pore potes tantummodo, vel de ar
 gento viuo per se aut de vtroque simul, sed
 certis & diuersis intentionibus, quas in
 practica tua debes habere secundum quòd

operaberis aut de corpore vel de spiritu
aut de ambobus simul. Quia si intentio-
nem habeas operandi lapidē nostrum de
corpore tantum potes illud facere, et hoc
per intentionem retrogradādi decoctio-
nem, quam metalli natura suscepit, de-
ducendo & reducendo in crudum men-
struatam naturæ. Et si habes intentio-
nem vtendi tantum de Mercurio aut ar-
gento viuo, de illo similiter facere potes
lapidem tali intentione, quòd nimis cru-
dum vertatur in coctum naturæ mensu-
ratum. hæc consideratio diuersitatū fili-
facta est propter crudi & cocti diuer-
sitate, postea posito quòd quodlibet ha-
beat per quatuor operatiua media transire,
de quibus quartum est, cuiuslibet finis, ta-
men per illud in philosophicum lapidem cō-
uertantur. Et sic septem erunt operati-
ua media, scilicet B C D E F G H, per
B significatur liquefactionis operatio,

per C solutio & elementatio, per D elemē-
 tatio & congelatio, per E nostra sublimati-
 o, per F elementatio et cōgelatio, per G soluti-
 o et elemētatio, per H liquefactio, per BC
 DE sunt opera Mercurij intellecta vel ar.
 vi. Et ista sunt facta per successiones deco-
 ctionum. Per EFGH operationes intel-
 liguntur corporū, & facta sunt per retro-
 gradationes, et reincrudationes literas cor-
 porum per retrogradationem nominando,
 sicut H G F E. Et quilibet ipsorum finit
 in E. Sed quando corpus de H in G versum
 est, pro tanto Mercurius non habet posse
 graduale vertēdi se tam cito de B in C, nec
 de C in D. Quia citius corpus versum est in
 hoc quod fuit, quā faciat Mercurius in hoc
 quod nunquam fuit, secundum instinctum
 vel statum suæ naturæ, & citius deturba-
 tur vel immūdatur res munda, quam laue-
 tur aut mundetur res immunda, & ubi
 omnis res tardius fit citius dilaniatur ra-
 tione

tione partium non purarum, quæ tendunt
 ad corruptionem, & purarumque, refor-
 mationē quærent. Et ideo quādo de Mer-
 curio tu operaberis, satis materiam sem-
 per habebis ad suarum decoctionum ini-
 tia & principia, & hoc ratione suæ gravi-
 tatis & ponderositatis & cruditatis &
 grossitiei. Et quia in naturam elementor-
 rum mediorum perfectorum verti non po-
 test, duplicibus decoctionibus indiget ad
 alienandum aut alleuiandum suum pon-
 dus gravitatemque, ad coquendum suam
 cruditatem, & subtiliandum suam grossi-
 tiem, quousque ad perfectionem de E per-
 uenerit per successiuam decoctionem, in
 quā F potuit verti per reuersionē reincu-
 dationis, tunc intellige fili, quòd postquam
 D transierit in E, tam cito transibit in F,
 & de F in G, & de G in H, & de H in I,
 et de I in K, & de K in L. Istæ literæ fili
 sunt de magna scala, & tunc est intelligē-

dum, quòd quando E vult graduari in F,
 & de Fin G & c. tunc accipies F G H
 alia significatiua, quia per F liquefactio-
 nes fermentorum intelliges, & per G so-
 lutiones fermentorum, & per H ele-
 mentationem medicinalem & congela-
 tionem, per I multiplicationem in quan-
 titate, & per L metallum perfectum in-
 telliges transmutatum virtute medicinae.
 Et omne illud intelligere debes de opera-
 tione facta & perfecta de Mercurio vel
 argento viuo. sed quamuis fili dixerimus
 quòd Mercurius indiget propter suã cru-
 ditatem duplicibus decoctionibus itera-
 tis, hoc diximus pro re commensurata
 & mensurata altæ naturæ quæ maiorem
 respicit perfectionē coequipollentiæ vir-
 tutis sulfuris, in quo omne corpus perfe-
 ctū transuersum est aut transuerti potest.
 Quare duplicibus indiget litteris. Sed si ta-
 li rei mensurata vel commensurata non in-
 tēdis facere potes opus abbreviare trans-

eundo successiuè de B in C, & de C in D
 & de D in E, sicut tibi diximus. Sed non
 erit ita magni effectus sicut cōmensuratū
 cum alta natura: quia suæ decoctiones inte-
 gratæ non fuerunt ei neq; p̄fectæ. De quan-
 to igitur materia fit secundum exigenti-
 am extra debitū naturæ, tantū subtrahi-
 tur de ea virtus et fortitudo. Nam virtus
 & fortitudo non veniunt in E, nisi secun-
 dum nobilitatē materiæ. Et nobilitas ma-
 teriarum exit & nascitur ex subtilitatio-
 ne & rarefactione, & omne illud venire
 nō potest nisi per passibilitatē materiæ, et
 passibilitas ei aduenit per actionem ignis
 qui est altū elemētū, quod ardet totū ac de-
 purat, et omnia ad simplicitatē deportat.
 de quāto ergo Mercurius tuus simplicitatē
 respōdebit, de tāto operabitur et nō pl̄s, et
 de quāto magis depurabitur, de tanto ope-
 rabitur purius humiditate cl̄a. Quare tibi
 sit declaratum quòd de nō solo Mercu-
 rio vel de vno solo argendo potes opus tuū

facere perfectum & imperfectum. Si sit perfectum, erit factum causa & ratione decoctionum et digestionum longarum ac duplarum. Sed imperfectum fiet per leuitates suarum decoctionum ac eorum breuitatem et non ad plenum integrarum neque bene perfectarum, quod quidem patitur ratione sue propinquitatis, debilitatis ac facilitatis, quam habet volatilitate. Sic fili ab eo trahimus opus propinquius & leuius, sed non perfectius nisi per adiutorium suarum integrarum decoctionum, aut per materie sue in corpore perfecto mixtionem, sicut postea tibi dicemus, cum fuerimus locuti de operationibus corporum.

C A P V T X X X V I I I.

De reincrudatione corporis perfecti. Et de sua diuersitate & accidente & ponderibus.

Per supradicta fili potes bene & naturaliter intellexisse, quomodo cocti re-
 incrudatio

rudatio obuiat linealiter & bonæ decoctioni crudi secundum cursum naturæ, quousque separatim ambo versa sunt in virtutem vnius, quod appellamus lapidem philosophicum & medium. Nam sicut clauus duas iungit petias, & facit eas tenere simul: sic natura simul iungit illa duo in vnum corpus virtuosum, & multum aspiciat quod vnum vult coqui, & aliud incrudari ad consequendum & attingendum effectum & officium per subtilem artificem, sicut magister quærit voluntate de A, quādo naturā attingit et consequitur. Et ideo fili tibi dicimus quòd sicut vnum demonstrat in suis decoctionibus diuersas passiones: sic aliud in suis reincrudationibus ostendit visibiliter diuersas potestates, sicut Mercurius, qui est grossus & terrestris per suā cruditatem, propterea eius materia demonstrat viuacitatem in suis decoctionibus primis. Similiter per contrariū

H 3 corpus

corpus perfectum ostendit suas actiones
 & contraria accidentia per nobile et ma-
 gnam decoctionem sicut materia demon-
 strat in sua retrogradata in crudatione. Et
 sicut crudum monstrat multitudinem mate-
 rie, sic coctum per sensum contrarium mi-
 nistrat paucitatem. Et propterea per
 suam bonam elementationem, digestio-
 nem & sublimationem, elementa cocta
 & fixa liquefcunt & fugiunt per cru-
 dum, quod ea in crudavit per volatilita-
 tem, si non habuerint retinaculum deriva-
 tum à natura, hoc est de temperamento pro-
 prii menstrui cum informatione proprii
 Mercurij quem notare debes & intel-
 ligere cum sensualitate rationis, quæ natu-
 rare requirit. Et sicut spiritus resplendore
 et claritate plenus est, sic corpus visum est
 tacitum, quietum, fuscum ac tenebrosum.
 Et postquam corpus est alleviatum penitus,
 tunc spiritus est magna ponderositate ple-

nus. Ergo quando voles optimè corpus dis-
 soluere, congela spiritũ cum eo id est Mer-
 curiũ ponderositatem, quam portat in
 seipso. Sed fac quod primò reuertatur in
 H, et de H in G per incrudationẽ, postea
 de G in F per retrogradationem, et post
 F vertitur in E. & de E in lapidem vir-
 tute reducti spiritus, qui non est argentũ
 viuum vulgare neq; vulgariter manu ten-
 tum. Sed est corpus propriè cognitum &
 de virtute sua propriæ substantiæ euigila-
 tum est absq; extraneo grauamine. Quare
 velis intelligere quòd opus Mercurij est
 spicere & constringere se ad infima. Et
 opus corporis est exaltari & dissolui &
 ad altum ascendere. Ideo tibi sit osten-
 quòd si ambo simul sint bene præpa-
 opus mirabile sine grauitate magi-
 es citius quàm si de vno solo
 multo melius, quia in

habet aliud, & vnum emendat & meliorat aliud. Et vnum adiutorio alterius emendatur & melioratur. Ergo fili opus tuum incipe de duobus simul, prout in maiore lapide tibi diximus, & intellectu quem tibi dicemus post in ramis, statim postquam tibi dixerimus de duplici custodia actionum, quæ à corporibus & spiritu causantur, quomodo etiam simul sunt.

C A P V T X X X I X.

De duplici custodia corporis & Mercurij. Et de ipsorum operationibus contrarijs

Quando fit opus corporis & Mercurij simul, tunc in magisterio mutantur accidentia contraria, per quæ datur opus & emendatur & fortificatur & incatenatur in tanto, quanto cum duplici gardia, causa et spiritus. Ideo quia sunt ipsorum naturis

propter eorum qualitates: sic contrariantur sibi suis actionibus, passionibus & operationibus. Quia spiritus naturaliter aspiciunt fixationem in vero magisterio, et corpus fixum per contrarium querit & tractat volare in forma aquæ claræ, & spiritus congelatus in forma terræ albæ manet brunæ & quietæ sicut sal, aut cristallus, aut calx spissa. A qua terra opus est tibi quòd tu separet hanc animam preciosam, quæ tardius à corpore separatur, & hoc est per aquam corporis. Ideo fili intellige quòd solutio spiritualis corporis nū fit sine corporali cōgelatione spiritus, sicut declarauimus tibi per rotā philosophiæ, vbi est huius artis compendium. Nec etiam spiritus congelatio fieret absque corporis dissolutione. Postea intellige similiter de dissolutione spiritus fixi & corporis volatilis congelationem per primum spiritum ante ipsius constrictionem, & non corpo-

ris fixi nigra veste induti, quod est dissolu-
 tionum per constrictionem & coagu-
 lationem sui met argenti viui, quod est
 principium ignis naturalis, & non
 ignis contra naturam. Hic iacent,
 fili, operationes contrariae: quia sicut
 ignis contra naturam resoluit corpo-
 ris fixi spiritum in aquam nubis, &
 corpus volatilis spiritus constringitur in
 terram congelatam: similiter modo con-
 trario ignis naturæ spiritum dissolutum
 à corpore fixo congelat in terram: Et cor-
 pus spiritus volatilis fixum per ignem con-
 tra naturam resoluitur in aquam, et non in
 aquam nubis, sed in aquam philosopho-
 rum. Ideo quia fixum virtute ignis natu-
 ræ versum est volatile & corpus in spiri-
 tum, et humidum siccum, & ponderosum
 leue, sicut per contrariam virtutem ignis
 contra naturam volatile vertitur fixum,
 & fixum volatile, & corpus in spiri-
 tum,

tum, & spiritus in corpus & siccum humidum in forma aquæ nubis et ponderosum constrictiuum. Ideo fili intellige quòd ignis cōtra naturam sic vocatus est. quia propria natura sua est contra omnes operationes naturales, cūm visum sit quod illud, quod ignis naturalis compositus componit semper, ignis contra naturam decomponit semper & tollit ad corruptionem: quia omne complexionatum corrumpit nisi naturæ ignis succurrat et subueniat. Quare tibi dicimus, quòd talis ignis aut eius operatio nō est de virtute et operatione magisterij nostri. Imo est corruptiuus ignis qui purè naturalis est. Ergo fili noster ignis seu Sol omnino exaltatus est in signo Arietis, quando vides quòd materia tota confusa est. et ideo tibi dicimus quòd magisterium nostrum tunc debet incipi quando sol est in ariete, vbi exaltatus est in opere nostro: quia tunc

dicere, scire & discernere potes quòd verus intellectus, quem tibi dat philolophus, quando dicit quòd primus sublimationis gradus tantum habet assiduari & continuari supra lapidem, quousq; scias quòd sit bene exaltatus & sublimatus. Et tibi dicimus quòd non est nisi ignis ductus de potentia in actionem, quem ne decipiaris intelligere debes, quia sine illo non fiunt opera, quæ tibi diximus. vnde. plura sunt accidentia quæ causantur contrariè per talia opera, sicut in proprietario satis leuiter est reuelatum. Quare fili vade eò: quia hic nō possumus ad plenum tangere. Fili cū vnus dissolutio nunquā sit absque congelatione alterius, non debes dubitare, vnde poteris habere terram, neque aquam similiter, ad posse faciendi magisterium igne appropriato. Igitur terra de ppria est argent. viui substantia constrieti, congelati & imprægnati virtute cor-

poris & ignis solis, per quem argentum viuum manet philosophicè sublimatum, vt dictum est suprà: & aqua est de propria substantia metalli, in qua substantia humiditas aerea argenti viui est appropriata, quæ perfectionem respicit suæ terræ propriæ imprægnata naturali igne, in quo est virtus cœlestis, quæ viuificat et illuminat terrã Mercurij, quæ antè mortua fuit. Et ideo appetit aquam instinctu recipiendi rem perditam. Sed cum res ipsa, quæ est viuificatiua humiditas, sit per corpus fermentata et exuberata, vt diximus, ideo multùm melior est & melius reputata, quàm esset ante multiplicationem coctæ humiditatis: & sic elementa sunt adiuta per artem, vt ipsa sit adiuta per exuberationem, vt possint cum maior instinctu se alios adiuuare. quia M & P adiuuant Q R & N contra L & O, propter corruptionem de Z. quod est cau

sa solutionis de L & O. Et postea M in P adiuvant L & O ad recipiendum Q R & N post adiutorium suæ exuberationis propter coniunctionem de Y, quod est contra Z, sicut declarauimus in tractatu compendioso particulari & generali totius huius artis per abbreviatam doctrinam, in qua ostendimus & docuimus quomodo & qualiter elementa coadunatiua fiunt adunantia pro componendo & corrumpendo omne corpus, adiutorio de Y et Z, quæ sunt corruptionis & generationis instrumenta omnium corporum.

CAPVT XL.

De aliquibus ramis vel brachijs naturæ per viam practicæ, in quibus filius artis se possit exercere cum solatio. Et primò de corpore lunari solo cum adiutorio de A.

Si vis scire fili transmutationem proprij corporis lunaris in practica clara, opus tibi est quòd de illo argento viuo separe quod per suum terrestre est terminatum: quia illud est quod argento dat albedinem, et non est nisi terminata humiditas in argenti specie, sui sulfuris virtute. Ideo opus est, vt intendas ad resolendum humiditatē illam per operationem, quæ condensationi contraria est, vt tales habeas humiditates in tua reductione, quas habebat natura in sua condensatione, quā hoc modo extrahes. Accipe corporis lunaris fini vnciam vnā, et prout tibi diximus liquefac in sex partibus de E rectificati, attamen sine reiteratione calcinationis. Postea pone ad fermentandum in calore fumi humidi per octo dies, et tunc inuenies in fundo vasis substantiam corporis, nigram vt carbonem. fili hoc est sulfur quod se habet

habet dealbare per condensationem sui
 humoris ad respectum naturæ, ut supra
 diximus, qui quidem humor erat prius con-
 densus ante suam liquefactionem in spe-
 cie & colore metalli per continuitatem
 partium dicti sulfuris nigri: Sed postmo-
 dum seperatus est ab illo per liquefactio-
 nem: pone igitur materiam tuam in bal-
 neo, & ab illo humido luquefacto tua
 elementabis elementa per instrumenti
 elementatiui mixitionem. Sed primò ele-
 mentabis aquam, & post in elementata
 aqua elementabis partem, quam voles
 constituere in aerem, quousque tibi terti-
 um instrumentum appareat vegetatis-
 uitatis, & tunc statim reuertetur aqua
 elementata supra terram suam siccam, et
 supra suum ignem excitatū, et coque pro-
 ut tibi diximus, quousque humidum respe-
 ctu naturæ bene sit terminatum non in
 metallo sed in sulfure albo. Quia non

est

est transitus de vna extremitate ad aliã, nisi per suum mediũ. Fili dicti humidi conuersiuum est ignis terræ, sed mediũ conuertens argentum viuum in metallũ, est sulfur in forma subtilium puluerum, sicut tibi in ipsius multiplicatione diximus. Et sic tibi sit manifestum, quòd corruptio argenti viui terminati in specie metalli cursu naturæ per nostrum artificium, facta per mutationem illius in sua prima natura, est generatio sulfuris, & sine ipsa nunquam perficietur. Si ergo arg. viuum non fuerit corruptum, vel diuisum in quatuor elementa, generatio sulfuris non perficietur, & ideo tibi est opus, quòd sulfur sit de natura subtilissima & purissima, & argentum viuum, de quo creatur sulfur, sit de substantia subtilissima in aquæ claræ forma, & hoc esse non potest absq; suæ naturæ mutatione, nec sine suarum partium diuisione. Corrumpe igitur argens

tum viuum, & de suis subtilibus partibus diuisis & subtiliatis forma quæ petis lapidem: quia sic habet magisterium procedere, scilicet arg. viuum corrumpendo, & ipsum à sua specie remouendo, & post adiutorio virtutum suæ materiæ inducentis & portantis ipsum in aliam speciem, scilicet sulfuris: & sic assimilaberis naturæ, & tibi formabit natura illud, quod petis per operationes certorum graduum successiuorum, dum opera tua sint illis similia, quibus natura procedit, & procedere desiderat, sicut per dicti sulfuris purgationem, & eius creationem, quæ in tali decoctione & sublimatione factæ sunt, sicut tibi diximus, si nos philosophicè intellexisti, prout natura requirit, & per talem præparationem sui argenti viui proprii, vt dictum est, per instrumentum elementarium, & per purgationem eius totius substantiæ diuisæ per quatuor ele-

menta, et per talē bonam permixtionem,
 sicut tibi diximus, de istis duobus, & cum
 materia metalli fermentabilis. Tunc fili
 veraciter in ista materia per virtutes sul-
 furis et arg. viui omnis metalli species in-
 ducitur & mutatur: nec vnquā homo ve-
 rum aurū, aut verū argentum faciet, nisi
 per hanc procedat viā, cūm nō sit nisi vna
 sola operatio naturæ, & per naturā limi-
 tata: & ideo sciant omnes veritatis filij,
 quòd nō est opus, quòd species remaneant
 in materia, simili metallo, sicut prius, cūm
 opus sit manifestè, sicut suprā ostensum
 est, quòd suū arg. viuum vertatur in sul-
 fur, et postea reducatur, & reddatur ei
 species, quā perdidit in forma aquæ claræ,
 quā oleū vocamus, vnde formātur species
 nouæ per generationē, quæ ducit eas de po-
 tētia in actionē. Quare tibi sit ad plenū re-
 uelatū, quòd oēs illi qui per alba albificāt,
 per similes citrinant species, sine suorum

indiuidualiū corruptione, veraciter tales
 sunt deceptores, nec pro toto hoc possunt
 verum aurum facere, nec verum argen-
 tum, nisi per contrarias operationes ha-
 beant suum sulfur album & rubeum:
 nam quauis habeant artem trahendi vi-
 ua argenta à corporibus adiutorio lique-
 factionum per sublimationes, & quòd in-
 diuidua omnia corrupta sunt à suis specie-
 bus, iam propter tales corruptiones non
 possunt facere veram tincturā ad album
 aut ad rubeum, quousque illud, quod cor-
 ruptum est, sit per nouam generationem
 renouatum, & quod in corpus subtile al-
 bum ac resplendens reuertatur: & tunc
 per tale renouatum album facta est vera
 tinctura ad album, & per ignem lapidis
 ad rubeum. Ideo, quia quando motus cor-
 ruptionis fuit in dictis renouatis comple-
 tus, nullo amodo tempore tincturæ de illo
 factæ ad corruptionē venire potuerunt,

quia intus & extra sunt depuratæ, & in magna luciditate terminatæ: sed sunt pauci, qui procedere sciāt per istam viam, quia ignorant naturæ vias, & ideo aurū & argentum illorum non potest patinec sustinere ignem, sed potius consumuntur & reuertuntur in terram corruptam. Et hoc ideo, quoniam tales quando posuerunt metallum in motu corruptionis, opus est quòd omnino corrumpatur, et quòd in feces reuertatur sub totius perditione suæ speciei, quia non integrauerunt totū corpus à corruptione sua, vel si habeant, non purgauerunt illud in suis depurationibus partium corruptarum: & quia partes ille manent mixtæ in sua impuritate, cremantur & ardent, & per totam suā speciem recedunt: & hoc est causa & ratione sulfarum combustibiliū & ardentium, quia sentiunt calorem ignis, in quantum partes non sunt coniunctæ nobilis speciei

indiuidualibus. Ideo fili in summa clara
 tibi sit recollectum, quod de nulla re al-
 ba, quam natura formauit, facias tinctu-
 ram albam aut rubeam, quousque par-
 tes earum corruptæ sint, & per artem
 magisterij renouatæ. Et de hoc tibi da-
 mus motiuum ad habendum opus breue,
 si cognoscas lumen cum corporis fermento,
 quia de oleo & sulfure fit compositum,
 quod omnia tingit metalla in auro
 vel argento, secundum quod est album
 vel rubeum, sicut nobis scriptum, quod
 vidimus, recitat per opus cuiusdam socij,
 quem reperimus eundo per mundum: qui
 quidem socius multa magna mirabilia no-
 bis notificauit, sed postea in sua arte ei
 obuiatum, vt magis sciamus, & sensualia-
 tate, quã nobis recognouerit, aut per ar-
 tem intellexerit: vnde postea ipsum re-
 formauius in alijs rebus multis per rein-
 fluentie sensum, & magnarum virtu-

tum vsque ad hoc, quòd de experimen-
tis fuerimus saturati, & quòd lapidem
virtuosum affinauimus, & per trienni-
um simul fuimus in fidelitate magna,
vnde Mediolani anno tertio completo sci-
licet Anno millesimo trecentesimo tri-
gesimo tertio fuit opus adimpletum, de
quo nostrum trium artem cognoscen-
tium quilibet partem suam accepit, &
vasa quarto remanserunt, qui in suo
igne mansit, prout antè regenerans: qua-
re multi per mundum vadunt, scientes
res multas bonas, placentes, si obuies eis,
vide, si poteris ab eis aliquid vtilitatis
percipere, & fac eis bonum vultum me-
liorem, quàm regi, dando eis de tuo secun-
dum bonã rationem, & habeas super ipsis
quandam sollicitationem, per quam possis
aliquam rem trahere cum parua practica.
Et hoc tibi pro nostro testamēto sufficiat:
cuilibet tamen dicimus, quòd caueat pra-

Eticam ostendere: nam si in sua ostensione
 deficiat, in suo delicto fatuè se recipiet.
 Sed tu, qui non habes, teneris verbo pete-
 re; si eam tibi dare velit, & ideo caueat
 quid faciat, quia si nimis ipsam publicet,
 mala morietur morte, quia à Deo donan-
 da est, qui naturam creauit, & non ab al-
 tero. Ideo gratanter natura accipit omne
 illud, quod placet Deo: & ideo, si quodam-
 modo Deus tibi conferat, dilige ipsam, &
 tene secretam, quòd mundus nihil inde
 sciat, sicut viuaciter scriptura te monet,
 quòd alteri non debet ostendi opus, quod
 cursu naturæ potest fieri. Vult tantum
 esse secretũ, quòd nisi illud secretes, ipsum
 te confundet: Et si tibi nõ detur, propter
 hoc nõ malè tractes illum à quo petis eam,
 quia suum debitum facit, cùm aspicit suæ
 defensionis finem. Item, magis tibi dici-
 mus quòd velis celare, & secretum tene-
 re testamentũ nostrum ab omnibus illis,
 à quibus

à quibus petes practicam, quia prohibi-
 bitum est. Quia si illi vellent ultra su-
 am ignorantiam deficere ad ostenden-
 dum, cauerent sibi per inhibitionem,
 quam scis, & tamē per dictum testamen-
 tum ad propositum nostrum reuertendo
 pro reformatione doceo te, quòd dissolu-
 uas humiditatē terminatam argenti per
 reiterationem liquefactionis, & in fundo
 vasis terra nigra cum aliquanto modico
 substantiæ arg. viui dicti remanebit cre-
 mata & cōbusta. Fili, terra hæc est ven-
 ter sulfuris nostri, cuius dissolutio fit so-
 lenniter per resolutionem in suummet ar-
 gentum viuum, de quo erat complexiona-
 tum, & idcirco aliqui philosophorum di-
 cebant, quòd sulfur dissolui nō potest, nisi
 per beneficium suimet argenti viui, sci-
 licet quando per suum congelatur vapo-
 rem, tunc dissoluitur, & in naturam cla-
 ram diaphanem transmutatur, sicut spiri-

tus. Quare patet quòd corpus reuersum sit in suam naturã primam purã, & suã met generationi proximã, scilicet in suum sulfur, & arg. viuum, quod est sicut aqua clara: quando igitur tuũ corpus bene dealbaueris, sublima illud, et quod superius ascensum reperies supra feces suas spissas et albas, imbibe statim cum oleo, et fixa, & projice vnũ pondus supra 50 cupri, & tingeret in finam et veram lunã sine quacunq; corruptione. Hoc sulfur fili, statim fixum est, et ingrediens ppter naturã dicti arg. quod est affinum & vicinum cupri dicti. & pulueres, quos in superficie reperies sublimatos in tuo sublimatorio, ad partẽ custodi, quia sulfur illud est alterius potẽtia, sicut p te ipsum solũ poteris experiri.

CAPVT XLI.

De opere plumbi.

Fili, plumbum in sua natura continet magnam partẽ de H cum pinguedine

combust

combustibili, & vitiū, quod est in sua substantia: propter hoc est, quòd suū terrestre non bene mixtum fuit per aquam siccam secundam, ratione suæ substantiæ grossæ, nec fuit bene depuratū: & ideo tibi opus est, quòd illud plumbum diuidas, & separes à dictis suis substantijs, & quòd quælibet earum sit bene depurata trahendo & ponendo extra limositatem pinguem in elementatione, quæ fit per condensationem, & rarefactionem in humida materia. Fili, quando aquam vel aerem voles cōdensare, pones ignem in terra, qui causat terræ entitatis vacuitatē, & quando aerem voles condensare, trah illum extra, & rarifica aquam per lenificationem, quousque videbis corpus tuum alleuiatū. Postea coque in aqua corpus, & postea sublima. & quando fuerit sublimatum, dicitur corpus, & sal mirabile exaltatum, quod proprium vocamus

sal & sulfur naturæ. Hoc sal naturæ cum oleo lunæ simplici incera, quousq; sit fixū & fundens, & de illo proijce vnum pondus supra 50 plumbi, & ipsum in purum argentum conuertet, & si vis congelare, & perfectè argentum viuum mutare in argentum fixum, mortifica ipsum per summit corporis vaporem: postea fac proiectionē supra illud, scilicet vnū pondus supra 50 dicti solis, & fixat illud in argentum verum per suum naturalem calorem.

CAPVT XLII.

De opere stanni.

Simili modo facias de stanno, sicut de plumbofecisti, quòd tantum nō debet præparari, nisi velis: sed quando eris in reductione, tamen cōiunges ipsum paulatiuè in decoctionibus gradualibus, quia tenet paruum virtutem sulfuream, nisi in sua aeris substantia. Ergo dictā suam virtutem

tutem sulfuream per decoctiones, per attenuationem & subtiliationem suae substantiae, tibi scire facimus, quod magna Sinctura est ad albū. Sublima ergo illud, quantum voles post ipsius nutrimentum, quousque sal inde habeas naturae, & per aerem lunae incera quousq; fluat, & projice vnum pondus supra 100 pondera stanni, & in verum argentum transmabitur, & si facias proiectionem illius supra argentum viuum congelatum, fixabit illud in argentum viuum in retentione perfecta.

CAPVT XLIII.

De congelatione argenti viui ad recipiendum medicinam in forma metalli.

REcipe terram plumbi p̄ omnia quatuor sua elementa, & suspende tantum de argento viuo, prout sensus tuus tibi demonstrabit ad proportionem potentiae

tiæ terræ supra illā tali modo, quòd possit
 sulfuris vaporē recipere, et accende infe-
 rius ignē, & recipies congelatū infra sex
 horas. Sed cum opus istud sit fastidiosum
 ac tædiosum, paucæq; utilitatis respectu
 aliarū operationū, quando ad tuū placitū
 nō potes de ar. viuo tantū habere cōgelato
 sine reiteratiōe vexatiōis ad faciendū p-
 iectiōnē, tibi cōsulimus, quòd vtaris in tua
 p-iectiōne supra corpora metallica. Sed
 causa, ppter quā hīc posuimus ar. vi. trās-
 mutationem est, vt videas & cognoscas
 ipsius naturā, q̄ est affinis et vicina omnīū
 metallorū, sicut notificat receptio, et dif-
 finitio suæ naturæ. Non intelligas tamē,
 quòd in p-iectiōne superioris medicinae sit
 opus ar. viiū congelare, vt oportet in istis
 ramis nō habentibus tantam potentiam.

CAPVT XLIIII.

De opere Veneris & Martis.

Reparationē Veneris & Martis sic
 facies, p̄t fecisti de plūbo et stanno:
 de istis

de istis tamē nō debes capere, nisi secundū
 terram, & in aqua cuiusuis metalli coque
 ipsam, quousq; sal ipsorū habeas honoratū.

Ancera sal istud cum oleo de R. Et si sal sit
 de natura Q vnū pondus illius proyce su-
 pra 50 in præparatione leui conuertet il-
 lud in R melius, quàm de minera. Et si sal
 sit de natura, de O proyce supra tantū de
 pondere similiter, et cōuertetur in R. Et si
 vis supra Mercuriū p̄iectionē facere, viā,
 quā tibi diximus, p̄sequere. Et si sal de O
 vis p̄ycere supra Q, adde de sale, de Q cum
 sale de O per solutionē, vt corpus diligit
 spiritum extraneū in sua natura ligatū.

Alio modo nō diliget, neq; volet eum reci-
 pere, nisi sit per ligamentū amoris ipsorū,
 quod fit per R in solutione, et non in aqua
 vulgari, sed in aqua Mercuriali sulfure
 venenato plena, quæ penetrat omne cor-
 pus: & sicut tibi diximus de O & de Q,
 intellige de omnibus alijs. Et si hoc bene

intelligas, totius scientiæ huius magister eris, per quam secreta naturæ trahuntur de potentia in actum.

C A P V T X L V.

De corpore & spiritu in simul, exemplo generationis humanæ.

Quando vis fili aliquod opus facere vel incipere per nostri magisterij beneficium, primo scire debes, qualiter humana natura procedit, et secundum ipsius processum te similiter habere debes in toto tuo opere & operatione. Sed processus humanæ generationis, fili, hic est: Spermam masculinum calidum est, glandulosum & spissum, & ibi est calor formativæ virtutis in simplici sale, in unitate germinosa cum tertio puncto virtuosæ naturæ. Et spermæ femininum est materia simplex, extensa, frigida & aquatica in tertio puncto cum dimidio receptivæ in unitate corruptivæ.

Et ideo quando miscentur simul & congregantur beneficio caloris, luxuriæ libidinosa germen corrumpitur. Quando calor ardens propter contrarietatem frigoris aquatici in spermatica materia feminae se extendit, alias extinguit: & sic ratione possessionis dimidij puncti frigidi est victus calor naturalis in suum sal totum resolutum per omnes partes aquae spermaticae feminae tali modo, quod mixtio facta est homogenea in forma aquae clarae. Scias, fili, qua intentione natura facit hanc mixtionem simplicem: hoc est, ut compositum homogeneum in se accipiat virtutem primae complexionis, de qua foetus vel infans erit complexionatus in omnibus sui corporis partibus. Et quod unaquaeque pars aliam diligat in copulatione firma & bona virtute primae mixtionis. Postea fili natura indiget alia informatione, scilicet tali, per quam informatiua virtus moue-

re se possit ad formandum corpus per omnes partes massæ suæ resolutæ, et eam penetrandum, & ideo natura sagaci capiente, quod cùm calor naturæ fuerit hebetatus in materia humida patièdo ratione dimidiij puncti, & nō possit acuitatem habere suum compositū penetrandi ad foetū formandum, statim quod venit ei assignatus terminus ad formationis intentionem caloris subtracti & resoluti ab humiditate mixti supradicti, quantū illum dimidiū punctum ascendit, per quē victus erit calor, & ultrà alius dimidius punctus adiunctus: & sic massa de humido suo spiritali perdidit vnum punctū, vt dictus calor acuitatem habeat moderatam pro formando, penetrando ac sigillando formas diuersas, prout iacet intentioni nostræ appropriatæ. Et sic in tali forma excitat natura calorem suum, humorem extrahendo, qui eum mortificatum tenebat. qui

quidē humor præcepto naturæ transfer-
tur vaporabiliter in aliam regionem, in
qua est ei obuiatum ab humido mensrua-
li, & ibi fermentatur per exuberatum
calorem via temperantiæ ad nutriendum
infantem: cuius fermentationis virtute
res vilis menstrualis dealbatur à dictis
spermatibus resolutis, & in lac sublima-
tur, & in alembicis mamillaribus infor-
matur, et transportatur: Quare fili tan-
quam viua voce tibi sit reuelatū, cum hæc
humiditas propriā spermatū substantiā
intret, quòd nos eū clamamus & appella-
mus humidū radicale. Quare tibi dicimus,
quòd de isto sunt generati dētes infantis
nostri, scil. de mēstruali sanguine dealbato
per reincrudationē humoris, in quo sper-
matū virtus manet: Ideo tibi manifeste-
tur, vt nolis vbera subtrahere à tuo charo
infante, si eū diligas, quousq; dentes gene-
rentur eidē. Et ista est naturæ regula, quā

in nostro magisterio debes habere tanquã
 magistrã et præambulã, penitus cùm
 sine illa nequeas aliquid agere. Postea na-
 turæ assimilando humanæ, accipe corpus
 cū vnione & naturali cõiunctione cū arg.
 viuo, & arg. viuu cum corpore & cū pon-
 deribus suarũ virtutũ, facias ea amplecti
 tali modo, quòd grata natura virtute ca-
 loris luxuriæ libidinosæ per aliquã exten-
 sionẽ & mollificationẽ corpus cõtineatur
 in partibus argenti viui, & arg. viuum in
 partibus corporis, & eo inspissato, cogas-
 tur in aliquantulo, & de toto fiat vnum
 compositum album, sicut massa mollis, aut
 pasta alba vniformiter mixta cõstric-
 tione caloris, ac exercitato motu vltra plus
 ponendo argento viuo, quãntum sufficiet
 secundum mutatiuam virtutẽ, tali modo,
 quòd illi duo misceantur simul humores:
 & quando erunt mixti, pone totum illud
 in loco digestionis scilicet in fossa, quæ sen-

tit de natura bufonis, quousque comederit, & corroserit omnes suas cabeses, id est, ossa. Fili, cabeses bufonis sunt duo spermata, quæ dissoluuntur in substantiam aquæ virtute veneni, quando foetus draco euolat per aera, & quando videbis quòd omnia erunt resoluta in aquã, separa inde superfluum humiditatẽ, quæ tenet calorẽ naturalẽ hebetatum dictorũ spermatum, iam fermentatã & exuberatã, vsquequo videas dictũ calorẽ excitatũ de ponticitate & acuitate, quæ iam sunt proprietates naturæ sulfuris veri. Hæc exuberatio fili, fit cum igne sicco in formatione cautela & discretionis in administrando ignem paulatiuè, et qualibet vice crescendo secundum rationem naturæ, quousque videas corpus in obscurum versum: caue tamen eum à rubore super ignem veniente. Fili, nisi auises te, spiritus exhibit à corpore, & postea retinere

animam non poterit. Custodi ergo bene, quòd corpus nō sit omnino priuatū, et expulsū ab isto spiritu per stimulationē magnæ calcinationis, ac nimiū extensæ. Ideo quòd spiritus est ille, qui animā retinet amoris ligamēto, et corpus animā retinet, quādo spiritus in corpore tentus est, quia anima nō vult, nec quærit in corpore manere, nisi mediante spiritu. Et quādo omnes tres sunt adiuncti, nunquā separabuntur. ideo, quia spiritus retentus à corpore animam retinet, vt anima retineat in vita corpus cum triangulari forma. Vocamus spiritum fili omne illud, quod in corpore remanet, & omne illud, quod cōgelatum est in eo: sed animā dicimus totum illud, quod fit ab eo separatū per sublimationem in humiditate radicali naturæ. Et quando videbis corpus sic præparatū, vocamus illud corpus veniatum. Da ei de suo menstrualis exuberato virtute mixtionis

sua

*sue propriæ naturæ, vt de illo exuberato
 ultra recipiat, quàm perdidit in fluxu so-
 lutionis suæ. Postea ipsum adde suæ pro-
 priæ naturæ, quæ ipsum habet integrare,
 & implere, quousque fixetur, et fluat, de
 qua proijce vnum pondus supra mille arg.
 viui, vel supra mille pōdera cuiusuis corpo-
 ris, et conuertet illud in arg. verū. Recor-
 deris fili in operatione corporis, & in eius
 clausura, scilicet dissoluendo illud, quoniã
 aqua est medium separandi tincturas om-
 nium elementorū, & illas addendi coro-
 næ regali per triangularem figuram.*

CAPVT XLVI.

*De conditionibus medicinarum nostrarum quot sunt,
 & quomoda, & de quo acquisiuerunt.*

Prima conditio elixiris est, quòd pote-
 statē habeat separandi, & segregan-
 di ac amouendi omnem sulfureitatem ex-
 traneam, & immundā terrestitatē ab
 omnibus infirmis corporibus tali modo,
 quòd omne leprosum & corruptum in fu-

sione post proiectionem separetur, & ista conditio est in medicina acquisita virtute cōiunctionis elementorū, secundum quod fuerunt collecta per mixtionem humoris rerum alteratarum à virtutibus imprægnatis, & mixtis, & terminatis per gradus ministrationis ignis magnæ sollicitationis. Secunda conditio est, quòd medicina potentiam habeat illustrandi & nobilitandi, ac alterandi corpus omne in albedinem resplendentissimā, vel citrinitatem secundum intentionem, quam petis in luciditate magna, vt corpus à perfectione diminutum perficiatur, & sit completum de toto in totum. & istam conditionem lucratur medicina per virtutem nobilis præparationis de sua materia argenti viui, antequam ipsa sit facta medicina modo tali, quòd materia in elementum dissoluatur, & postea in profundiori corporis misceatur alterabilis absque se-

paratione: sed fieri non potest, nisi ipsius
substantia corporis sit fortiter & mul-
tùm bene sublimata & subtiliata per dis-
solutiones & sublimationes factas per
diuturnas præparationes, & sic apparet
iux, fulgur & resplendor suarum illustra-
tionis & nobilitatis. Tertia conditio me-
dicinæ, quam per suam virtutem princi-
paliter habet, est, quòd metallum alterat
aut in terminatam fusionē lunarem, aut
in determinatam solarem fusionem ad fi-
nem, quòd metallū sit exhibitor omnium
probarum, & passibile ad omnes probas
& indicia, & ipsa medicina non possit se-
parari à mixto in fortibus indicum pro-
bationibus: & hanc virtutē acquirit me-
dicina per operationem indurationis &
fixationis in calce, antequam inceretur
& fixetur ad intentionē fluendi & fun-
dendi: quia tūc omnis phlegmatica humi-
ditas extranea, quæ ignem pati non po-

test, virtute ignis optetici, separatur & omnino disligatur, quando spiritus in calce alba ligatur, seu fixatur per reiterationem sublimationis de parte non fixa supra rem, & materiam fixam. Quarta conditio est, quòd perpetuitatem habeat medicina per alterationem firmam impressionis contra asperitatem, & vigorem ignis sine fuga vel euacuatione aliqua: Et hæc conditio venit ei virtute propriæ fusionis post suæ substantiæ præparationem claræ ac splendentis cum suis fusilibus fermentis. Quinta conditio est, quòd medicina virtutem habeat dandi & tribuendi pondera perfectionis respectu terminatorum ponderum metallorum perfectorum: & ista conditio venit ei per proprietatem substantiæ metallicæ, de qua fuit composita cum proprietate operationis, quæ colligationem ac congregationem fecit plurimum minimarum partium

tum additarum & congregatarum in
 vnum. Si velis scire filiores alterantes &
 alteratas: Res quæ alterant, sunt argen-
 ta viua. Alteratæ res sunt corpora, quæ
 vocamus sulfura, quoniam sunt alterata
 per prima alterantia, secunda alterantia
 sunt. Et, quia in ipsis alterantibus & ma-
 ximè in vno est vniformitas densationis,
 ideo naturaliter corpori adhæret, & cū
 ipso ligatur ratione suæ vniformitatis, &
 ratione suæ densitatis habet vim boni
 ponderis, & ideo ratio nobis necessaria
 dedit cognoscere illud, quod post expe-
 rientiam vidimus claram, videlicet, quo-
 modo de Mercurijs debet Medicina vera
 creari magis, quàm de alijs spiritibus per
 concordantiæ differētiam secundum suæ
 præparationis gradus. Si habeas fili noti-
 tiam præparationis, tu eris magnus philoso-
 phus magnæ philosophiæ regalis plenus.
 Scias, quod moderni philosophi et iuuenes

in virtutū naturæ notitia deficiunt magis confortando virtutem naturalem, quàm materiam purgando corruptam: & ideo, quia bene componere nesciunt suas confortatiuas medicinas, in quibus est plus de forma quàm de materia, & nesciunt medicinalem materiam extra corruptas res proycere, in quibus est materia medicans per totum virtute cœlesti influxa et fixa, in illa per cursum naturæ cum leui decoctione solis & stellarum infusa. Quia necessaria res est, quòd naturalis virtus, quæ est calor & gubernatrix naturæ, sit adiuta per quintam virtutem naturalem cœlestem immissam, virtute medicinali subtili tractam, & extra suas corruptiones positã virtute boni intellectus, quẽ bonus Physicus habere debet, si velit intelligere operationẽ, per quam tractatur materia medicinalis, & terminatur sub conseruatione suæ virtutis, per quam habet

operari. Et ideo, quando ignorant per defectum ignotæ euidentiæ extractionem & compositionem talium medicinarum, vult multum decepti per ipsorum fatuas & tenues existimationes. Et, quia nos penitus ignoramus mensuram fortitudinis ligamenti, per quod ligata est operatiua virtus in sua materia, oportet vt superaddatur entitas certa caloris graduati super potentiam virtutis ligamenti: et ideo dicta virtus disligatur & dissoluitur à suo subiecto, & fugit ab igne ardenti & cremanti, qui eius inimicus est mortalis, et manet sine virtute confortata. Et causa, quare virtus recedit ab igne, ideo est, quia eius subiectum, vel corpus non fuit exaltatum, sicut dicta virtus, antequam ignis fuerit ei datus ultra mensuram fortitudinis sui ligamenti: quia virtus confortatiua tenet se, custodit, & cremat in igne cōmuni applicato cum igne naturali,

in quo est virtus cœlestis, quam quæris. Postea tali informatione informatur, quòd ignis cõmunis non superet dictam mensuram: detur ergo in auisamentum omnium volentium iuuare naturam per confortationem, quòd discant attrahere virtutes notas per doctrinã præcedentem de corporibus vegetabilibus mineralibus, & animalibus, aut cõpositorum, absq; læsione suorũ subiectorum. Et ad hoc agendũ tuum excitauimus intellectũ in aqua simplicis compositionis. Fili opus est tibi vt virtutes attractas applies magisterijs subtilibus, vt posse confortatiuũ non conturbetur per materiæ grossitiem: ideo quando vis cõfortare, aspice quòd virtus possit supra materiam, & quòd sit ei tota simplex, et hamilis ad faciendũ suas actiõnes. Et talem confortatiuam medicinam poteris exhibere, et antepone re cõtra omnes infirmitates, quia calor naturalis dis

latans se, et extrà ponēs virtute medici-
 nę cōfortatiuę cassat, expellit, et rumpit
 totū illud, quod est contrarium suis indiui-
 dualibus, sicut ignis, quādo addit et iungit
 homogenea, et segregat ac separat hete-
 rogenea, q̄ sunt homogeneis cōtraria. Vi-
 de fili, et aspice, quòd materia subtilis, in
 qua colligis virtutes essentielles, non sit de
 resolutione leni, nō sit in grossis partibus,
 sed in minimis, et insensibilibus, particula-
 ribus, vt virtus naturalis causata p̄ acci-
 dens in magna cōplacentia recipiēdo con-
 confortationē regentē insensibiliter cōtra in-
 firmitatē quamcunq; possit eā annihila-
 re, sanareq; sine aliorum spirituum lesione,
 quia per nimiū motum in tali casu factum
 multum debilitaretur: & hoc esset contra
 confortationem, in quantum debilitare-
 tur corpus nimij motus excitatione. Et ad
 talē faciendū medicinā supra alias omnes
 inter omnia mineralia, vegetabilia et ani-

malia finum aurum electum est pro medicinis conficiendis. Et supra omnes virtutes inter vegetabilia & animalia sunt virtutes succi siue iuris lunariæ, et muscibesana, quæ mel componit. Materiam auri in dictis virtutibus condire debes, & uti in substantia comestibili, & in liquore cibi condimentalis, aut in impositione mixta per unionem purorum subiectorum suorum miscibilium sine vexatione magna depuratorum per ignem, quem tibi diximus in capitulo 18 & consequenti: & talis exercitationis respectu, fili intellectus, facere potes medicinas diuersas aliarum rerum, quæ nihil constabunt ad naturam conseruandam humanam, sicut tibi declarauimus in tractatu aquarũ condimentaliũ, et potabilium. Et si nostrum magisteriũ intelligis bene, quomodo fiunt, intelliges et omnes alias medicinas sub cõseruatione cõfortatiuæ virtutis.

De modo separandi elementa in octo diebus ad consequendum operationes breues per literas ABC,
 & compositio sulfurum, & eorum confectio.

Quando feceris Hillud in B proijce,
 postea fac separationem de H, et de
 B per Y, & pone H ad partem. post sepa-
 ra I per X, et inuenies substantiã B mor-
 tuam & siccam. Inde pone H in B, & po-
 ne tamen in V, & postmodum separa H
 Q C per Z, & postea separa H de C per
 I, & accipe de B illud quod tibi mansit de
 H per X, & habebis primum elemētum,
 quod terram vocamus: Et quādo vis aquā
 habere, quod est secundum elementū, ac-
 cipe C, et illud transi per X, & postea ad-
 de cum i H, & omne illud pone in camera
 de V, & post biduum separa H & D per
 Z, & statim de D separa H per Y, & de
 C illud quod remansit de H beneficio de
 X, & habebis secundum elementū, quod
 L aquam

aquam mineralē vocamus. Et quando vis aerem habere quod est tertium elementū, accipe **D**, & illum transi per **X**, & pone & adde cū **H**, & in camera de **V** per diem naturalem: postea separa **E** cum **H** per **Z**. Et statim separa **H** per **V**. Et accipe **D** illud quod ei remansit de **H**, et habebis tertium elementum quod est de natura humida. Et si vis ignem trahere qui aliquando capitur loco aeris, illum pones de **E**, quando transierit per **X**, & adde cum **H**, et quando fuerint in camera de **V** per 12 horas, statim separa **H** & **F** per **Z**, post de **E** separa **H** per **V** capiēdo de **E** quod sibi remansit de **H** per beneficium de **X**. Et simili modo facies de **F** & habebis ignem in natura calida & calorosa, & omnia quatuor elementa à Mercurio aut argento viuo: si bene nos intellexisti tibi diximus de sublimationem, & sicut tibi de illis dictum est,

est de omnibus alijs corporibus intellige: post hoc te habitua creare sulfura talia, quæ velis tam de corporibus quàm de Mercurio coniunctim aut separatim, sicut per tabulas metallorum inuenies, per quas rota mixtica est concordata omnium septem metallorum. Et quando mixticè de materia Veneris aut Martis aut de ambobus simul, vel sit per gyafresiam aut anafresiam elementorum ipsorum, non ponas nisi B. Quoniam aliæ sunt malæ ac infirmæ minere. Scias fili quòd septem metalla, non sunt nisi minera nostræ, in quibus argentum viuum nostrum congelatur in clara et simplici minera quam appellamus lapidè benedictum, et tincturam maximæ claritatis: omnia opera particularia fili quæ sunt infra latitudinem magni magisterij, non sunt nisi discurrere Mercurij elementa per omnia metallorū elementa tã simpli-

citer quàm compositè, sicut tibi monstratum est, & doctum per tabulas huius artis, & tantas quantas inuenies cameras, tot poteris sulfura generare diuersarum virtutum, & de tantis, quæ habebis sulfuribus, tot habebis particularia opera. Et si de sulfuribus facies coniunctiones, de tantis, quantis coniunctiones facies, tot opera habebis composita particularia ad proyiciendum seu proiectionē faciendum supra tot metalla, de quibus eorum medicina particularis erit composita. Et per illum intellectum mouere debes metallorū partes elementantes de Mercurio per primas cameras ad finem, quòd postea possunt duci secundum naturam partium suarum elementatarum ad fixationem, in qua fixatione per discursum sulfurum generatorum de substantijs metallorum, aut à suis naturis cum tertijs literis, & quartis Solis aut Mercurij simul adruo

ad rubeum aut Solis tantum, & ad albū de sola Luna vel de ipsa & de Mercurio, de quibus causatur I. secundum medicinas sine H, prout ibi per liquefactionis tabulas ostendetur. Quia de I tracto ab H causatus Ip F Mercurialis adhuc per G, & tunc applicatiuus cum K albo. Item si quæris I Mercurialem addere cum I lunari, multum nobilis erit exuberatio. Copula ergo quæuis illorum duorum I I cum K simpliciter vel compositè, & dabit tibi mirabilem & admiratiuam fusionem per potentiam naturæ. Et sicut est de albo, sic de rubeo dictum est.

CAPVT XLVIII.

De natura supremi fermenti.

PER media fermenta fieri potest totius corporis natura fermentari. Et quia de illis non adhuc fuimus locuti, dicimus

tibi quod antequā velis fermētare, videas primò, quòd fermēta sint bene preparata. Præparatio fermēti est fili, quòd trāsferit per tria principalia conuertētia, antequam de illo fermentationē facias. Nā opus est tibi, quòd primò fiat puluis calcinatus per liquefactionē. Secūdo puluis dissolutus per dissolutionem. Tertio bene induratus puluis per congelationē. Et quarto puluis sublimatus per separationē. fili in indurando & mollificando est secretū nostrum: quia sine illis nullū simplex corpus fieri potest in vnione perfectā, & nisi facias perfectā mixtionē alteratarū rerū per veram vnionem, iam aurū vel argentum non erunt ad operandū habilia. Fermētū fili est perfectum corpus sublimatū & alteratum dictorū conuertentium potestate in lapide totum simul. Quia nullū corpus sublimaretur, nisi cum naturæ beneficio lapidis, qui trahit ad se sicut adam-

mas trahit ferrū, et elixir, qui habet laxa-
 tionē dare in adiutorio humidorum ele-
 mentorum, qui sunt subtiles pulueres, qui
 sunt et erāt immediatē sublimati supra
 corpus sublimatū. Si ergo huius corporis
 sublimati subtiliationē reiterare intēdis
 in mixtiōe spiritus humidi sublimati, quo-
 tiēs hāc exercitationē facies, totiēs lucra-
 beris 100 partes in p̄iectiōe sua. Ideo quòd
 corpus quanto subtilius et magis volatile
 ac leuius est, tātō melius ad p̄ficiendū vnū
 p̄odus supra centū, & centū supra mille et
 mille supra 10000, & 10000 supra
 100000. Et sic in infinitum. Adde igitur
 corpus albo fermēto ad albū, & rubeū ad
 rubeū: et fac matrimoniū de ipsis, et de la-
 pide, quousq; facta sint vnū corpus fixū p̄
 mediū aquæ Mercurij. p̄st da ei fusionē p̄
 aliū lapidis tantū. Et nota si vis, quòd me-
 talla parum habent, & fac totum per
 viam reductionis, & erit exuberata tin-

Etura in comparabilis precij. & sicut tibi dictum est de sublimatione fermenti, sic etiam debes intelligere de sublimatione corporis in lapide per illa elementa. Adhuc plus tibi reuelamus, vt notam intelligas, quæ tibi data est, quòd lapis supradictus venit ab argento viuo nostro, quod in sua natura portat adamantis virtutē & corpora sunt, Sal fuliginosum, quando in sua natura resoluta sunt prima lapidis virtute, qui dulcescit.

C A P V T X L I X.

De alijs reuelationibus propriarum naturarum & eorum subiectis.

A*Dhuc tibi dicimus, quòd dictæ naturæ non sunt nisi sales acuti, quos habere non potes, quousque transierunt de prima in secundam partem. Nam illæ res quæ tincturas recipiunt, sunt materia naturæ, & tincturæ sunt de propria mate-*

ria essentiali puræ naturæ. Ergo natura nescit addere neq; aggregare, nisi per suam naturam, scilicet per suam materiam præuissimam intrinsecam per artificium depuratam de ventribus mortuorum in lapidis adiutorio, videlicet metallorum dicta materia naturæ. In virtute filii res vitalis est vocata & nominata sulfuris viui terra creata ab argento viuo in proprio sale naturæ, qui est materia illius, & sue propriæ essentia et tinctura sunt nostra ar. viua, quæ similiter haberi non possunt, nisi per sapientes, qui regimina primæ partis sciunt, qui primam operationis naturæ gradum constituunt. Scias ergo filii te habitare in dictis regiminibus, ut animatam habeas materiam, ad faciendum alti precij medicinam. Ideo quia de sulfure & argento viuo facta est in sale naturæ. Istæ tres res filii non sunt nisi una res sola communis, de qua natura est naturata. Quia natura

materialis est imprægnata à natura for-
 mali. Et ab illa est natura ad suas revolu-
 tiones faciendas contra corruptionem ex-
 tremam, quam destructionem appella-
 mus. Ideo fili, si nos intellexisti, diximus
 tibi quòd nunquam argentū viuum no-
 strum erit sine sulfure, sicut iam scis. Cùm
 in eo conuertatur, nec sulfur esse potest
 absque salis natura, quòd est principale
 medium informatiuum, per quod transit
 natura ad faciendum, & ad implendum
 suas generationes: nisi natura fili argen-
 tū viuum habeat in suis operationibus sua
 materie partes continuari nō posset, nec
 ipsa saluare posset partes in humido radi-
 cali, & nisi sulfur haberet, coquere non
 posset, nec cōgelare partes humidas, que
 formandæ sunt. Et nisi sal haberet, pene-
 trare non possent partes, que sunt conge-
 landæ propter acuitatis defectum. Ideo
 illud appellamus sal magnificentum, sal bo-
 noratum,

noratum, sal animatum, deo quòd ex
 natura calida est prægnatum, quæ pene
 rat, stringit, imprægnat & implet. et sic
 sui caloris virtute, à qua materia est natu
 rata extēdēdo, penetrat et penetrādo ge
 lat humidum argentum viuum per suā sic
 citatem magnam in eius radicalitate. Et
 sic sal nostrū sequitur formale mixtionem
 armoniacā omnium elementorum. Quare
 non mireris, si eum salē armoniacū appel
 lamus. Nā sic vocatur ppter eius exalta
 tā & sublimatā proprietatē puram, &
 primā materiā naturæ, & est tota natu
 ra in ea, quare est naturata, sicut faber
 est infra fabricam, qui se ad operam præ
 parat. Et adhuc ideo appellamus illud sal
 ignis. Quia ignis natura est, nisi natura in
 arte philosophicè capta tanquā naturalis
 calor cōplexionatus existēs secundum na
 turam à proprio suo subiecto. Est iterum
 istud honoratum sal vocatum aqua maris
 acuta,

acuta, cremans & ardens, & sal medietullij ouorū, aquæ stella, stella matutina, Aquila volans, nubes ignis, Sal amarum salnitri, sal cibi, borax, Cinis baracis, sal vrinæ, sal armoniacus, Attingar, sal attincar, sal saponis, sal alkali, Solda, Nubes congelatæ, ventus congelatus, Corporalis ventus, Secretum naturæ, aqua maris gelata, Arsenicus sublimatus, puluis in cælo exaltatus, Sulfur exaltatum, & Mercurius sublimatus. Et hæc omnia faciunt illos errare, qui per eorum ignorantiam fuscam & tenebrosam nesciunt materias naturæ eligere propter proprietates suas, vnde cæci sunt, & in arte decepti, tanquam gentes paruisensus. Sed tibi fili per reuelationem dicimus quòd bene recorderis & memoreris de sale prædicto in vna proprietatis parte, quia nullo tempore debes hic de alio sale intelligere, nisi sit de metallis, quæ in eo

resoluuntur, sicut per artificium potes ad
oculum videre. Si ergo illud sal dulcifica-
re scias, corpora intrabit tanquam vera
natura, quæ esse vult infra, & ea trans-
formare habet de vna in aliam speciem
malogratis radijs de metha & rege, de
metha & igne calamine. Ideo cum om-
nes sales sunt pura natura metallorum, de-
proprietas metallina, propter amicitiam
illius rei, adduntur & congregantur in
vnu, cum sal non sit nisi argentum viuū,
positū et reuersum in lapide precij qui est
materia naturæ alterata ac mutata de
vilitate in nobilitatē. Quia mixtio perfe-
cta fieri non potest sine alteratione rerum
naturæ, quæ misceri possunt perfecta vni-
tate, corporaliter loquendo. Scis fili qua-
re res talis est vilis reputata, quia nisi es-
set cognita, non fieret compotus. Etiam
quia res est completè non formata, nec
est res finita secundum naturam suæ actio-

nis inesse cōpleto. Et quia res est natura
 extra domum suam proiecta, sicut homo
 mo qui à possessione sua exulat, & valde
 optaret reuerti, sicut res quæ sunt ei vt
 les, et sui corporis cōseruatio. Ideo libente
 querit & fortiter, quando per instinctum
 & statū desiderat suas extrem itates
 stinctè retinere, in quibus finitur. Et vltro
 ad hoc quod in omni loco reperitur, cum
 sine ipsa nulla res possit generari. Sed cum
 sit lata & larga, in figura ponitur, vt non
 videatur in suorum elementorum ipso
 diori, & recipit in ea terminationem fine
 lem per suam extremitatem vltimã, tan
 quam completam. vnde vulgus Philosophus
 composuit hos versus.

Vna est res vilis, licet est vbicunque reperta,
 Quatuor incerta nature nube referta,
 Solue, gela, ac itera, quod putruit sit aqua vera,
 A sale dulcifera fluit in igne quasi cera:
 Quæstio sit ardua sed multum philosophalis,
 Cur res tam vilis sit verissima regalis.

D.C.P.R.V.T.E.Q.P.R. Sed tu fili nō
 queras maledicere de ipsa, quæ magistri
 sui præcepto posuit te in esse. Nam ipsa
 te creauit pro tua saluatione, si scias i-
 psam obseruare et secretare ac celare ope-
 ra sua, & recreando & spatiando ipsam
 in magnas nobilitates reducere. Ideo qui-
 dam ausi non fuerunt loqui, quia licen-
 tiam non habebant à magistro naturæ,
 nisi metaphoricè in aliqua pictura verbo-
 rum ænigmaticorum, sicut per sua verba
 confitentur consequentia.

Lempniadem lapidem purga, contunde, simulque

Bessatum puris inde coquatur aquis.

Calcis inextinctæ puluis tenuissimus illi

Mixtus, vt in massam transeat & lapidem.

Saturnina facit Iouialia, Iupiter ex hinc

Luna fit, inde Venus solis habet radios.

Et Mars in Lunam transit per eam mediante

Mercurio, per quem tanta micat nouitas.

Sic & Mercurius mediat or vbiq; deorum

Alteritate sua quando fit hic vel ea.

Nec miretur homo subtili enigmate dici
Vilia, ne fiant ista latere volo.

Fili dictæ naturæ facies indurationē per
fixationis regimen, & si intelligas illud
quod tibi de natura diximus, tu intelliges
quomodo Iesus Christus nos per naturam
saluauit per triangulum infinitum, sicut
per illam quæ multum ad celandum facit.
Eramus omnes damnati. Nam cum appa-
reat, quod sit statera iustitiæ infinitæ, hoc
apparet in tãto, quod trina vnitas in nul-
lo præiudicari voluit triangulo naturæ
finitæ, quæ nos damnauerat, nisi humili-
tas, patientia, bonitas, magnitudo, eter-
nitas, potestas, sapientia, amor, virtus, ve-
ritas, gloria, perfectio, iustitia, largitas,
misericordia & dominatio fuissent præsi-
dentes in deitate integra: in potentia cuius
hoc præsens commendamus testamen-
tum. Et si hoc intelligis radicaliter, intel-
liges per naturam partem trianguli: vna-
que

quæ forma est de virtutibus trinitatis & unitatis animalis intellectualis, & sensualis, qui creaturæ interiectus est, et artificialis naturalis, & intellectiva, quæ operationi datæ sunt, & per consequens omnes aliæ, quæ in rota sunt contentæ de T. Et si bene per realitatem dictam rotam intelligas, bene & propriè de primo sentimento hanc intelliges scientiam & artem, sicut nos facimus: unde te rogare volumus tota humilitate, quòd hac scientia nolis malè uti, sed ad finè magistro naturæ debitum. Et scias quòd illud vult, quia potestatem habet saluare te, secundum quod vsus fueris, & si malè te regis, superiorè virtutè pervertere vis cum peccato, iam victus, et sic tu es perditus, si vitium regat te. Et virtus nobis reuelat de rota A, quæ moxetur per rotam & virtutem de T, contra B rubea pars de X. Quæro, quare virtutes in deitate faciunt

triangularitatem, vel diuinale triangulum, & non in alijs? Respondeo: hoc est, quòd omnium virtutum aliarum materialium omnium est mater. Et supremæ virtutes essentielles influunt, & influxæ sunt dictis materialibus triangulis, & per illas natura constituit eos in quadrangulis, qui nominati sunt media figurarum naturæ principalia, scilicet inter triangulos et sphericos. Et debes ideo vel potes intelligere, si res naturæ potes formare per artem sine virtutibus diuinis altis & supremis, cum natura tibi ostendat, quòd absque illis nihil formare potes. Quare, si quæras esse fortior natura, opus est tibi, quòd scias suere petiam caputij, sicut Virgilius, quando bonum nomen suum perdidit. Natura non potest reformare rem vnã in prima forma, nisi alia via moueatur adiutorio artis, sicut propriè vidimus per

hanc

hanc scientiam, quando corpus corruptum in corpus simile, sicut erat, non vertitur, imo in puluerem siccum, & in elixir humidum, quod omnia alia conuertit in suum proprium simile. Et hoc totum natura perficere non potest, nisi ab arte & scientia succursum accipiat, quae custodit suas species à corruptione individualium, de quo postea reformantur in forma omnium corporum, quando facit de metallo puluerem, & de puluere facit elixir, à quo omnes infirmi subito recipiunt multum notabilem sanitatem potentia magna illius, quod vocatur Elixir. Ileo sili non intelligas, quod sint in forma metalli terminatum, sicut prius. Nec etiam per hoc dicere volumus: nam valet multo plus, cum pro vno grano 100000 habeamus, & plus quam tibi dicimus à duplata virtute. Et adhuc corpus quod transformauit & mutauit, & virtutibus ornauit sit

plumbum aut stannum, ferrum vel cuprum, album vel rubeum, aut argentum vivum, vel quodcunque aliud metallum transmutat in aurum finum & verum, prout cementū, cōtra quod resistit, ostendit, & melius quàm naturale propter eius virtutes, & maius habet posse contra leprositatem, et omnē aliam infirmitatem, quàm naturale. Idcirco dicimus omnibus, quòd caueant se ab auro, factō arte alchymicæ sine natura: nam melius esset comedere ignem ardentē cum oculis basilisci, quàm loco medicinæ per scientiā ignorantæ venenum applicare: quia aurum sophisticatum est totū impuritate plenum ex igne contra naturam, cum quo sophista operatur, & illud spoliare nesciuit, neque mundare: Præparatoria enim eligere nesciuit, neq; solum intelligere verbū, quomodo natura se habeat in suis ablutionibus. Tales filifecisse credunt totū, quan-

do vident aurum suum in substantia & colore, propter applicationes extraneorū puluerum, sed fortiter diminutum est ab omnibus suis actionibus naturalibus, propter defectum & regenerationē suarum purgationum, quia nesciunt ei ministrare, neq; integrare cursum naturæ, per quem omne aurum bonum acquirit multas magnas virtutes ac proprietates: Quare fili tibi dicimus, si velis integrare cursum naturæ, ut aurum tuum potentiam habeat supra omne aurum naturale, aspice quòd in fine primi gradus lapis bene purgatus existat à tota corruptione sua, & postea redde ei virtutes, quas perdidit, & quas reperies in spiritibus quintarum essentiarum. Et quantò plures virtutes illorū spirituum pones, tantò magis erit infusio & multiplicatio medicinæ: & secundū virtutes medicinæ, erunt virtutes metallorum reformatorem. Et quando spiritus

in lapide posueris, permittite ipsius continuare motum, quousque virtutes quintæ essentia contra ardorem & asperitatem ignis resistent. Tunc fili, quando tale videbis signum, tibi sit significatum, quod superioris naturæ quintæ motus venit absq; corruptione quacunque, à qua venit naturæ confortationis virtus. Fili sicut natura in digestionem & præparationem suæ materiae simplicis recipit suas virtutes quintas essentiales ab influentijs specificatis cæli in sua minera, loco perfectiue formæ transmissas & immissas præcepto Creatoris in multum simplicibus ac tenuissimis spiritibus, respectu quinti Numeri, & ibi quieti terminantur. Similiter post resolutionem quintorum spirituum simplicium, & de virtutibus cælestibus repletorum, quæ ibi descendunt per influentiam cælorum in dictis materijs, nos in materia lapidis illas re-

influimus absq; lesione virtutum in ignis
 appropriata cautela secundum toleran-
 tiam spirituum, in quibus retentæ sunt,
 & illicitam lapidis virtute quàm virtu-
 te sui proprii motus & subtilis mixtionis
 terminantur & retinentur in multipli-
 catione tanta, quantam volumus in vir-
 tute vel quantitate: sed cum sint pau-
 ci, qui intelligant, aut sciant hoc facere
 magisterium, vt dictum est, ideo credunt
 & affirmant, non esse aliud magisterium
 quàm ipsorum ruralis alchymia: & ideo
 ad evitandum malum, quod sæpe fieri per
 ignorantiam potest, inhibemus omnibus
 communibus Physicis, quòd nolint vti au-
 rum illorum in medicinis cōdimentalibus,
 hoc est in cibis & potibus: quia statim per
 res acutas ignis contra naturam humane
 nature contrarias, quæ intrant in illius
 sophisticatione, calorem naturalem mor-
 tificaret, et dissolueret, & resolveret cor.

dis spiritus, in quibus dictus naturalis calor cōservatur, sed in cognitione habeant aurum sanum de minera sua propria, vel aurum nostri magisterij examinatum per suas examinationes in tribus proprijs cementis. Fili, formam quam tibi diximus, perfectiuam, & infusam in materia lapidis purgati loco actionis animæ formantis, quia formatio non est aliud nisi pura actio illius sicut A, qui est principale perfectiuum, dedit ei in potentia, & propter istam resultabunt virtutes, quas tibi suprā diximus, & super hoc diffinimus formationem secundum philosophiam generalē, dicēdo, quòd formatio est illa res, ad quā ppriè spectat formare: Vnde tibi dicimus, quòd actionem eius reperies per infusas virtutes in spiritibus quintarum essentiarum cum decoctionibus ignium lenium, cœlestis caloris respectu.

CAPVT L.

Qualiter debent corrigi errores, &
positæ: & de impossibilitate

Impossibilitas fili
tia, quòd pos.

re sine aliqua mutatione materiae. colore in colorem, ad quos sollicitationē habeas tali modo, quòd omnes colores tibi sint grati rubedine excepta, quæ in materia venit post quintarū substantiarū separationes igne stimulatiuo cōtra materiā siccam. Tunc fili quintæ substantiæ, quæ in sicco remanent, cremantur & ardent, et consimiliter eorum tinctura, quia nolunt esse nisi vt aer humidus simplex, nec extra trahi possunt, nisi sint artificialiter illis additæ, & virtute ipsarum attractiua sint ibi collectæ per suarū aquarum aera, & reuiuificatæ, prout apparet ex puncto separationis aquarū vltimo in balneo extractarum. Nisi scias ex aquis

M 5 aerem

aerem extrahere, roganaturā, quòd sua
 attractiua tibi velit ostendere
 aualiter modicum illius,
 ratione sua, separabit
 auratione, quo-

ujs, materia virtutis attractiua est, ppe
 ex toto separata. Et caue à magno vel
 multo igne in distillatione aerum: ideo,
 quòd corpus rubesceret, et virtus suffoca-
 retur attractiua, quæ dat aera tibi, & si
 ipsa esset in gradu suffocationis, posset
 trahere magis quàm indigeres, quia non
 habes opus nisi de aere subtili multum.
 Trahe igitur per inhumationes, quoniam
 ipsæ tincturas ab omni adustione custo-
 diunt, & humiditatem perditam resti-
 tuunt, reuiuificando virtutem attracti-
 uam. Et si videres, quòd corpus esset ru-
 bificatum, & folia sua calida & calcan-
 tia, quòd multotiens in prunæ similitudi-
 nem mutantur: tunc projice in suā aquam

statim, & in illa fac coqui quousque viar
 nigredinis aut albedinis a ceper
 omnes extrale aeres pe
 dulces in igne extrar
 cipales fili colo.

ta, quæ dant cognoscere illua
 natura, & sunt : nigredo, albedo, ac
 rubedo, sicut tibi diximus in capitulo,
 Semper fili.

Sed hîc tibi dicimus intentionẽ extra
 bendi aeres, & corrigendi errata, & ab
 illis erroribus se custodire, qualitercun
 que tamen sit, caue ab omnibus albedini
 bus, ac de multis nigredinibus, quòd etiã
 non habeas nisi vnum ruborem, qui in
 fine debet venire primi gradus. Et si
 antè venerit, combustibilitatem colorum
 significat, qui rubificari volunt propter
 acuitatem, quam sentiunt à magna pun
 ctuitate ignis stimulatui sibi administra
 ti per informationem malam, antequam

eorum

orum motus proprius sit integratus. Et
 le quæto rubificantur ante debiū
 le in verduunt de sua tinctura
 - propria rubificatio
 ia eorum rubifi
 agata & collecta est in materia
 extranea, quæ ignem pati non potest: &
 hoc est, quando ei data non est præpara
 tio vera. Et si hoc bene intelligas, scies,
 quare sophistici deficiunt verum aurum
 facere.

CAPVT LI.

De compositione aceti nostri, quod constringit ar
 gentum viuum ad extrâponen
 dum naturam.

NOuum vinum accipe fili bene sic
 cum, & in ipso resoluē ad quare
 tam partem dicti vini, & tantum de C.
 Et si loco dicti vini ponas de succo vel iu
 re lunaria, vna pars valebit decē, postea
 fac distillare, & per distillationē aquam
 suscipe,

ſuſcipe, quæ eſt ſuccus exuberationis ma-
gnæ, & proſequere ad Mercurij ſui ſub-
limationem, ſicut antè tibi diximus in li-
bro Mercuriorum, et extrabe aerem cla-
rum in forti igne, prout in principio no-
ſtræ practicæ tibi diximus: & in illo fac
difſoluere illud quod eſt difſolubile de lapi-
dibus dēſis et metallis. Et ſi primò corpus
ſubſtantiã menstrualis fœtentis attraxe-
rit, virtus mineralis multiplicabitur: &
ideo tibi ſit reuelatum, quò viuificatiuæ
virtutes infuſæ ſunt in materijs cum ſpiri-
tibus quintis. Caue fili, ne de illis rebus ali-
quid dicere velis. & ſcias, quare ad legen-
dum non datur hæc ſcientia, niſi genera-
liter cū alijs ſcientijs ſine nominando ali-
quid de illa, nec apertè, nec occultè, eſt,
quia motus nō debet homini per naturam
dari ad intrandum res naturales per ar-
tificium, niſi proprius naturæ motus, per
quem benediſtus erit ille, cui Deus do-

minus

minus noster inspirare volet dona gratiæ suæ: nã dominus est cœli, qui cor scit illius, in quibus forma & modo vellet vti, quoniam multæ res sunt, quæ per naturã fiunt, quas si multi scirent, in operibus ac vsibus prauissimis vterentur, totum confunderent mundum, nisi per superiorem refrænerentur. Quæro igitur, quare ars ista facta est: hoc est, vt figura de T per artem & naturam impleatur in A, et quod Artista & operator huius artis possit ad loca alia ascendere. Et quòd nobilis rex Eduardus possit cõplere sui cursus optatum permissione diuina contra paganos **P N A B Y Z E A V I G Z**. Et omnes istæ litteræ cum alijs suprã notatis significatæ sunt in nostra artis declaratione compendiosè clamatæ & nominatæ, Vade mecum, de numero philosophorum cum omni integritate ac perfectione huius testamenti.

CAPVT

CAPVT LII.

*De proiectionibus omnium medicinarum tam
vniuersaliter, quàm particulariter.*

Proiectiones fili fiunt supra corpora
fusa secundum magis & minus virtu-
tum, quas requirit lapis sua subtilitate.
Ideo, nam quanto lapis subtilior, tanto ti-
bi opus est, vt magis de corpore ponas, &
minus de medicina. Sed sunt plures, qui
in medicinarum dictarum proiectioni-
bus curtis & particularibus per ignoran-
tiam decepti sunt, prout bene scimus, &
probari vidimus, nec alterationem suæ
medicinæ videre possunt: nam quando
aliquis de illa proiectionem facit, scili-
cet de modico medicinæ supra multum
corporis fusi, nihil videt nec in penetra-
tione, nec in alteratione. Et sic sperat
dictam medicinam nullius esse virtutis,
non curans eam amplius prosequi: ideo,
quòd si statim illud metallum, in quo infu-
sa est

sa est medicina, per cinericiu[m] transire,
 aut per capellam sciret, & videret omnia
 illud quod est transmutatum radicaliter
 à corpore in puro metallo cū omnibus me-
 dicinis secundum plus & minus. fili sit ille
 spiritus subtilis infusus, quē petis qui sua
 necessitate & virtute suæ proprietatis
 tingit & mutat omnia corpora, sicut res
 curatiua & purgatiua ab omni leprosi-
 ta, & antidotarium omnis infirmitatis.
 Et hoc calorem naturalem nutriendo in
 omnibus corporibus metallorum. Ista me-
 dicina insensibiliter omnia corpora pene-
 trat, in profundiorique illius spiritus re-
 stringitur, sicut natura & ignis naturæ,
 & humiditas radicalis, quæ est multum
 fixæ retentionis, & multum magnæ al-
 terationis sub indiuidualium conseruatio-
 ne metallicorum. Hanc ultra cooperante
 appetitiua virtute metalli immundi &
 leprosi, quæ ad se trahit spiritum humi-
 dum,

dum, glorificatum, sicut corpus sitibundum & sitiens potat & sugit, & ad sui cordis profundius trahit etiam cooperante, & adiuvante impulsiva virtute à calore naturæ mouente, quæ implet & impellit formatiuum spiritum in corpore, quod reformatur, quando partes tangunt se, cōiunguntur ac miscentur, & in tanto partes magis fixæ virtute spiritus mixti in profundiori ipsarum coactè se retinent in vita perpetua. Et metallum supra corpus proiectionem tuam. Sic similiter supra Mercurium facies. & si medicinae, de quibus proiectionem facere vis, supra Mercurium non essent subtiliæ substantiæ, ratione breuitatis suæ confectiois ingressionem ante ipsius fugam nō haberet, nisi Mercurium congelles alterius Mercurij virtute seu vapore vegetabilis, vel mineralis in sulfur transmutati, congelatio cuius fit, vt prædixi-

N mus

mus, in tali vase cum longo collo, in quo fit multiplicatio sulfuris: & sicut diximus in eius congelatione ad proyiciendam medicinam: sed, si de superiori medicina projectionem facere vis, non cures dictum congelare Mercurium. Nam antequam ad fugam se constituat elixir, cum sua subtilitate penetrabit, quia res est omnibus virtutibus adimpleta. Si tamen fili di-
 ctas particulares medicinas tantum subtiliare velis ad hoc agendum, subtiliare poteris per solutiones & congelationes, & per additamenta fermentorum, quod similiter supra unum milionem partium una pars intret, & illas omnes conuertet, sed ponderis certitudinem in projectione & subtiliatione dictarum medicinarum in adiutorio eius, quod tibi diximus, indagationi tui magisterij dimittimus, cum ad plenum tractatum sit in Codicillo nostro, in paruarum medicinarum

proie-

proiectione. Fili, tuum reperies metal-
 lum modicum alteratum ad vtilitatem
 extrinsecam, quousque per cinericium
 transferit, quia stannū videtur stannū, vt
 antè, & est modicum frangibile, indura-
 tum sine luciditate, vel claritate manife-
 sta, quousque per cinericium bene purga-
 tum sit: & similiter de plumbo, & sic
 de Venere, nisi quia versum est in colo-
 rem Iouis. Sed quando per cinericium
 transferit, videre tu poteris illud, quod de
 eo transmutatum est in argentum depu-
 ratum. Et istæ diuersitates veniunt à
 minoritate virtutum lapidis secundum
 magis & minus præparationum suarum
 & subtiliationum, quia calor mutatiui
 spiritus, quem non habuit in tantis virtu-
 tibus, in eorum grossis substantijs defuit,
 quod per suam proprietatem bene segre-
 gare possit, nec disgregare res heteroge-
 neas metallorum, quando per suum spiri-

tum transformaretur, nisi sit per adiutorium cinericy, & hoc ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua nimium collecta est transmutatiua virtus, quæ actionem integram sui spiritus impedit adimplere, qui diuisus in eo quod non est de essentia naturæ, & coniungit omne illud, quod est vicinum & propinquum naturæ argenti viui, quod postea mutatum reperitur in argentum melius quàm de minera. Et ideo in hoc casu spiritui succurrimus per diuisionem illius quod est extraneum suæ naturæ puræ. Sed non intelligas, quòd in eorum cinericy debes plumbum ponere, quia medicina totum faciet adiutorio ignis cinericy. Quando tales medicinae fili supra corpora proiectæ sunt, ipsa corpora postea non possunt pati ignem ignitionis, sed statim funduntur absque ignitione determinata. Et hoc, quia natura eorum patitur con-

trarietatem materiae indigestae, quae faciunt ea fundere ante tempus, quousque per cinericium fuerit consumpta, & materia indigesta fuerit deuastata, quae est loco phlegmaticae substantiae vaporabilis. Aduua ergo virtutem tuae medicinae per cinericium, & in illa aurum & argentum reperies, secundum quod medicinae erunt ad album vel ad rubeum. Quando fili vis dissoluere per liquefactionem, te mouere oportet H B per V, & per X, quousque dissoluantur. Et si velis per dissolutionem congelare, oportet te mouere C D H per Y X V, & successiue, quousque possint obiectum fusibilem attingere in litteris de I nigris Indis incolis & citrinis, quò propinquiores sunt naturae de K. Et pro tanto finem facimus nostri testamenti, per quod completum est tertia potentia: vnde duae generatiuae, scilicet prudentia & charitas suum accipient

complementum rectum in terra laboris. Nisi nos intelligas, reitera legendo quamlibet lectionem ipsam in diuersis lectionibus diuidendo, vel in diuersis capitulis. Et reitera quodlibet capitulum. Et in capitulo diuide. Et quodlibet capitulum erit tibi vna lectio, & memoria recordabili, & intellectu intelligibili per voluntatē armatam, vnam lectionem cum alia misce, quia intellectus vnus intellectum tibi aperiet alterius. Et vna res extensa & intellecta tibi faciet aliā intelligere cum frequentationis adhærentia. Et sic planta per calcinationem gubernata non te suo fructu priuabit.

FINIS MERCVRIO-
RVM LIBRI.

HOC

HOC EST ALPHABETVM LIBRI HVIVS
PRACTICI.

<i>A</i> Deus	<i>C</i> salpetræ
<i>B</i> arg. viuum	<i>D</i> asoqueũ vitriolũ
<i>E</i> menstruale	<i>P</i> aqua compositi rubei
<i>F</i> argentũ purum	<i>Q</i> aer comp. rubei
<i>G</i> Mercurius phi- losophorum	<i>R</i> ignis cõp. rubei
<i>H</i> aurum	<i>S</i> lapis, vel medi- cina alba
<i>I</i> compositũ lunæ	<i>T</i> medicina cor- poris
<i>K</i> compositũ solis	<i>V</i> calor furni secreti
<i>L</i> terra compositi lunæ	<i>X</i> ignis cinerum
<i>M</i> aqua cõp. lunæ	<i>Y</i> calor balnei
<i>N</i> aer comp. lunæ	<i>Z</i> separatio li- quoris.
<i>O</i> terra compositi rubei	

N 4 RAY

RAYMUNDI
LULLI DOCTISSI-
MI ET CELEBERRI-
MI PHILOSOPHI
Apertorium.

De veri lapidis compositione.

Apientes asserunt, quòd tantum sit vnus lapis compositus solum ex quatuor elementis, nullius extranei indigens, nisi sit eius natura. Primò omnium purgatur de tota eius superfluitate & phlegmatica materia corruptibili, quæ ipsius mors est (ex quo patet, quòd mors corporis, quæ in ipsius putrefactione vel copia sit, ipsius etiã purificatione tollatur) & quæ mortificat ipsum spiritũ, qui habet potestãe viuificandi suam terrã. Purgetur ergo, & separetur ab eo phlegma corruptibile per subtile

subtile ingenium, quod tibi dicam. Nam si non benepurgetur, nunquam terra eius bene purgatur, albificatur, neque fiet matrimonium inter corpus et spiritum: & sic tunc ille spiritus nominatus est spiritus lapidis, qui habet viuificare corpus suum mortuum, a quo compositio per suam preparationem exiuit. Et ideo, quando corpus reuersum est de morte ad vitam, tunc ipsum est clarum, purum, album, & resplendens (nota, ut Mercurius) cum magna subtilitate, & vestitum pulcherrimis indumentis. Scias, quod quando iste igneus spiritus intrabit suum corpus, & ipsum resurgere faciet, tunc Philosophi nominant ipsum lapidem benedictum, & lapidem magni precij & honoris post suam resurrectionem: & illud intelligitur de igneo & nobilissimo spiritu predicti lapidis, qui sic illuminatus est in natura quatuor elementorum. Non tamen intelligitur sic se ha-

N 5 bere,

bere, quòd sit terra solùm, vel aqua solùm, nec aqua, nec ignis: sed tantummodò est vna sola natura, quæ continet in se de natura & proprietate quatuor elementorum simul, aliàs non posset ligari cum sua terra: & per consequens terra non posset albificari per eundẽ spiritum, si ipsa de natura non haberet. Ideo omni tempore cõsiderandum, quòd natura, & proprietas, quæ est in isto spiritu, nõ sit combusta in præparatione eius per potentiam ignis: quoniam tunc spiritus nullo tempore haberet à se potestatem albificandi, aut se coniungendi cum terra: quia mediũ & anima, quæ participat intra mortẽ & vitam, separaret se ab ipso spiritu per potentiam ignis in tali forma, quòd spiritus maneret mortuus sine anima: & sic anima elongaretur ab eo fugiendo in regionem sue spheræ. Et tale secretum non est dicendum apud ignaros & inscios. Non

ignoras tu, quòd illi, qui credunt facere
 aquam vitæ, ipsi certè faciunt aquã mor-
 tis, combustionis causa. Ideo supplico ti-
 bi, vt custodias ignem in præparatione
 ista, & non destruatür nimio calore: nam
 cùm anima recedit, tunc spiritus nõ ha-
 beret posse viuificare suũ corpus, quum nõ
 dare possit, quod nõ habet in se. Et nota,
 quòd præparatio ipsius spiritus fit sub tali
 forma. R. de meliori succo Lunariæ (in-
 tellige Mercurium) quem inuenire potes:
 scilicet de fortissimo libr. 1. aut 2. & pone
 in vas cū alembico, iuncturis bene clausis
 & lutatis, pone ad furnellũ, & fac subtus
 ignẽ de vno lichnio, & subtili lento igne
 prædicti spiritus distillentur: & tam diu
 distilletur, donec amplius incipiat venas
 facere: tũc p̄ illud separare poteris spissam
 aeræ animæ: et ideo quando phlegma in-
 cipit venire aut venare, tũc signũ est quòd
 spiritus distillatus est, q̄ tenet in se omnes
 perfe.

perfectiones vitæ. Et tunc recipe illū sp̄ie-
 ritum distillatum, & custodi ipsum opti-
 mē in vitreo bene obstructo cum cera ale-
 ba: post appone aliud receptaculum sub
 alembico, & recipe secundā aquam, quia
 adhuc retinet de sublimato spiritu, licet
 nō ita forti vt primò: de ista secunda aqua
 distilla tamdiu quousq; nihil amplius ve-
 niat nisi phlegma, & quæ non habet se-
 aliter, nisi sicut aqua corrupta communi-
 ter gustando modicum per os tuum, si ad-
 huc habet aliquam virtutem, tunc adhuc
 magis poteris distillare: si autem est sicut
 alia aqua pura in gustu, tunc depone re-
 ceptaculum cum ista secunda aqua, et post
 pone aliud purum ad recipiendum totum
 phlegma, tamdiu distillando, vt nihil plus
 distilletur: & tunc totum phlegma effun-
 datur, quoniam ipsum est quod mortem
 infert nostro lapidi precioso: & hoc vul-
 gus non cognoscit, sed nos cognoscimus.

Iam

Iam ibi habes terram, quæ mansit in fundo vasis in toto nigra ad modum picis fuisse: illa enim terræ calcinatio non potest fieri igni forti, sicut Sophistæ credunt, sed ipsa fit per proprium spiritum suum, qui custodit eam à crematione, quia suus spiritus animam suam à suo corpore trahit, & repellit phlegma suum superfluum, & terram mortificat, & postea perpetuallyter eam viuificat. Et ergo nunc calcina terram prædictam sub ista forma: R. secundam aquam distillatam, et funde eam super terram nigram in vase suo, & misce bene, quousq; sit dissoluta, quia terra statim soluitur. Et caue, ne à fecum fumositate (spiritus) recedat, quia ibi est sulfur, quod habet posse congelare nostram aquam in laminam crystallinam, vel formam albisissimi pulueris, sicut est nix pulcherrima. Moue ergo bene prædictas feces, & scias, quòd iam dictæ feces fumosæ intan-

tium

tum manibus moueri debent in suo vase,
 donec bene sint dissolutæ in suo spiritu.
 Post desuper pone alembicum, & luta be-
 ne, & distilla suum spiritum per ignem
 cum vno lignine (lichnio) subtili forma,
 vt prædixi, donec videbis, quod nullæ ve-
 ræ, quas spiritus faciunt, iterum corrumpuntur
 in capite alembici: & tunc iterum
 recipe receptaculum alembici cum spiri-
 tibus, & pone ad partem, et appone aliud
 receptaculum, & distilla, vltèrius viden-
 do, an adhuc ibi sint plures spiritus: sin
 autem, tunc aqua quæ distillatur, habet
 saporem sicut aqua communis fontalis ca-
 lida, tunc eam effunde iterum, quia talis
 aqua phlegmatica, quæ distillatur, addu-
 cit etiam mortem nostri lapidis. Et post to-
 tam distillationem, tunc accipe vas cum tota
 materia, quæ tunc inuenies magis duram
 quam prius: & hæc est ratio, quia tunc ille
 spiritus attraxit sibi animam aeream de

suo corpore, eò quòd ipse est locus, in quo anima cōtinetur: illam operationē reitēra totiens, donec tu videbis materiam tuam calcinatam in fundo, in puluere nigro: vel etiam tamdiu, vsquequo videbis nullum amplius præstare phlegma et saporē, sicut prima (N semel pro semper accipe, & intellige, quòd vbicumque vel quotiescunque ponit distillationem in prædicta forma, scilicet per diuersarū aquarū aut partium receptionem, & per indigentia diuersorū vasorum: hæc & similia, et omnia sibi adiuncta semper sint tibi suspecta, tanquā verè mēdosa et à veritatis tramite deuia, & ad deceptionē & illusionē incautorum posita, quia vno vase et vniformi sublimatione philosophica hoc opus philosophicū perficitur.) Sequitur in textu. Et nō ignores, quòd in distillationē misceas illos duos spiritus simul super terram suam: tamdiu vsquequo terra & spiritus habebunt illa
 signa

signa supradicta, nempe terra sit calcinata, & spiritus nullum faciat phlegma.

Scias fili carissime, quod in isto capitulo primo magnum secretum continetur, quantum ibi est extractio animæ à corpore, per quam spiritus eius viuificatur, sicut corpus in absentia eius mortificatur. Ergo subtrahere humorem mortificantem calorem naturalem: ipse enim calor est causa generationis nostri sulfuris. Sic Philosophi testantur, quod nostrum sulfur non poterit generare sine calore: nos enim trahimus tunc istum calorem de morte ad vitam, quia prius in sulfure nigro mortuus fuit: nunc autem est viuus & indutus magnis virtutibus & potentijs. Et scias, quod iste calor nunc debet posse penetrare omnes partes sui spiritus mediante causa suæ acuitatis, & etiam habet coagulare ratione suæ siccitatis: quia scriptum est, quod omne siccum libens

libenter ebibit suum humorem, & conuertit ipsum sulfur, quod postea potestatem habet coagulandi totum argentum viuum.

Inspice fili charitatis: Quòd si ista conuersio seu transmutatio inspiciatur, tunc ibi nulla est contrarietas sensus in generatione, quia omnis generatio habet fieri per diuersitatem suæ corruptionis & generationis, quæ sunt simul contraria: Et corruptio, quæ est potens in materia, illa ducit eam posse deuenire in nouam generationem vitæ æternæ. Et propter hoc est necessarium, quòd corruptio sit facta per elementorum separationem: post præparationem earum creatur suum sulfur: et de illo poteris postea conficere medicinam lapidis secreti, in quam fluxit talis virtus sulfuris, quæ habet viuificare et ligare duo contraria, scilicet corpus & spiritum, subtiliando & miscendo cor-

pus cum spiritu, et cōgelando & retinendo corpus in spiritu, & spiritum in corpore, fixatione permanente. Et hoc testatur Philosophus, quum dicit: Nos non possumus facere transitum de mollitie Mercurij ad duritiem metalli sine dispositione media, quæ participat de vna sicut de altera, et immediatè illa participatione habet potestatem colligare simul, & facere vnionē. Quare, si tu es indagator veritatis, intellige quòd tria facta sunt vnum. Et hoc testatur Philosophus in libro de Trinitate, vbi inquit, Lapis noster preciosus cōpositus est ex tribus, scilicet spiritu, corpore, & anima: & simul scias etiā quòd spiritus est medium, quandoq; inter corpus & animam, quia spiritus attrahit animā à corpore mortificando corpus, & postea reddit sibi animam et resuscitat ipsum. De ista resurrectione loquitur Hermes ad omnes inquisitores

artis, & veritatis: O fili recipe animam lapidis, & semina eam in terrā foliatam nostram albam, quæ est volatilis: si enim vis quòd perdat sua magna elementa, & scias, quòd anima retinet eam ita quòd nō poterit fugere, quādo ipsa ascendit in cœlum, & descendit in terram, & tamen virtutem corporis spiritus recipit sub tali forma, scilicet quòd nihil est quod possit contra eam, nec mors etiam poterit eam iteratò mortificare, quòd scriptum sit, quòd si qua vna vitæ resuscitatur: nunquā aliàs morietur. Ideo fili potest intelligi quòd vita æterna nō potest esse in aliquo corpore, nisi prius fuerit mortuū: quia mors est causa glorificatiōis ipsius corporis in vita æterna, sicut corruptio est causa novellæ generationis diuinæ substātiæ.

Mortifica ergo corpus prius per corruptionem, antequam aliud aliquid facias, & post parum, iterum parū trabe ipsum

ad vitam, donec perueniat ad tale mediū corporalitatis et ſpiritualitatis, quod nos nominamus mediū participans naturam duorum extremorum, ſcilicet inter animam & corpus: & ſecundum iſtam rationē dicimus ſpiritum eſſe vitam animæ, quando ipſa continet in ſe animam, et etiam ipſum ſpiritum nominamus corpus ratione ſuæ corporalitatis palpabilis & viſibilis, à quo cōponitur, & etiā in loco locatur, & illa eſt ratio, quare hic ſpiritus retinet in ſe de natura corporis. Et præter illas duas proprietates iā dictas, ſcias hoc tertium inter corpus & animam, quod nos nominamus mediū, quod habet poſſe viuere & ligare ea adinuicem ſine ſeparatione, & poſtea ille ſpiritus continet in ſe animam, per quam mortuum corpus reuiuificatur. Ergo hæc eſt cauſa motiua, quòd coniunctio inter corpus & ſpiritum per naturalem amorem, & per

dispositionem amicabilem facta est. Ipsa enim amabilis dispositio & coniunctio amoris, est illa, per quam cōiunctio spiritus & corporis se facit esse natura corporis individualis, in qua est spissitudo corporis, et potentia cum istis omnibus figuris, que intrant primò in substantiam de subtili spiritu. Etiã eius spissitudo elongata est in substantia cum subtili spiritu per talem subtilem modum, ita quòd non est oculus corporalis, quo aliquid aliud videri possit, quàm solutio spirituum, que est in forma aque, et sic ipsa anima et spissitudo corporis ibi invisibiliter simul requiescunt. Et tunc etiã apparet, quomodo anima ligata est virtute et qualitate corporis, & etiam anima est de natura & spissitudine corporis eiusdem: Ergo quando corpus est mortuum ex siti, tunc illud desiderat humectare suam sitim, & bibere pro restauratione sue nature humi-

dæ, quam excellenter & potenter perdidit in sua calcinatione: & sic tunc per restorationem viuificatiuam trahit ad se naturam quam amisit, & intrat in naturam suam, & etiam trahit ipsum multiplicatum de propria sua substantia, & exuberatum per naturam sui corporis, quæ effusa est per totam substantiam spiritus. Et sic illa extractio, quæ facta est per supradiçtam naturæ amicabilitatē, & est coniunctionis causa inter corpus & spiritum: & de illa coniunctione Philosophus ad Filiū veritatis sic dicit, Quia si coniunctio non fuerit facta intra corpus & spiritum, nunquam fit ibi conceptio: & si non fuerit conceptio, nunquam potest fieri imprægnatio: & ubi non est imprægnatio, ibi nunquam potest fieri nati generatio. Et sic isto modo potest videri potestas istius coniunctionis. Et propter hoc manifestat

Philo.

Philosophus, quòd generatio nostri lapidis assimilatur humane generationi ex ista ratione, quia quando infans nascitur, tunc nutriendus tamdiu est, donec bene fortis, & patiens est contra ignem seu ignis substantiam: & nō aestimes, quòd tunc compleueris, ubi modo primo incipere debes, quia adhuc non vidisti secretum quod retentum est filijs veritatis demonstrandi. Et illud modò hìc incipit in secunda parte de nutrimento lapidis, quando hìc magnæ transmutationes illius lapidis secundum posse manifestantur. De tanto magis transmutationes videbis, & multorum mirabilium secreta, & potestas nature manifestabitur tibi visibiliter coram oculis tuis. Et illud secretum nulli hominum carnali reuelare expedit, quia maledictus eris per tanti secreti manifestationem, quia nemini reuelare licet, nisi

O 4 soli

Soli Deo. Ipse enim cui vult & quibus interest reuelari, illis reuelabit, & non alijs: quia est donū Dei, & nullius mortalis hominis. Et cui Dominus Deus fecerit tantam gratiam, illi hoc secretum naturæ reuelabit, & secundum suum placitum, quod in ipsius virtute ac potestate locauit.

Terra viuificatio.

SCias fili, quòd necessarium est in illa viuificatione, vt terra recuperet illud quod perdidit, & quòd suus spiritus humidus reportetur in corpus suum siccum per naturalem transmutationem. Illa autem non potest fieri per potentias seu per ingenium naturale: sed ingenium naturæ est locus nostri sulfuris, scilicet in complexione & utilitate. Et ex his habetur causa necessaria, scilicet quòd granum spermaticale, quod est humidum & calidum hoc transmutare habet: ideo Philoso

phi considerarunt dicendo, quòd totum illud facit vna natura, quoniam ipsa de dispositione in dispositionē conuersa est, & conuertit, & in tali dispositione ipsa natura transmutat: & sic etiam granum tale modo transmutat: & hoc intelligendum de calido & humido spiritu (N. hic aduerte, quòd spiritus Philosophorum differt à spiritu vulgi in calido) quia Mercurius vulgi est frigidus et humidus: Philosophorum autem spiritus est iam calidus, & humidus.) Sequitur: O fili veritatis, per istam transmutationem Philosophi notant, quòd terra lapidis debet priuari de tota sua humiditate tam diu, quousque conuersa fuerit in qualitatem siccam. Et post hoc concludunt, quòd humiditas conuersa fuit in siccum locum suum: hoc intelligendum est, id est in propriam suam terram, quia illa est proprius locus generationis nostri sulfuris.

Et hoc tunc apparebit manifestè, quòd illa terra illud ante suam præparationem & calcinationem non facit, & tamen ipsa post calcinationem hoc facere habet propter calorem ipsius naturalem, qui fuit confortatus per subtractionem humiditatis quæ habuit eum mortificare, et totaliter submergere. Et tunc terram istam præpara et bene calcina per rationem philosophicam, antequam ad eam sementum seminaueris, quòd nos multum diligimus. Et ergo post R. terram & cum ea quartam partem ponderis sui de spiritu, & post pone ad vas tuum, quòd nos appellamus retentorium, & loca ad furnum continuando ignem lentum tam diu donec spiritus omnino coaguletur in terram. Scias fili, quòd corpus quòd est mortuum, illud induit se albis vestimentis, sicut si Deus voluerit, tu videbis, quando illa prædicta experimentabis.

Istas appparationes, fili, reiterabis tamdiu donec videas terram totaliter albam ad modum niuis: et sic tunc terra est ingrossata & impragnata cum æterna claritate, quæ habet infantem parere: ille enim partus finem imponit scilicet quãdo spiritus cõgelatur in sulfur, quod operatũ erat de terra, et desiderabat in ea splendidam claritatẽ ad finẽ illius, quòd ipsa esset pura et sine corruptione, et quòd esset supra impurã et corruptibilẽ. Et secundũ istum modũ quando terra fuerit bene alba, tũc fili extrahere eã ex suo vase, & tere eã vt fiat puluis minutissimus, et hoc fac supra laminã vitreã. Pòst iterũ imponitur vasi, lutãdo eius iũcturas bene, et ponitur vltèrius supra furnellũ, et accendatur ignis cõtinuando per triginta horas, et inuenies in angulis et parietibus vasis infantẽ natũ, resuscitatũ, p modũ pulueris albissimi, pulcherrimi, et tam clari, & in tali claritate

tate

tate sicut corpus lune. Custodi ergo illum valde honoratum, quia ipsa est terra nostra foliata, & de spiritu corporum sublimandorum cōuerso in terram foliatam: & in eandem semina animam, quæ est tinctura totius claritatis: ipsa enim est verum medium sulfuris & arsenici, & nostri lapidis, qui habet facere pacem inter inimicos mortales, quos maximè desiderat. Et ex quo ille lapis erit corpus aureum, spirituale & incorruptibile: tunc propter illam rationem ipse tenet virtutem vtraque, & de vna sicut de alia, illo non obstante, quòd ille sit in tantū perfectus sicut sua corporalitas, non tamen sic est in operatione, quia non potest tam diu donec sit nutritus, sic quòd habebit operandi potentiam secundum posse suum, & hinc inuenietis fortitudinem sui nutrimenti. Et illius propositi fuerunt antiqui, quos ego vidi in societate Regis Ruperti,

qui de illo lapide proiectionem fecerunt statim post suam creationem: et quum viderent quòd nō esset nutritus in fortitudine sua, & etiam quum non inuenerunt de perfectione ipsius, post hoc ingeniati fuerunt rationem & possibilitatem suæ operationis, & inceperunt operari de illo pulchro opere, quod est ipsius medicinae comparatio, & nutrimentum lapidis: & illa est secunda & vltima pars ipsius magisterij totius. Propter hoc, fili, potes intelligere secretum operis Philosophorum diuisum in duas partes: in prima docet informare sulfur, in secunda docet conuere sulfur & medicinā fixam & fluentem, sicut docet Morienus in libro suo, dicendo: Quòd totum magisterium nostrum necessario fieri debet in duabus creationibus, et illæ mutuae causæ creationis sunt sibi proximæ in natura, quia quando prima creatio completa est, tunc incipit se-

cunda pro opere medicinae: & quando se-
 cunda est completa, tunc totum magiste-
 rium est completum. Et fili veritatis intel-
 lige, quod nos in prima operatione nostrae
 artis purgamus & praeparamus materia
 pro sui sulfuris creatione. Qua praepara-
 ta, modo in secunda operatione componi-
 mus & creamus medicinam, quae habe-
 bit tantam virtutem et posse, ut patebit.
 Et ideo primo debes creare suum sulfur,
 quia sine eo non potest facere aliquis Eli-
 xir completum. Et quando creasti sulfur,
 tunc incipit opus Philosophicum. Et non
 habeas tedium in ipso nutriendo, et ne fe-
 stines, quia scriptum est, Qui patientiam
 in opere non habet, & non inspicit in no-
 stris libris naturae mutationem, ille pro-
 pter festinantiam corrumpit opus: ideo pa-
 tientiam te habere oportebit, & nutrire
 ipsum tam diu, donec de illo lapide facere
 poteris projectionem: & tunc videbis na-

turæ mirabilitatem. Et illud secretū cum perfectione sua est demonstratū filijs veritatis. Et hæc est secunda pars de creatione lapidis & præparatione materie illius, de qua nostra medicina creari debet. Et fili doctrinæ, si illa materia sulfuris non fuerit bene præparata, tunc ex illa nullam tibi medicinā creare poteris: quia scriptum est de ordine naturæ, quòd materia non præparata non potest facere aut creare causam præparationis. Præpara ergo primò tuam materiam, & separa subtile à spisso, et nobile de vili. Et quādo res præparatæ fuerint, tunc exhibit causa præparatiōis, sicut de lumine exit splendor.

*Secunda pars de opere Philosophorum, de
confectione Medicinae.*

Nunc per secundam partem colorabit se lapis, fixatur & fermētatur: fermentum autem lapidis ad album, est argentum: et ad rubeum est aurum, sicut

Philosophi demonstrant, quia sine fermento non venit Sol, neq; Luna, nec aliquid aliud quod sit suæ naturæ. Coniunge ergo fermentum cum sulfure suo, & generare poterit suum simile, quia fermentum trahit sulfur ad suum colorem, & etiam ad suam naturam, & ad pondus, nec nō ad saporē & sonū suum, quia quodlibet simile generat suum simile, quia fermentum vt Sol tingit, mutat suum sulfur in medicinam permanentē & penetrantem: ideo dicit Philosophus, Qui nouerit sulfur & argentum viuum tingere cum Sole et Luna, ille peruenit ad maximum arcanum: Et propter hoc oportet quòd Sol & Luna sint tinctura et fermentum ipsius spiritus & aquæ permanentis arg. viui, & per illam aquam aliæ naturæ debent fixari, & nutriri cum naturali calore tam diu, vsquequo habebūt suam fixationem & fusionem perfectam:

Post hoc fit regimen coniunctionis lapidis cum suo fermento, scilicet usque donec ad completum suum opus peruentum sit. Et hoc non fit vna vice simul, quia hoc de intentione naturæ non est, sed bene per copulationem, scilicet parum post parum, & etiam per coagulationem fit vera medicina uniformis. Et propter hoc illa copulatio causatur à subtilibus partibus transmutatis & alteratis in formam et essentiam spirituales, quia scriptum est, quod corpus crassum cum simplici, et simplex cum crasso, propter eorum cōtrarietatem se coniungere nō possunt, nisi crassum cōuertatur in subtilitatem suam, per suum simplicem spiritum, et tunc sint commiscibilia simul. Et hoc notificant Philosophi declarando cuidam veritatis filio, et dicunt, quod perfecta mistura est, commiscibilium alteratorū corporum per indiuisibilia sibi iunctorum unio, quia illa

hic requiruntur per patentem rationem, quia mistio siue vnio non potest fieri sine alteratione, quæ est subtiliatio corporis, & reductio in formam spiritualem. Et de illa parte dicunt Philosophi, quod iam medicina completa est ab vna manerie in aliam maneriem crystallinam: & tunc apparebit quod illa lamina composita est de subtilibus partibus naturalibus per naturale ingenium vniformiter coniuncta sine diuisione illarum partium per modicum, & iterum modicum, quia talis causa non potest fieri sine subtiliatione et homogeneitate naturæ: & propter hoc conuenit vt veniat illa materia ita subtilis, quod omnes partes in natura æquales sint mistæ cum aqua: & hoc videre poteris per tuum intellectum quum factum sit vnum corpus transparentis, & in vnum continuatum per coniunctionem & connexionem multarum partium sine diuisione,

discontinuatione & terminatione in vnã spissitudinẽ et figuram transparentẽ per omnes partes suas. Iam fili, tu modo habes non modicum secretum. Scias nunc, coniunctionem inter sulfur & fermentum in forma homogenea (N. hic nota, quod spiritus Philosophorum solutus dicitur fermentum, quia de Sole venit & sol est: qui spiritus conuertit sulfur suum in homogeneitatem suam iteratò, & hæc est fermentatio vera, quæ alias multiplicatio dicitur:) sequitur: Illumina primò corpus antequam imponas animam: quia alias nunquam posset suscipere aut in se retinere spiritum.

Iterum de lapide minerali.

REcipe nunc dimidiam vnciã Lunæ finatæ, & dissolue in aqua Mercuriali: ipsa enim dissoluitur in aquam viridem: & post separe aquam per ratiõnem Philosophorum: & scias quòd prima for-

ma argenti est aqua: & tunc recipe ter-
 ram de illa Luna, & pone ad partem: &
 postea recipe aquã, & diuide in duas par-
 tes: in vnãq; partem projice vnã par-
 tem lapidis (arte argenti) puluerizati,
 & obstrue bene ampullam, & pone ad
 Solem, & dissolue in aquam clarã: et il-
 la est aqua fermentabilis, in qua fermen-
 tatur noster lapis, & trahitur ad mate-
 riam metallorum. Illam aquam diuide in
 duas partes, & vnã partem pone in vi-
 trum ad congelandum super ignem: post
 recipe vnã partem argenti, et amalga-
 ma ipsum in duplo cū argento viuo: dein-
 de recipe de lapide congelato quartam
 partem, & misce simul cum prædicta
 amalgama, & contere eam simultam-
 diu vsquequo facta sint vnum corpus: post
 imbibe iterum aliam partem tue mate-
 riæ de aqua fermentabili paulatim, sicut
 prædixi in Creatione lapidis: post mitte

materiam tuam in vnum vas adnutriendum continuando lentum ignem. Hic debet intelligi, quòd vapor lapidis consumectus cum vapore lapidis argenti viui perfectè congelat in veram medicinam albam finitam resplendentem. Et quanto plus istam operationem reiteraueris, tãto magis multiplicabis in patientia & virtute tuam medicinam: videlicet sic si vna pars medicine prima vice conuerteret centum, secunda vice mille, tertia decem millia, et sic in infinitum: propter hoc nõ negligas istam operationem multiplicationis: Quia quæ medicina plus disponitur digestionem illa, plus perfectè agit in operatione.

Fixatio & compositio tincturæ.

Nunc dicam fixationem aeris, quæ portat in se tincturam: Accipe terram Lunæ quam prius posuisti ad partem et modicum aquæ, et pone totum ad di-

P 3 Stillanæ

stillandum, & separa aquam distillando igne vnius puncti tamdiu, donec amplius nil exhibit per illum ignem: post pone aliud receptaculum ad nasum alembici, & recipies aerem, qui est rubei coloris, aut glauci per maiorem ignis expressionem æqualiter continuando, & totum quod potest distillari recipiendo. Quum autem non plus distillatur, tunc pone aquam ad partem bene obstruendo: postea tere terram quæ remansit in fundo vasis, & iterum bene contere eam super laminam vitream, & etiam modicum de lapide præscripto cum ea, & imbibe has res cum aqua, quæ distillata est à terra tamdiu donec sit vt pasta: postea pone ad distillandum per alembicum, & fac ignē de duobus punctis, quia magis strenue distillatur quàm prius: et quò tardius humor separatur à suo corpore, tanto magis nobilior, preciosior, melior et potentior erit: et rei-

tera ulterius istam distillationem, donec extraxeris animam à suo corpore, sic ut amplius nil possit distillari: et eandem distillationem pone in aere, quæ rubei aut glauci coloris est. Deinde semel rectificata distillationem per se ipsam solam: et sic habes aerem per quem tu tinges et fixabis tuum lapidem in illa manerie aut specie. Recipe argentum viuum quod modo congelatum est per vaporem lapidis & corporis, et contere ipsum super laminam vitream, vel lapide marmoreo in pulverem subtilem, & imbibe cum aere prædicto modicum & modicum, usquequo fiat per modum pastæ. Illam materiam nutritas igne lento, & continuo cum vno lignine, & tamdiu quoad aer congeletur cum lapide, sicut fecisti cum aqua in lamina crystallina, reiterando illam operationem usquequo bibat medietatem sui ponderis. Post hoc recipe de ista lamina crystallina

modicum, & pone super laminam cupri rubeam, & lique scat admodū ceræ sine fumo: & tunc illa medicina creata est & fixa. Et reitera decoctionem tuam vsque quo habebit tale signum. Et de eadē medicina recipe, & projice super centū partes Iouis albi, vel alterius cuiuscunq; metalli, & conuertetur in argentum, quod melius erit minerali. Et quando vna pars medicinæ proiecta fuerit per modū prædictæ proiectionis super centū partes argenti viui, tunc congelatur in verum argentum etiā melius minerali in omnibus proprietatibus. Et quando medicina fuit semel multiplicata, tunc fac sic ex ea proiectionem. R. vnā partem ipsius medicinæ, & projice super centum partes Mercurij calidi, & iterum cōuertetur in medicinam: & vltterius faciendo proiectionem medicinæ super alium Mercurium calidum, tunc vna pars istius medicinæ

conuertit centum partes in verum argentum.

Si vis per alium modum facere tuum Elixir, & plus facilius, non miscendo lapidem tuum cum aqua argēti aliàs: Tunc recipe amalgama factum ex argento & Mercurio, & misce illud amalgama cum tuo lapide in quarta parte sui ponderis, et totum illud contere bene super laminam vitream, donec fiat vnum corpus: imbibe totam medicinam cum aqua Lunæ modicum, & iterum modicum, sicut prædixi de creatione lapidis: post pone tuam medicinam in vas tuum nutritorium, & fac totum illud eodem modo, sicut scriptū est.

Adhuc fili per alium modum poteris facere aut componere tuum Elixir: Et custodi, quòd habeas perfectam temperantiam coniunctionis & proprietatis, & scias, quòd recipies vnā partē, & semissem de aqua argēti, & dissolue in vnā

P^{re}paratam de Google partem

partem de præscripto lapide, & totum erit in dispositione aquæ claræ. Et post proijce duas partes aeris in istam aquam, & eandem pone ad cōgelandum, confortando virtutē lapidis, quia ille habet totum congelare & fixare: & sextam partem aquæ, aut quartam separabis cum igne per viam decoctionis de toto composito, quia magis est de aqua, per quam sulfur se posuit in distillatione, & conuertit se in naturam aquæ contra potentiam sulfuris: & sic per eam apparebit, sicut illa materia demonstrat, quòd in omnitempore fortiozem vincit minus forte, eò quòd nō succurritur: Et propter hoc enim opportunū est, quòd aqua separabit sulfur per suæ naturæ cursum, et cōuertit ipsum per dissolutionē in suā naturā, propter similitudinē materiei. Etiā conueniens est, quòd sulfur habeat posse separare aquā, & eam conuerture à proprietate suæ naturæ

turæ per congelationem, & conuersio fit cum naturali ratione: nos enim demonstrauiamus et per experientiam certificamus, confortando virtutē lapidis, & damus ei tale subsidium, quod habeat posse cōuertere aquam, quæ ipsum prius cōuertebat in suum simile: propterea oportebit te scire illud secretum, scilicet non solum quæ sit causa, sed etiam modum, per quem modū poterit operari aut confortari virtus alicuius. Et talis confortatio non potest fieri in re vna sine debilitatione alterius, sicut manifestè apparet in dissolutione sulfuris. Et fili, omnis dissolutio est debilitatio sui ipsius: & ex hoc surgit illud, quòd lapis noster per solutionem debilitatur, quoniã virtus aquæ ad hoc se confortat, vt habeat succursum confortare virtutes aquæ: per quas confortationes possunt separari virtutes nostri lapidis debilitati, & conuertere se in suam quali-

tatem & naturam: & ex tali conuersione facta per debilitatem vnius, & confortationem alterius est corruptio nostri lapidis, & sicut videtur, subuersum est in profunda fovea aquæ, sicut per eandem naturam appositam, & per competentem rationem natura sagax nobis demonstrat, quòd virtus lapidis debilitata posset confortari per debilitatam virtutem aquæ: confortatur tamē sub tali specie, quæ habet potestatem conuertendi aquam in suam naturam. Et sciendum est, quòd illud quod est de natura humida, reduci debet in naturā siccam, & pariter frigida in naturam calidam. Et propterea relucet doctrina Philosophorum, quæ dicit, quòd conuersio lapidis in argentum viuum non est alia causa, nisi coniunctio vnius veræ naturæ in aliam. Fili doctrinæ, nonne percipis quia naturæ sunt multiplices? & tamen nisi vna so-

la natura diuisa in quatuor partes, & quaelibe. pars in suum elementum, quia nullum elementum potest esse sine diuisione suae naturae, eò quòd nullum elementum ipsas partes habet integraliter, & per hoc vnum elementum solum non potest corrumpi, neque generari in seipso, quia non est spiritus natura. Et ergo Philosophi dicunt, quòd nostrum magisterium non potest perfici sine natura quatuor elementorum simul, & eadem natura, quae est causa homogeneitatis, separat se de toto heterogeneo, quando potest mutari in omnes elementales qualitates: & illud boni artis consideratores nolunt quòd elementa sint de simplicibus qualitatibus, et per hoc habent posse conuertere et mutare naturam de qualitate in qualitatem, aliquando in siccum, aliquando in humidum, & sic de ceteris, secundum quod diuisio naturae est confortata per con-

iunctionem suorum elementorum, vel etiã debilitata. Et fili, hoc intellige, quòd lapis noster non fit aliter nisi de vna sola pura natura, quam quilibet sapiens scire poterit per duos modos: primò per sapientiam speculatiuam, id est per moderamen intellectus, & per experiētiam cum perfecta illuminatione.

Et hos modos specialiter testificantur Philosophi, quando dicunt, quòd nostra medicina est vna sola natura, & illa est vna subtilis substantia, in quam qualitates elementorum intrant. Ideo illæ qualitates elementorum de illa magis ad se trahunt, in quo plus abundat: & sic qualitates sunt sicut materia elementorum, in quas ipsa ponunt suas formas, & in eis sunt retentæ, sicut eius natura demōstrat in omni generatione. Et fili, in subtili substantia condensant se qualitates elementorum, & propter hoc capiuntur: & per hoc

hoc elementa sunt quæ dant tam multas virtutes in illam substantiam, per quas ipsa poterit penetrare, tingere & facere operationem mirabilem, quam populus communis & ignarus æstimat pro maximo miraculo: sic, quòd putant tale factum esse per incantationem magicæ artis, quum ipsorum memoria & intellectus non valet comprehendere nostrum magisterium, quod per naturam & de natura, & etiam ex natura factum est. Fili doctrinæ, si ista natura non fuisset de subtili substantia essentiali elementorum, tunc illa impura essentialitas elementorum non potuisset esse, & dominari in substantia: & etiam si quodlibet elementum seorsum secundum suam substantiam esset minerale, tunc illa substantia non posset etiã penetrare, nec ingressum habere, neque colorare. Ergo propter istam proprietatem fili nō consenit

quòd

quòd ignis perdominetur in prædicta substantia elementorum secundum suam mineram: cuius causam quæras in testamento nostro.

FINIS APERTORII.

INTENTIO SUMMARIA, QUAE ALITER DICITUR REPERTORIUM, VALDE VULISAD INTELLIGENTIAM Testamenti, Codicilli, & aliorum librorum Raymundi Lulli.

Qua nostra philosophica tribus naturis componitur B, E, & H. & aqua mineræ consimilis, in qua lapis noster dissoluitur, & in ipsa terminatur, dealbatur, & rubificatur: non enim operi coniungitur, nisi essentialiter humefaciendo partes lapidis

dis resoluti, tanquam phlegma præservās totum opus à combustione, industria artificis mediante: Veruntamen noueritis totam eius substantiam, scilicet phlegma in decoctione à toto composito separari. Est enim phlegma nostrum substantia media, & aqua Mercurij prima in qua principium lapidis est, scilicet dissolutio eius, nec intrat cum eo, quanuis viscera eius implentur naturæ sensu ablato, nisi tanquam phlegmatica humectans partes rerum, & non generans vel augens. Unde radicales humores sunt essentialis lapidis partes sibi ipsis rebus imbibitæ, à quibus constant partes rerum duntaxat: per istud utique augetur & nutritur quodcumque augetur & nutritur, per exuberationem illius humoris radicalis nutritur & augetur lapis noster, de quo loquitur in suo Codicillo in cap. de Virtutibus & doctrina, quibus corrigitur error

&c. & de illius exuberatione loquitur in
 sua practica. Est autem istud verè natu-
 ra germinata, quæ quanto magis in suo
 vase per ignē exigentē suo phlegmate de-
 coquitur, tãto eius magis insita virtus cū
 singulis partibus amplius decoratur &
 aptior redditur, vt ex ipsa fructus mul-
 tiplex generetur. Hoc enim dicitur natu-
 ra, mediū et lapis, & Mercurius, arseni-
 cum & spiritus subtilis, duabus partici-
 pans extremitatibus, & sulfur album et
 rubeū, stringens Mercuriū, & cōuertens
 ipsum in argentū melius quàm de minera.
 Phlegma enim, in quo decoquitur sulfur
 nostrū quod dicitur aurū, istud est, vt reci-
 piatur spiritualiter aer humidus in Mer-
 curij substātia, donec ipsius media pars in
 eā cōdensetur aētionē caloris corporis
 medianse. namque corpus metallicum ve-
 lut virtus agens operatur tanquam ma-
 sculus. Et istud ideo, quoniam de pro-
 prietas

prietate sui est, quòd calor ipsius in humido includitur aereo, qui quum intrat poros Mercurij frigidi, patitur & alteratur paulatim & paulatim: vt illud quod digeritur per calidum naturale, id resoluatur in aquam per minima, quoniam de proprietate cuiuslibet elementi est habere in se contrarietatem, & agere in suum contrarium: partes verò, quæ in aquam resoluuntur, sunt in forma argenti viui amalgamaticum corpore, qui resolui nequeunt, nisi magis et magis subtilentur. Et ideo, si argenti viui volueris frigiditatē dissoluere, magis ipsam coagulas. Calor corporis quidē digerit et resoluit Mercuriū quantū deportatur in aquā cū suis partibus Mercurialibus dissolutis: & sic phlegma nostrū ex tribus constat substantijs essentialibus, quæ quidē essentiae elementorū sic ligantur adinuicem, quòd plurimum vniuscuiusque cum plurimo al-

terius est adiunctum qualitatibus ipsorum: unde Alexander Peripateticus dicit, quòd commistio elementorum facit mirabilia: eò quòd elemēta quosdam effectus melius operantur in misto quàm in simplici. Et illud ideo, quoniam in tali misto remanent propriae essentiae elementorū, quæ sunt propriae virtutes operatiuæ ut patet per aquam nostram Philosophicam, quæ dicitur Metallina, eò quòd ex solo genere metallico generatur. In hac enim aqua saluatur dispositio media, quæ est inter mollitiem & duritiem, mediante qua fit transitus à mollitie argenti viui ad duritiem metalli perfectissimam. Unde nunquam fit transitus de extremo ad extremum, seu de contrario ad contrarium nisi per dispositionem determinatam, quæ participat de duobus contrariis. Nec est ista dispositio essentialis, arg. vi. in sua natura, nec sulfur in sui substantia

stantia seu natura, sed solum pars illorū: ex quorum alteratione partium essentialium ad terream substantiā mediā unanimiter peruenerunt: ideoque fixationem quandam suscipit tanquam spiritus fixationis pronus ad requiem, qui cum fixatur, separatur p hlegma eius per desiccationem à toto composito generato. Ad suscipiendum ergo p hlegma, condensa aerem per calidum et siccum, & siccum re-
 Etifica per calidum et humidū (inhuman-
 do) & habebis aerem in vaporem: quoniam aer spiritualiter intercipitur in auri materia, & aliorum mistorum. Aqua vero nostra composita post eius separationē a lembici est in colore clara sicut aqua cōmunis, & in principio suae separationis per filtrū, est in colore pallido, habens albedinem sicut albedo plearū tritici: cuius causa est digestio (seu concoctio) conuertens corpus ad citrinitatē. Et antequam

Separatur per filtrum, est nigra: cuius causa est corruptio terreitatis corporis tenebrosi, lucidiores partes corporis detegens in forma corrupta, quamvis ita non sit. Et post eius decoctionē cōpletam quæ fit per rarefactionem, est candida in occulto: qui quidem candor nil aliud est quàm spiritus à corpore resolutus, deportatus in phlegmate suo. Phlegma verò variatur in colore, quotiescunq; enim suū continens variatur, & toties phlegma, quoniam phlegma non variatur, nisi propter formā spiritus. Nam spiritus in aliqua decoctione variatur in colore, et certè etiam tenetur in pondere, & augmentatur in virtutē & potentia. Quum verò terra imbibitur cū aqua post separationē per filtrum, albescit materia nigra super Porfidum: sed statim cū materia conuertitur, albedo occultatur in materia: et ita facit, donec virtus aquæ vincit virtutem

terræ. Attamen antequã ad eius terminũ verũ in colore terra peruenerit, multi, vel quasi infiniti colores apparebunt, de quibus incertissimè sciret aliquis dare intelligentiã. Facit enim terra in decoctione sua cũ aqua sua multas glandulositates siue gibbositates ad modum ampullarũ, in quibus apparẽt omnes colores mundi ita resplendentes, quòd rarò crederet quis, nisi qui videt & expertus est. Substantia verò huius aquæ est spiritus corporis lucidans atq; illuminãs, qui in radice naturæ metallo erat vnitus et coagulatus, nõ igne, sed virtute mirabili: sed dum coagulatus est, inuenitur participãs duabus extremitatibus, & est partim fixus, et partim volatilis: et ideo dicitur mediũ, in quo est virtus fixatiua, sed dũ figitur, sequitur propriã naturã metalli, eò quòd materia est natura metalli. Hoc enim vocatur sulfur, et est liquor dulcis, ad modũ

spiritus in puluerē sublimatus: nunquam enim potest creari liquabilitas in materia aliqua, nisi mediante isto spiritu liquoroso. Iste enim spiritus generatur ex humore seminali duorum contrariorū quoad caliditatem & frigiditatem, et vnius generis, quoad suam naturam, quorum vnus est Sol, & aliud argentum viuum in vno gradu, in alio verò gradu est Luna & argentū viuum. Veruntamen hoc argentum vi. in certo gradu, quando cum Sole coniungitur, cum non sit argentū vi. in natura sua, quia alias fortiores vires acquisiuit caliditatis. Argentum verò vi. tanquam materia patiens iungitur Soli: Sol verò tanquam agens. Non autem Sol iungitur arg. viuo, nec masculus cum fœmella, nec è conuerso: quoniã realiter natura media viui arg. dominatur in auri materia, et corrumpit ipsum, ac si ageret in ea sicut masculus. Non autē solūm cor-

rumpit ipsum, sed ulterius ingreditur humiditatē fixam & calidā Solis, & cū suo iungitur spiritu, & hoc mediante illo, in quo deportatur utriusq; genus. Vnde Sol nō iungitur cū arg. vi. nec arg. vi. cū Sole, nisi per substantiam mediā. Nec vnū diligeret aliud, nisi per talē dispositionē naturæ affinē, quorū substantia vna, scilicet argentū vi. supereminet substantiam Solis in quadrupla sui parte, & Luna in dupla sui parte, eò quòd frigidior Sole: quia magis vigent virtutes actiue in Sole quam in Luna in principio confectio- nis lapidis. Veruntamen quantitas materie Solis non excedit precium in veritate vnus aurei. Plus autem excedit in valore materia Lunaris, eò quòd terrestrioris naturæ & fragilioris virtutis est: Et ideo cum auri virtute confortatur, & sine ipso debilitatur. Nam Luna quamuis frigida sit apud omnes in secun-

do, tamē est in tertio gradu: sed nō habet tantam virtutē quōd possit agere in materiam passiuam arg. vi. nisi succurratur per materiā magis actiuam: et ideo terra sulfuris preparatur cum arsenico nostro, sicut arsenicum cum sulfure nostro. (arsenicū nostrū, terra Lunæ: sulfur, terra auri) Sulfuris autem compositio est, quōd si decoquatur oleo suo (id est aere) cum modico fermenti infra octo dies reuertitur totum in puluerem rubicundissimum tingens argentum in aurum.

Vbi seruetur materia quæ sita.

PRæparatio autem aquarum, & an debeat poni in opere, & quid de ipsis fieri debeat, iam enarratum est in libris Philosophorum. Et iam dixi, quōd materia quæ sita reseruetur in humido balneo Mariae, phlegmatico conseruatio & putrefactiuo cum sua spissitudine in furno secreto Philosophorum.

Qualiter fiat distillatio.

Distillatio autem fit per venas vitri absq; separatione materialium: imo coniunctione in furno nostro secreto est nostra sublimatio. Etiam de mediolorum naturis est satis declaratum.

Quomodo corpora nutriantur.

Corpora autem non nutriuntur, sed solum germen eorum in seipsis cum igne variæ decoctionis, circa quam est hic aspicienda practica. Nam & corpora non sunt nisi germinis eorum pabula: quoniam hoc certum est, quod corpora mutantur, & alterantur, & reducuntur ad naturam germinis spiritualis: ipsum enim germen augmentatur congelando, & nutrit seipsum dilatando sicut puer cum lacte virginis: ita quod corpora tanquam fercula eius resolvantur, & in ipsum connertuntur: sic, quod dissolutio corporum fit, cum spiritus conge-

congelatur & nutritur. Et cōgelatio spiritus fit, cūm corpora dissoluuntur, & in aliā naturā reducuntur. Et ita cōgelatio vnius nō fit absq; dissolutiōe alterius, nec è cōuerso. Et generatio formæ aduenientis non potest fieri absq; corruptione præcedentis. Forma quidem corporū propter formam spiritus aduenientem, & tota substantia corporis cedit in alimentum, & formam substantialem spiritus: sic, quod omnis solutio est mortifera (corpori) sicut omnis congelatio viuificatiua, & causa vitæ propinquissima.

De forma vasis, & qualis sit.

Forma vasis quidē artificialis, in quo dictum opus perficitur, talis est qualis est forma vasis naturalis cum suis longis venis, in quibus fit separatio puri ab impuro: nec est alterius formæ, et est vnicum vas cum duabus cannis. Nam ad hoc præcipuè debemus naturam imitari.

Quando fiat fermentatio.

Fermentatio autem fit post originem infantis (id est post sublimationem sulfuris) ut sibi administretur optimum ferculum existens cum tota sui substantia, ut corpus debile magis ac magis sustentetur & reducatur ad naturam fortio- rem. Nam fermentatio nil aliud est, quam cibus spiritualis couertibilis in es- sentiam infantis: & ut totum efficiatur opus vnius naturæ, veruntamen in tali cibo præcedit ipsius præparatio. Nam hæc fermentatio cibalis, debet esse de sua propria natura, & sibi assimilanti, quo- niam nisi assimilaretur ei, nunquam in eorū naturam incorporaretur, vel conuer- teretur in naturam sulfuris.

Quare fermentum præparatur.

Præparatur quidem & subtiliatur ut puræ sit nutrimentalis conuer- sionis, & tunc talis est natura nostri lapidis,

lapidis, quòd est conseruatiuus & confortatiuus: quanto enim magis præparaueris fermentum, tanto magis habilius erit ad conuertendum & dirigendum.

Quot modis fiat preparatio fermenti.

FIt autem præparatio fermenti multis modis: vno modo per dissolutionem in aquam lapidis, & per reductionem alio modo per calcinationem & luationem cum arg. viuo, & eleuationem eius substantiæ mediæ: & deinde per dissolutionem in aquam lapidis & aquarum coniunctionem, & per istum modum est facilius conuersiuis: Alio modo per incerationem calcis, & dissolutionem eius: Alio etiam modo per vacuitatem suæ naturæ terrestris duræ & compactæ: Lapis enim noster est sicut corpus simplex, quod recipit cuiuscunq̃ rei formam quæ sibi adiungatur.

Quomodo fiat coniunctio Solis & Lunæ.

Cum verò lapis ad album perficitur, fit coniunctio Solis & Lunæ, donec Sol traxerit Lunæ substantiam ad eius naturæ colorem: hoc verò fit cum igne lapidis: deinde continetur, quousque patitur cum rebus sui generis.

Quomodo medicina habeat ingressum.

Medicinæ autem tam albæ quàm rubæ cadere possunt et impressionem habere in omni quod sibi per minima iungitur.

Ad dandum ingressionem medicinæ.

Si autem volueris facere proiectionem super corpus, pone de eius spiritu in Elixir, & per tale artificium in illud habebit ingressum medicina: Et in hoc latet Practica apud plures.

FINIS REPERTORII.

RAYMUN.

RAYM VNDI
 LVLLI DOCTISSIMI
 ET CELEBERRIMI PHILO-
 SOPHI ARS INTELLECTIVA
 super lapidem Philosophorum.

*Vnt plures nimis erran-
 tes per vniuersum mun-
 dum deuiantes ab opere
 naturæ ex defectu inge-
 nij, quia non philosopha-
 runt, nec intellexerunt causas, per quas
 procedunt effectus, quos natura demon-
 strat omni bono intellectui: propterea ni-
 mis fuerunt excacati in hoc, quod semper
 vident corporaliter: quare nimis sunt de-
 cepti, quando nituntur cæcaliter velle
 assimilari naturæ, & suas secretas ope-
 rationes conuecti mundanis operibus me-
 chaniter. Dicemus tunc sicut illi, qui pro-
 priè cognouerunt naturam, sine qua opus
 nostrum,*

nostrum, scilicet sublimatio nunquam
finitur, quia color est causa totius ope-
ris, qui bene percipit. Et est fons naturæ,
qui imprimitur in re. Pauci sunt qui ibi
aliquid videant, & ibi est tritor, mar-
mor, & mortarium, ubi natura mouet
suam salsam nigram sicut carbo: & sepa-
rat hoc, quod non est de essentia sui com-
positi, & ligat suas similitudinarias par-
tes uniformiter, quam rem nunquã facit
ignis cõmunis, qui sublimat Mercurium
vulgariter, nec talis præparatio est de suo
esse, imo est ei omnino cõtraria, sicut appa-
rebit per hoc quod dicemus magistraliter
per figuras extractas de nostro intellectu,
mediante spiritu agragrapho, sine cuius
virtute nõ possumus vnquã videre nec in-
telligere sensum naturæ, tãta est magna
sua vis, et virtus, et suum subtile ingeniũ,
quòd de tribus cõponitur inuicem adiun-
ctis infra suum retinaculum, quod est me-

*moria: aliquorum vnitas fit in imagina-
tiua, & attractiua operatione, quando in
suo retinaculo firmiter tenetur, tunc est
formatum philosophiæ instrumentũ, per
virtutem totius essentialiter.*

De materia medicina nostræ, & quæ res sit.

P*ropterea oportet, quòd tu cognoscas
materiam propriorem, de qua imme-
diatè cõponitur nostræ medicina cum cer-
ta proprietate: habes etiam notabiliter
intelligere post rationalem et naturalem
considerationem, quòd materia non est
nisi natura pura fini & puri metalli ex-
tracta per artem magisterij, & per ope-
rationem naturalem in actionem mani-
festam de substantia subtili & pura ar-
genti vini portata ad fixationem, & ad
magnam claritatem per ingenium natu-
ræ, & suorum priorum modorum, &
post reducti in speciem volatilem, per
virtutem suæ misionis cum subtili sub-
stantia*

stantia materiae sulfuris fixi, clari, & lucidi: quæ est propriè calor naturalis ligata & coniuncta cum suo proprio subiecto radicaliter, quod est arg. viuum.

Doctrina intellectualis super materiam & suam formam, & super suam operationem.

Primò habes scire & fortiter fixare in tua mente instrumentaliter, quòd cum tua intètio sit ad operandũ pro aliquo fine, & formare, & venire ad illum ad complendũ perfectionẽ tuæ intentionis, necesse est primitiùs, quòd tu cognoscas totaliter naturã dicti finis. Et hoc in forma, materia, & operatione priusquam te intromittas aliquid facere, quia secundum intentionem finis cogniti operator naturalis habet consequi neecessariò suum desiderium. Et sic opus vix aliquid valet sine materia intellecta, tam modicum, aut nil valet totum, si formæ ignorentur. Quia materia propriè

intellecta verificat operationem æquipol-
 lentem illi, & opus verificat materiam
 habenti clarum intellectum, mediante
 forma vnius & alterius. Quia materia
 non potest compleri sine propria forma
 veniente à recta mensura naturæ in suis
 gradibus sine operatione formali habita
 per ingenium artificij & intellectus, re-
 spectu passionis materiæ naturæ, & suæ
 propriæ formæ. Istam considerationem
 debes seruare instrumētali in duobus
 membris. Vnum est materiale, & aliud
 operatiuum, & quodlibet de suo passu
 æquipollet alteri sicut res propria alteri:
 quia nulla materia potest perfectionari
 sine proprietate operationis quæ est ei si-
 cut causa perfectiua. Et ideo debet opus
 esse propriū, & in tali forma appropria-
 tum, quod non transgrediatur proprie-
 tatem materiæ, quæ proprietas mate-
 rialis est cognita per proprietatem suæ
 formæ,

formæ, & per suum effectum. Et quum iam dictum sit, quod materia non est nisi pura natura, & natura ad conservandum suam proprietatem indigeat opere naturæ, & non vulgarium, declaratur quæ sunt principia proprii generis quæ respiciunt media, & fines, & per consequens perfectionem, quæ est finis causæ, quem quæris, dum ipsas bene intelligas, quoniam per istas consequitur perfectio quæ est finis causæ. Quum sit verum, quod sine propria materia non possumus habere medicinam perfectam, nec etiam illam ponere in fine sine propria operatione, in tali forma, quod proprietas operationis naturalis, æquipollet proprietati materiæ naturæ sine transgrediendo totã latitudinẽ sui proprii generis. Unde nos dicimus tibi quod quodlibet genus habet in se naturalem proprietatem secundũ suam propriã speciem, &

per consequens genus quodlibet illorū habet proprias operationes æquipollētes eorum proprietatibus secundū eorū exigentiam differentē vnā ab altera, et cōseruationē specierum earū propriarū. Quare apparet, quòd si tu nō intelligas materiā naturæ ipsius latitudinis, et operationem eius præcise, nunquā poteris consequi finē quem quæris. Audi quid dicat auctoritas philosophicalis, & nota eā, si vis quòd ad eam dimittam cū integra doctrina. Opus est ei homini rationis volenti facere nostrū Elixir completū, quòd primitus habeat in intellectu suo veras et proprias causas, et virtutes lapidum istius latitudinis per scientiā contrariam suæ corruptionis ignis consumptiui omnino radicaliter humidinaturæ, quod est ipsius latitudinis per instrumentū contrariū, quod in chorda recta magnæ latitudinis, quæ sunt magis per differentias contrarietatum,

secun-

secundum proprias formas mineralitatis, sicut videre potes per præsentē figuram.

Latitudo diuersarum specierum extra metallum, argentum viuum, nitrum, sal, sulfur, vapor.

Latitudo speciei metallicæ, Mercurius, Saturnus, Iupiter, Venus, Mars.

Latitudo vnius salis omniū metallorū. Cum instrumentis per reuersionem appositionis materiæ puræ secundæ latitudinis cū illa, quæ est in prima extra argentum viuum inuenies scientiam proprietatum, quæ fortiter contrariantur in specie & forma numeralitatis. Et adbuu inuenies per primam latitudinem cum arg. vi. quæ est respiciendo formam et suam corruptionem per transmutationem speciei in speciem, quæ est alterius latitudinis, videlicet, tantum vadit arando calor comburens de materia in materiam, quòd illas vadit domando, donec argentū vi. sit

gelatum sub proprietate speciei metallo-
rum per illum magnum transitum, quem
ille facit cum argento viuo de medio in
medium. Vnde omnia corpora creantur,
sicut potes sentire per propriã essentiam
corporis lucentis compositi de argento
viuo per calorem cœlestem, & non per
terrestrem: per istum modum intelliges
proprietates materiæ, de qua indiges cū
signis cognitis et demonstrationibus, quæ
de sua propria latitudine saltant. Et erit
tibi manifestè declarata per clarum in-
tellectum rectitudo virtuosa operatio-
nis materiæ, naturæ istius latitudinis,
quia virtuosa rectitudo operationis pro-
cedit à perfecta cognitione. Et per hoc
omnis Artista habet tam directè opera-
ri, quàm propriè cognoscit, & nō plus: ita
quòd si nihil intelligat, nihil scit facere.
Et ideo dico tibi, plenã cognitionem dis-
positionis operis habere non potes, nisi

per considerationem illius, respectu sui perfecti finis, quoniam sicut effectus cognoscitur per causam, sic sua causa cognoscitur per effectum suum. Et hoc sit tibi canon directivum cognitionis naturalis, & per genus operationis naturalis, & regula propria dirigens intellectum operatoris naturalis, non solum ad mensurandum transitus, id est temperamenti. Imo similis est regula directa ad mensurandum virtutes elementales, & similiter cœlestes, scilicet luciditates & præparaciones naturæ, & proportionem missionis substantialis in coniunctis essentijs elementatis, quæ constituunt temperamentum in re intemperata. Et sic hoc fuit declaratum in collectione causarum supradictarum, quod tibi primò necesse est intelligere, priusquam per sciētiam possis operari, quia qui non habet causam, non potest habere effectum. Patet igitur ma-

nifestè, quòd scientiam intellectualem, priusquā aliquid facias operis, te habere oportet, quia omnes Philosophi p̄ regula generali hoc dixerūt. Modus ergo ad sciendū istud instrumentū, quod sciētia intellectualis dicitur, in forma theoreicali est iste. Modus habēdi instrumentū intellectuale.

Diximus suprā in sensu philosophali, quòd plena cognitio dispositionis operis non potest haberi, nisi per comparationē ipsius ad suum perfectum finem, qui est extremitas vltima latitudinis operationis naturæ, per quam quilibet Artista debet perscrutando applicare totum suum intellectum, sicut apparere potest per istam figuram, quæ est operativa perfectionis, & vocatur figura latitudinis, in qua includuntur extremitates et media, & perfectæ operatiōes naturæ.

Per intellectum istius figuræ potest cognoscere naturalis intellector per doctrinam

Strinam intellectualem, quomodo diuersificatur in forma ad finem optatum conquirendū in operatione in tantum, quod incepit ad finem operationis naturæ.

<i>Naturæ latitudo</i>	<i>Finis intellectiua artis</i>
<i>Calor in materia</i>	<i>Latitudo, calor in materia</i>
<i>Principium operis secundi</i>	<i>Intellectus naturæ</i>
<i>Latitudo, motus materiæ</i>	<i>Latitudo, resolutio mat.</i>
<i>Principium philosophandi per data à natura</i>	
<i>Latitudo, mistio materiæ.</i>	
<i>Finis operis secundum intellectum</i>	
<i>Latitudo, perfectio in natura.</i>	

Et hoc per hoc, quòd non posset habere instrumentum originale habendi notitiam descendendi ad suam causam in vera intentione, quæ descensio fit ab antecessiua graduatione refluyendo de gradu in gradum vsque ad suum finem, quæ est principium materiæ & operationis, per quem effectus demonstratur, nec alias nisi per effectum descendente à causa. Quoniam natura nobis monstrauit

finem

finem causæ, sicut per Solem, & alia quæ ipsa creauit, quæ sunt effectus & terminationes causarum, secundum meritum suæ latitudinis, immediatè intellectus cōsiderat, & inuestigat primò causam præcedentem & immediatam illius, de qua & per quam successiuè cadunt sine alio medio. Et ita de medio in medium cum resolutione graduata, et cum instrumēto præniso, quod excitat intellectum non transfundi vltimam istam latitudinem, donec sit ad finē suum, quæ est principium materie & operis, vt supra dictum est, & principium latitudinis respectu materie & operis, & finis dicte latitudinis respectu habendi propriā notitiam doctrinæ intellectualis, ad satisfaciendum operibus naturæ. Et quando per talem inuestigationem intellectus inuenit per instrumentum demonstratiuum accommodatum corruptioni, quæ corruptio firmat

Rotatur intellectum in actualitate, per vera & infallibilia signa, quæ falli non possunt per causas desideratas, tunc veniunt effectus. Totum hoc rotatur & vertitur simul per rotam circulatam, quia sic transit medium sicut principium, & etiam principium sicut finis. Tunc scit principia per causas cognitæ, de quibus postea potest homo operari, qui hoc cognoscit, & conquirere effectum suæ causæ, quæ est suæ naturæ verum principium & operatio naturalis, & ita declaratur modus, quomodo habemus notitiã per artem intellectuam, per proprium instrumentum, non tantummodo de principijs, scilicet materiali operatio naturæ, sed de tota ista latitudine inclusivè sine transgrediendo illam, cuius investigationis nobis pateret demonstratio, sicut patet per hoc, quod dictum est suprâ, quod opus naturæ non transit de extremo in extremum,

nisi per media, nec per consequens opus cum intentione, nisi per successionem operationis. Et, ut sit verum immediate, demonstratur per formam intellectualem et intellectiuam, quæ figuratur ab operatiua vniuersaliter. Per istam figuram demonstratur quomodo intellectus inuestigat spiritualiter, quod natura monstrat corporaliter, & in quo loco incipit perscrutatio ad intelligendum essentiam operationis, vnde nos docuerunt omnes Philosophi per magnum excitamentum.

Figura intellectualis.

Principium inuestigationis	Finis inuestigationis
Mistio in igne	Resolutio in aere
Perfectio in auro.	Vniuersitas in auro
Motus in vapore	Calor in aqua.

Aurum in loco instrumenti finalis, & perfectionis quod creatum est per naturam exemplariter: quum ergo aurum, quod est nobilior lapis omnium preciosorum sit finis, & perfectio operis nature

per suum complementum in latitudine mineralitatis, citò venit actio intelligentiæ perscrutando per scientiam propinquam sensibilitati causæ immediatæ, quæ præcedens est istius perfectionis. Et sic dat nobis intelligere sensus sensibilitatis per directum signum tam in materia, quàm in operatione. Et scito quòd in perscrutatione incipit moueri spiritus rationis, qui reatum est instrumentum nostri intellectus, citò facit videre uniformitatem, quæ propria causa perfectionis suæ, scilicet auri, sicut ipsa confirmat per proprios effectus suarum experientiarum. Vnde exemplum contrarium viuè demonstrat per verba, vel loquelas viceuersaliter, quòd materia contraria uniformitati est causa quæ resistit suæ perfectioni. Ergo materia difformis non est tam completa in quantum contradicit causæ, quæ est propria perfectionis:

ctionis: quoniam de suo vero contrario,
 quod est vniformitas, est propriè causata.
 Et sicut vera vnitas est causa immediata
 magnæ perfectionis, sic successiuè per re-
 trogradationem vides nostrum spiritum
 esse veram mistionem, quæ est antece-
 dens & causa immediata vniformitatis.
 Ergo tu potes bene cognoscere magistra-
 liter, si in te est spiritus agiographus,
 quòd secundum naturam præcedentem
 generis veniet suus succedens per directã
 homogeneitatẽ. Et postquam mistio cau-
 satur de vnitate, sic solutio est vera cau-
 sa propriæ mistionis: quæ solutio est ma-
 gnum principale, perfectum & secretum
 coniunctiuum in omni natura de pluri-
 bus in vnitate. Et sic maioratur quando
 est paulatiuè subtiliata & minuta. Et
 quum talis solutio sit causa mistionis, sic
 motus subtilis æqualis solutionis. Quare si
 motus sit nimis fortis, æqualis subtilitas
 discor-

discordatur, quæ est causa notabilis resolutionis, sicut motus continuus subtilis, et bene continuatus, est causa in sua materia subtilis motus: Et ita reperit noster intellectus medium & principium operis naturæ per rationem finis philosophicaliter.

Cognitio rationis factæ per reuolutionem contrariorum inueniendo practicam respectu naturæ.

SI ergo calor, de quo causatur prima actio operis naturæ, est subtiliter temperatus & bene continuatus sine additione aut diminutione, sed secundum quod intellectum est intendendo ad aspectum naturæ: motus illius, qui est sua actio per suam uniformitatē nobilitatur. Et postquam iste motus sic erit sublimatus, nunquam videbis resolutionem exaltatam. Et si solutio est sic appropriatata, mistio inde saltabit, quæ est fortiter illuminata.

Et si mistio est in tali forma facta, causa-
 bit unitatē, quæ est natura mouens, cuius
 proprietates causat perfectionem, quæ est
 finis & conclusio operationis. Quare pa-
 tet, quòd quum omnes istæ perfectiones
 descendant à calore temperato, quæ est
 prima operatio, respectu subtilis vniformi-
 tatis materiæ naturæ, quæ est spiritua-
 lis, cuius actio refluit & respicit suos fi-
 nes, & in quantum elongatur ab actio-
 ne prædicta, scilicet à motu subtili, in tan-
 tum succedentia erunt diminuta à factò
 completo : & in quantum primi motus
 subtiles erunt meliores, in tantum melio-
 rabuntur succedentes voluntati naturæ.
 Si bene intelligis naturam, bene intelli-
 ges suas operationes, quia ei assimilantur
 per vniformitatem. Fili, natura est vna
 fortis compositio de materia subtili &
 vniformis, humida & viscosa, animata
 calore per suam claritatem, quæ est vir-

*tus cœlestis, quæ natura non indiget com-
 positione vel multiplicatione alicuius al-
 terius materiæ, quia ipsa continet in sua
 compositione totum illud quod indiget de
 quatuor elementis in sua perfectione,
 & extra ipsam nihil continetur quod
 sit necessarium suo composito: quare, si
 aliam rem ibi imponas, tu non cognoscis
 naturam, nec unquam habebis perfe-
 ctionem suæ operationis. Et si eam co-
 gnoscis, tu scies omnia sua opera, quia
 quum nostra medicina debeat fieri de
 pura natura, & natura pura non sit alia
 res, nisi talis compositio, quam supra di-
 ximus, necessaria res est, quòd unitas suæ
 operationis æquipolleat uniformitati suæ
 compositionis. Et sic potes intelligere,
 quòd opera nostræ medicinæ, quæ ipsa
 facit dum fuerit excitata per calorem
 extrinsecum, non sunt nisi opera naturæ,
 quum dicta medicina sit de istamet na-*

tura, quæ non est aliud nisi vera compositio purissimæ naturæ. Et hoc scimus per sensum experientiæ, quem nobis in sua sublimatione demonstrat, quia omne illud quod non est de essentia sui compositi, segregat & separat, sicut pertinet per suas partes puras splendide cælestes se ædemonstrando sine macula profaciendo congelamētum, quod est in igne permanens. Sic ostensum est, quod non indiget aliqua alia natura, ut veniat ad finem suæ perfectionis. Et postquam intellectus comprehendit causas & opera media: & visis omnibus illis, scilicet principijs et fine, non potest esse quod homo possit errare, postquam habet principium bene continuandi ignem: idcirco omnes operationes superius declaratæ per hoc quod sequitur, ponuntur rei petitiæ: Non quod intelligas, quod solutio facta per diuisionem & per attractionem sit per ignem communem

munem causata in natura per generationem vel renouationem indiuiduorum in similitudine suæ speciei, imò propriè causatur immediatè per calorem confortatum, qui in natura propinquè & intrinsecè illuminatur claritate cœlesti excitata, & non adhuc per calorem communem immediatè, sed per virtutem modus causarum mobilium, mouentium & motorum, in tantum quantum natura requirit, quia motus est causa excitationis caloris naturæ, qui calor prouenit ab igne qui est fortior elementorum existentium in compositione naturæ. Præterea potes intelligere, quòd dignis existens in compositione naturæ, est quarta pars naturæ, & alia pars quarta est aqua, alia terra, & alia aer: tali modo, quòd debes intelligere, quòd quodlibet illorum quatuor elementorum elementatur magna puritate. Et ita de quatuor naturis puris

est illa composita per talem proportionem, quam requirit forma & species nostri argenti viui, quod est natura composita de quatuor sine transgressu mensuræ æqualitatis, per quam resultat nobilis proprietas quam custodire debes ab omni igne combustibili. Quoniam si aliquid prædictorum elementorum, & maxime ignis dissoluatur & separetur à composito naturæ per aliquem ignem extraneum, forma corrumpetur cum suis proprietatibus. Sic etiam fiet, si ei admisceas terram naturæ extraneæ, quia sua terra est ei proportionalis æqualitati aquæ, aeris & ignis: & aer commensuratur ei æqualitati aquæ, ignis & terræ: & ignis similiter ei proportionatur æqualitati aquæ, aeris & terræ. Quare necessarium est, quòd vnum non resoluator sine alio. Et hoc sine adiunctione rei al-

terius

terius naturæ: intellige ergo principium nostræ resolutionis factæ suæ merito compositionis, & non dislocationis scilicet elementariæ, sicut fit resolutio sophistica in aqua communi, seu vulgari: quæ resolutio ostendit separationem sicci & humidi, quæ natura elegit per comparisonem, & per consequens demonstrat destructionem formæ per motum rerum elementarium motarum & moventium, quæ sunt in supradiçta compositione naturali, quia motus rerum mobilium existentium in composito, est causa excitationis caloris naturalis in rebus corruptibilibus & generalibus sine inflammatione, vel sine cõsumptione humidi radicalis. Tamen motor causarum mobilium qui est in compositione elementaria secundum plus aut minus causatur immediatè per calorem extrinsecum proportionatũ æqualitati motus om-

nium illorum elementorum, ne vnum
 resoluetur sine alio ad conseruandū suam
 speciem, quæ est de omnibus suis elemen-
 tis in forma argenti viui, & talis calor
 est informatiuus toto composito. Sic in-
 tellige de fixo & non fixo, donec se in-
 uicem amplexentur, quoniam volatium
 non portat in ipso causam extermina-
 tionis, per quam possit diuidi in partes
 compositas, imo totaliter volat, aut to-
 taliter manet sine aliqua resolutione ele-
 mentaria, sicut patet per suam formam,
 quia si ignis separaretur ab humido, for-
 ma corrumperetur, quæ est certa ele-
 mentaria proportio: ita, quòd nullum
 elementorum suorum separaretur ab alijs
 in eorū perfectis resolutionibus sub con-
 seruatione speciei in forma argenti vi-
 ui: Quare recolligendo omnes causas, po-
 tes cognoscere, quòd secundum quod ignis
 communis bene fuerit informatus per sa-
 pientem

pientem intellectore ad exigentiam proprie naturæ, causabitur fortiter & plenitudinariè suus motus, qui est excitatio & propriè directio ignis in natura existens: & secundum quod calor naturalis fuerit à dicto motu excitatus per omnia sua elementa cum omnibus suis motibus, quæ debes fixare in tuo intellectu, quia subiecta sunt hoc modo, quod gentes ignorant. Ergo quum motus sit causa caloris in causis naturæ generat de illis & pullulat feruorem, quando calor extenditur, qui est de propria essentia materiali naturæ, sicut dictum est suprâ ad causandum feruore, quem causat per digestionem magnam sine hoc, quod partes compositi naturæ aliud mundi sentiât, aut non sentiant. Quoniam si per ditionem haberent sentire in eorum mutatione, forma compositi corrumpetur. Ideo inspicias ad ignem, quando eum facies ne sit nimis fortis, & non

*tranſeas metas verorum motuum exiſtenti-
 ſtium in informatione ignis noſtri ſe-
 creti (ſcilicet furni ſecreti) quia motus ni-
 mis ſubitanus nimis inimicatur naturæ,
 vt patet per rubedinem viſam ante ſuum
 terminum, qui iam declaratus eſt. Iſte eſt
 qui diſſoluit & reſoluit partes ſuas exi-
 ſtentes de eſſentia puræ naturæ, & per
 vinculum amoris dulciter eas amplexa-
 tur, & alias effugit ſine cremabilitate,
 quia non ſunt de genere ſui compoſiti. Et
 per iſtas cauſas poteſt ſatis percipere, no-
 tare & intelligere, quòd ſi ignis eſt nimis
 fortis vel acutus motus ſpirituum forti-
 ter decipietur. Et ſi fuerit nimis fortis
 calor naturalis non reſolutus ſentiens
 ignem pungentem nitetur ſeruare par-
 tes ſui cõpoſiti ſine reſolutione nunquam
 facienda, quoniam viles partes cum puris
 in proprio Mercurio obuiabit ignis natu-
 ralis fortiter defendens, & omne reſolu-
 tum*

tum in spiritū sentiens ignē supradictum non intendit unquā operari ad corruptionē generationis, imo fit cū corruptione destructionis, per quam actus et renouatio specierum manet corruptus per subitum actū ignis ardentis cōburentis causam fixam, scilicet thelon, qui prius demonstratur sine resolutione, eò quòd spiritus recedit, qui deberet dissoluere eum, et defendere contra magnū Draconem totū deuorantem. Ideo cognoscas & directè scias, quòd quum volatile nō sit de se fixum, nō potest expectare ignē intrantem in materiā per extraneū motum, nec cū sua causa fixa cōsequenter potest esse fixum, quum habeat fugere. Quæ fixatio indiget fieri de materia tenui tam ignis quàm materiæ essentialiter. Et sic debes intelligere calorē naturæ venientē à motu veniente de calore cōmuni (vel contrarij) vt videre potes per præsentē figuram practicaliter.

Figura

Figura practicalis operis nature.

Initium	Calor	Resolutio
motus	Resolutio	—————
—————	subtilis	Individualis
Mistio	Perfectio	Finis operis
Calor	Motus	Calor
subtilis	subtilis	naturalis.

Recapitulatio artis intellectuales cum diuisione suorum membrorum.

SI cupis habere & consequi perfectionem, quæ est perfectio operis & totius istius artis, oportet sapienter considerare primò naturam & formam, per quas materia portata est ad perfectionem: & quum hoc sit necessarium scire in causa petita & requisita, quæ superat totum naturæ cursum, nec eam possis habere, nec realiter possidere in forma aut materia sine operatione: tamē ipsam potes scire & satis bene intelligere per virtutem spiritus aëiographi recurrendo fini nature, qui portauit suam materiam ad perfectionem auream, per certas experientias

tias demonstratiuas regulatas à doctrina intellectuali acquisita per dictam virtutem. Quoniam talis doctrina facit videre causas inuisibiles per sensibilitatem, & hoc secundum quod magis aut minus est regulatum, tam per sensum rationis, quàm per instrumentum demonstratiuum cognitæ experientiæ super materiã naturæ, per talem intellectum sic acquisitum poteris habere totam sciētiam operationis naturæ istius latitudinis. Quare per talem scientiam poteris in posteris multum bene te custodire & dirigere, vel dirigi per instrumenta demonstratiua, quæ habebis in mente tua in omni opere artis cum paruo adiutorio. Modus recurrendi ad opus naturæ est duplex: Primus est, quòd tu habes cōsiderare compositionem auri, quòd natura creauit tam in forma & in materia, quàm in perfectione. Et hoc fiat, vt quando habebis notitiam

dictæ compositionis possis assimilari naturæ, & ipsam sequi in quantum possibile est sine transgrediendo latitudinem, quando eris in nostro magisterio. Secundus est, quòd habeas perscrutari compositionem aliorum metallorum, & causas eorum tam in forma, quàm in materia conuenienti, & nihilominus mouenti quantum ad operationem, quæ perscrutatio completur per differentiam contrarietatis sicut demonstratur per propriam naturam eorum remotam à perfectione omni homini clarè intuenti. Iste modus datus est ad cognoscendum euitationem erroris in operibus artis, sed primus in quantum est perfectiùs, datus est ad bene intelligendum, cognoscendum, sciendum & continuandum opus philosophale respectu perfectionis naturæ, & ad supplendum & corrigendum causas erratas per casum

fortune. Vnde dicimus post patres nostros, quòd nisi cognoscas corpora omnium metallorum cum natura principiorum illorum tam occultè quàm manifestè, & nisi hæc sciueris, nunquam scies causam, quæ est superans in superatis, nec quæ est diminuens in diminutis. Et qui per istum modum non procedit inuestigare causas naturæ, nunquam erit in suo processu verus philosophus, imo potius constringet eum vtilitas ignorantiae per causam necessariam ignoratam per obfuscationem & tenebrositatem magnæ confusionis, nec vnquam poterit peruenire ad perfectionē transmutationis prædictorum metallorum. Forma igitur artis intellectuæ ad habendum notitiam per veram doctrinam de suprædictis, est perscrutandi per directum instrumentum naturam causarum, de quibus dicta corpora immediatè & gradualiter descen-

dunt vsque ad eorum principium, quod dicitur prima materia compositionis eorum in natura radicata: Et est primus gradus & principium istius latitudinis. Et secundum quod tu cognoscis gradus, successiuè tu debes intelligere sine transgressu naturæ eorum actiones æquipollentes caloris eorum informatiuorũ continuè, quia omnes æquipollent vna alteri tali modo, quòd natura cuiuscunque gradus requirit actionẽ propriæ proprietati suæ tolerabilitatis. Et sic quũ tu habueris notitiam supradictam per inuestigationẽ propriã artis intellectiuæ sine transgressione metarum rationis cooperantis sub istis instrumentis demonstratiuis (vel diuinis) quæ regulant sensum & totum intellectum, per quæ erunt eorũ causæ patefactæ & demonstratæ per realem cognitionem, quæ cognitio est directè nota per proprietates graduum, quæ sunt in

scala philosophali, scilicet per doctrinam mediorum eorum, & eorum priorum extremorum sicut immediatè dependent ab eorum propinquis naturis, vt suprà dictum est, & satis demonstratum per figuram perfectionis intellectiuam, & per figuram operatiuam perfectionis, per quas potest haberi cognitio intellectiua naturæ omnium corporum diminutorum à perfectione per instrumentum contrarium respectum habentem in oppositum dictæ figuræ intellectiuæ, quæ est perfectionis, vel suorum instrumentorum perfectiorem, quæ per rationem elongantur ab eorum causa contraria, sicut apparere potest per præsentem figuram, quæ est perfectiua & imperfectiua ad finem, quòd tu intendas & videas defectus eorum per contraria vincula formata cum differentijs.

Corruptio	Perfectio	Uniformitas
—	figura	perfectiuorum
Mistio	Confusio	Difformitas
—	figura	perfectiuorum.

Per hanc figuram patet, quod difformitas est instrumentum contrarium uniformitati, & quantum plus est sibi contrarium, tantum elongatur à perfectione, & magis participat imperfectionem, quæ est corruptio & instrumentum contrarium perfectioni, quoniam omnis causa demonstrat suum effectum magis propinquum secundum proprietatem suæ naturæ & concordantiæ, vel contrarietatem per alias differentias causatas secundum plus vel minus: quare quum natura sua sit difformis, vult et requirit suæ improprietatis imperfecta per potestatem suæ naturæ scilicet imperfectam, quod materia sua perueniat in causam imperfectam. Verum tamen debet intelligere hoc esse

esse ex parte fragilitatis naturæ, & non ex parte formæ proprietariæ, sed per formam cognoscitur perfectio vel imperfectio materiæ in quantum forma recipit determinationem suæ materiæ: quoniam sicut eam recipit, ita eam demonstrat, et per illam intrauit instrumentaliter sua materia in esse perfectio vel imperfectio: Quare concluditur, quod si tu cognoscis naturam formæ, iam verò cognosces meritum materiæ, si sit perfectionis vel imperfectionis: Ergo considera formam respectu materiæ, quia forma, de qua fit proprietas, est summum instrumentum, & per hoc instrumentum potes acquirere multas artes reales, quæ secretæ & occultatæ sunt in natura: & in quantum difformitas elongatur à perfectione, & appropinquat in perfectionem, in tantum potest sentire tuus spiritus, quod summa uniformitas appropinquat magnæ perfectioni, et elongatur à

magna corruptione, et tanquam confusæ appropinquatur difformitati, & ab vni-
formitate elongatur: sic mistio appropin-
quatur vniuniformitati, & elongatur à ma-
gna difformitate per virtutem proprie-
tatis auri causatæ à perfectione. Sed
quum omnes causæ cognoscantur per ra-
dicem suæ formæ, & sine ipsa cognosci
non possunt, ideo loco exempli in capitulo
sequenti dicemus, quid sit forma.

De forma & eius consequentia.

TV primò debes intelligere & realis-
ter notare leuando spiritum per sub-
limationem habendo intellectum, quòd
quum velis habere realem perfectionem,
oportet te euitare omnes casus, qui sunt
contra naturam, & eligere, ac accipere
omnes naturales, de quibus prima hæc
est præcessiua, quæ est perfectionis &
materiæ verè vnitæ, vel vnitatis qua-
tuor elementorum, quæ dicuntur ar-
gentum

gentum viuum cum proportione formali, quæ est species realis cum forma Mercurij, per quam resultat magna proprietates, quæ perficit eum in esse naturali, & in specie communi nobili & generali, per quam conseruantur ab eorum corruptione omnia septem metalla. Quapropter si vis scire instrumēta huius nobilis speciei, ipsa sunt omnia cōplexionalia, quorum in generali est propria operatio per nobile instrumentum vi proportionis in esse naturali istius latitudinis, hoc est dicere secundū suam speciem, in qua propriè omnia cōtinentur. Quapropter si hæc species destruat, vt patet in resolutione Sophisticorū, qui nituntur dissoluere in aquam nubium destruentem naturam, & totam suam compositionem, forma corrumpitur, & sua proprietates, & dissoluitur vera virtus in alia latitudine, & omne illud, quod in eis continetur, sicut nobis de-

monstrant instrumenta magnæ latitudi-
 nis, quæ est superius descripta. Vnde dici-
 mus, quòd in sequēdo filios doctrinæ, quo-
 modo debeat fieri dissolutio indiuiduorū,
 scilicet, quòd fiat sub conseruatione ear-
 rum specierum, in qua & per quam con-
 seruatur nobilis proprietates, quæ facit li-
 gamentum & vnionem rerum miscibi-
 lium per amorem assimilantem eorū pro-
 prietati, quæ iam alterata sunt sub cōser-
 uatione earum propriarum formarum.
 Vis adhuc scire plus, quæ sit virtus for-
 mæ? Est illa, per quam materia est con-
 tenta, sicut res diuina & digna, nō quòd
 forma virtuosa contineatur per mate-
 riam, quia in natura non est desiderata
 materialis forma, quum de ea non indi-
 geat in esse diuino vel diuinali, sed tan-
 tummodo ad esse diuidui: quapropter in-
 diuidualitas prouenit à proprietate ma-
 teriæ, quæ desiderat perfectionem, sicut

causa imperfecta. Et à proprietate formæ venit dignitas diuinalis, quæ est causa perfecta, & perfectio nata dictæ materiæ in esse completo secundū quod summus dedit naturæ istius latitudinis. Propterea tibi demonstratum est, quod materia corrumpi habet sub sua forma prima scilicet aurea, & gubernari & regi sub sua potestate, quia sic se habet, quod dat pro restauratione suæ materiæ propriam speciem, ideo consequitur formam, quæ portat eum ad perfectionem: propterea sulfur nostrum quod fit, nō est aliud quàm argentū viuum, in quo est forma continens materiam totius de quo indiges. Si hoc potes intelligere per magnam realitatem, tu intelliges omnes alias causas per naturā factas sub conseruatione earum specierum in corruptione indiuiduorum: Ideo custodias spiritum, ne euolet in corruptione aut resolutione

sue propriae materiae cum omnibus suis elementis, quia ille est qui reformat aut restaurat vitam euntem contra mortem omnino rem destruentem, nisi forma sua eam custodiat per suam perfectionem.

De materia & eius diuersitate.

Dictum est superius & realiter demonstratum, quod uniformitas in materia est causa immediata magna perfectionis, & diuersitas in substantia, est causa corruptionis. Per ista duo contraria instrumenta demonstrantur opera sulfuris & argenti viui omni filio doctrinae scire volenti naturam corporum attingentem perfectioni vel imperfectioni, per quae manifestè cognouimus opera sulfuris & argenti viui media siue instrumenta clarae experientiae, quae vidimus per regimen earum fixationum, quoniam quum sit res notabilis, quod sulfur non possit fixari sine euolatione, nisi prius cal-

cinetur, illud calcinabimus, & inueniemus in calcinatione, quòd tota sua humiditas radicalis exterminabitur, ita, quòd in fine per nullum artificium fundere nò potuit, quamuis per imbibitionē suæ terræ cum secundo suo spiritu non fixo inflammabili habuisset aliquoties fundere per virtutem sui spiritus motiui imbibiti in partibus suæ terræ cū magna ignitione. Sed in fine, quum nò fuisset fixum omni tempore in sua operatione portabat nigredinem vel cremabilitatem per exaltationem & resolutionem suæ substantiæ nò fixæ & inflammabilis. Et hoc tibi demonstrat natura cupri, si suas causas scis inuestigare. Adhuc quum fixamus istam secundam substantiam, videmus humiditatem illius radicalē totaliter exterminari & falli in flammam in sua calcinatione, & in substantiam terrestrem realiter reuerti sine aliqua fusione, nec sine

qualicumque ingressu. Et hæc experientia satis tibi monstrat naturã ferri, quia cognoscimus quòd portat sulfur fixum, cuius proprietas est non posse fundi ratione exterminationis suæ humiditatis, nec sua humiditas non fixa potest cum in confusione seruare, quin debeat cremari vsque ad finem suæ exterminationis in terram turbatiuam omnino effectiuam contrarietatis, quæ est instrumentum oppositum, & contrarium vniformitati. Vnde nos concludimus, quòd proprietas sulfuris est confusio in substantia, quæ confusio est contra veram mistionem: & adhuc magis habet proprietatem sulfuris difformitas in substantia, quæ est contra vniformitatem, & non tantum non portat corruptionem in se ipso, sed in omni alio, quæ est perfectionis. Quare declaratum est, quòd tenet ambiendo & amplexando omnes operationes, quæ sunt

contra naturam, & quæ sunt corruptio-
 nis. Totum contrarium istius videmus in
 fixatione arg. viui, quod fixauimus duo-
 bus modis sine exterminatione suæ radi-
 calis humiditatis: Primò fixauimus eum
 per conseruationem suæ innatæ humidi-
 tatis cõplexionatæ in sua propria terra,
 in proprio igne per moram temporis, vel
 per cautelam bene conseruatam: deinde
 fixauimus eum cum festinatione ad vi-
 dendum exterminationem sui humidi in
 terram & ad tentandum suæ fixationis
 virtutem per præcipitationem, quod re-
 uertitur in terrã ponderosam mortuam
 sine viua luciditate, sed postea per subli-
 mationem successiuam dictæ terræ fixæ
 viscosæ, & densæ in radice suæ naturæ cū
 vita imbibitionis et mistionis suæ secūde
 substantiæ nō inflammabilis, inextermi-
 nabilis, vidimus quòd fuit fixū, et in verã
 fusionē conuersum, et pugnam ignis supe-

ravit in eo quiescendo sine operatione: Et
 hic modus passus est ignitionem, & pri-
 mus est sine ignitione. Intellige secundum
 gradus medicinales, & non corporales,
 quia ignitiões medicinales sunt sine igni-
 tionibus corporalibus, & cum ignitioni-
 bus corporalibus. Et sic declaratur, quòd
 argentũ viuum est sufficiens dandæ per-
 fectioni cuiuslibet gradui, scilicet, aut cum
 ignitione, vel sine ignitione. Vnde potes
 intelligere, quòd substantia argenti viui
 fixa est causa retardationis suæ fusionis.
 Sed substantia fixa cum volatili per vni-
 formitatem, est causa fusionis sine igni-
 tione. Causa perfectionis istarũ fixationum
 sunt proprietates argenti viui, de quibus
 prima est viscosa in substantia subtili sine
 separatione: Et per hunc intellectum di-
 miserunt Philosophi in scriptis ad finem,
 quòd filij doctrinæ habuissent perscruta-
 ri dictam compositionem lapidis in for-

ma, quia argentū viuum per nullas causas exterminationis se in partes diuidi permittit, quia aut cum tota substantia sua ab igne recedit, aut cum tota sua substantia in igne remanet stans: & hoc est notum in precedentibus. Et ideo tibi datum est intelligere, quòd quum tu fixas vnum elementorum, tu fixas omnia alia cum tali proportione, qualem natura requirit, vt suprā diximus: Vnde resultat forma, per quā omnes sapiētes dixerunt, quòd cum rota circulari lapis debet fieri de omnibus suis elementis. Alia proprietas est densitas in substantia subtili adherenti humiditati radicali sine terminatione cremabilitatis, & per istam causam fixatur sine consumptione suae humiditatis, scilicet proportionabilis ad formam, & accipit requiem in igne ratione suae magne densitatis, & sui nobilis ponderis. Alia proprietas est cōpositio fortis

& vniformis à natura, et per hoc non di-
 mittit se in suis operibus separari, nec di-
 uidi per partes, sicut facit sulfur, quin in-
 digeat per suam proprietatē, aut totalis-
 ter exhalare, aut totaliter manere: quum
 sit substantia exceptiua totius operatio-
 nis, & per consequēs totius combustionis,
 quam ignis non potest superare, imo supe-
 ratur. Quare quum aliæ res sint combusti-
 biles, & in fine exterminētur, et in flam-
 . . . iam deficient dempto arg. viuo per suas
 pprietates, quæ sunt causæ naturales per-
 fectionis. Quum ergo arg. viuū sit de sub-
 stantia vniformi: est igitur manifestum,
 quòd ipse est causa magnæ perfectionis,
 quam vniformitatem sequimur assimi-
 lando suæ naturæ per commistionem sui
 sulf. is factam in loco decoctionis natu-
 ralis. Si ergo argentum viuum ratione
 suæ vniformitatis est causa perfectionis,
 sulfur per suam difformitatem est causa

corruptionis in omnibus proprietatibus,
 & sic in omni genere caloris sicut osten-
 sum est per rotam finientem metallorum
 imperfectorum, cuius contrarietas doce-
 bit proprietatem argenti viui in sua fixa-
 tione, per quas causas docuerunt Philoso-
 phi ad finem, quòd filij doctrinæ per igno-
 rantiam proprietatum sulfuris non cade-
 rent in errorem: Quòd quum argentum
 viuum, quod est caput & fundamentum,
 & radix operis, non possit fixari sine va-
 pore alicuius sulfuris in natura calentis,
 præceperunt, quòd illud acciperent de sua
 propria substantia appropriata naturæ
 terræ per subtractionem suæ fecundæ hu-
 miditatis cum fixatione & calcinatione,
 quia substantia sulfuris nõ est aliud, quàm
 appropriatio ipsius in materia terræ sub-
 tilis per congelationem, quoniam quum
 sulfur sit actiuum principium congelan-
 di suum Mercurium, cogitare potes, quòd

indiget calore temperato, cum quo possit digeri substantia arg. viui. Adhuc ad complendum dictā congelationem, oportet quòd habeat penetrare totam substantiam Mercurij: Vnde oportet, & est causa necessaria, quòd dictus calor sit de temperata acuitate: & ideo opus est illam humiditatem ingrossantem calorem separari cum cautelis per industriam, & per ignem appropriatæ calcinationis ad euidentiam & respectum suarum causarum iam primitiùs cognitarū per operationem. Vnde dicunt, quòd arg. viui. conuertitur in purum sulfur, quando congelatum est, & quantò plus calcinatur, tantò melius appropriatur naturæ terræ, & elongatur à proprietate arg. viui, per quam elongationem acquirit proprietatem sulfuris.

Observatio, aliàs conseruatio, naturæ mediæ perfectiua & homogenea.

ET quia sulfuris proprietas fixi, terrestris, cuiuscunque generis fuerit, impedit ingressum et fusionem, quamvis non sit inflammabile, tamen habet in se proprietates prædictas contra arg. viuum, acquisitas ratione perdurationis suæ primæ naturæ, quæ est de pura vnione primæ compositionis: quia sulfur terrestre non est de homogeneitate Mercurij. Et quamvis talis substantia sulfuris sit de compositione Mercurij, non tamen de tali proportione, quin oporteat ipsum separari à misto proportionabili tam per artem, quàm per naturam: quam separationem appellamus calcinationem philosophicam, quæ ducit nos ad veram proportionem & puram naturam: quia illud, quod est verè proportionatum, nõ portat in se aliquam superfluitatem: quare cum substantia terræ sit difformis respectu puræ proportionis naturæ intrinsecæ ratione suæ grossitatis extre-

ma, ipsa impedit & resistit uniformitati suæ aquæ viscosæ, quæ est ex compositione proportionabili intrinseca euacuata cum natura perfectionis. Ad euitandum istum errorē omnibus filiis veritatis reuelauerunt Philosophi duas veras & claras doctrinas ad attingendum secretū naturæ. Prima doctrina est, quòd quum habeant accipere, nisi substantiam mediam, quæ participat inter grossum & simplū, quia non tenet aliquam superfluitatē, imò est pura natura & homogenea proportio grosso & simplici: grossum deponimus per sublimationem, quum non sit transitus de extremo ad extremū, nisi per sua media. Ista auctoritas habet locum in multis alijs locis secundū naturam cuiuslibet elementī. Causa perfectionis totius nostri magisterij, est ista substantia media, facta de duabus proprietatibus, scilicet sulfuris incombustibilis, & argenti viui inextermis

nabilis per artem magisterij, cum adiu-
torio concordantiæ naturæ homogeneæ
& proportionalis: quæ substantia per su-
am subtilitatem nunquam turbat ingres-
sum, immò potius causat bonam fusionē,
quum ratione subtilitatis sibi deposita sit
forma & impressio causa suæ figuræ. Ista
est minor pars fecum, de qua indiges in
sublimatione Mercurij, qui debet supera-
ri ab argento viuo in quantitate: & ideo
dicit Geber, quòd minima pars illorum
sufficit cuilibet experto: nam quanto mi-
noris quantitatis fuerint feces, tanto ma-
ioris exuberationis Mercurij necesse est
esse, quia quanto minus est de corpore, &
plus de arg. viuo, tanto plus nobilitatum
est arg. viuum & exuberatum in potentia
perfecta. Si verò econuerso, tunc econuer-
so. Quare adhuc non cogites, quòd ista sub-
stantia media sit corporū, vel arg. viui im-
mediata perfectio, quamuis sit principium

perfectū, inquantū participat cum natura media. Et non erit finalis perfectio, donec primitus coniungatur cum perfectione suæ fixationis, quæ est ei operatio propria secundum exigentiam suæ propriæ naturæ: quæ fixatio fit seruando suam volatilitatem, cōfortando naturam fixam super causam volatilem, per nutrimentum dictæ substantiæ cum suo proprio argento viuo in igne, in quo similiter retinetur natura dicti Mercurij. Propterea scias, quòd quum dicta substantia non sit fixa sine ista operatione, quæ est ei pura, propria & finalis, licet propterea nō perdat actum faciendi nobilem impressionē, quia hoc scit consequi, tamē faciliter cum corporibus non firmatur perdurabiliter. Alia doctrina est, quòd quum argentum vi. sit tantæ perfectionis, quòd habeat superare sulfur per mēsuram rationis in sua commistione, & illud multum bene deco-

qui, donec sit congelatum, sed non propterea fixum, tamen fixatur congelando secundum proportionem, vel cum tali nutrimento, quod sit cum igne proprio: dictum congelamentum in suis cameris vel caavernis fixatur armoniacè, quia quum Mercurius cõtineat suum verum sulfur in terra multum subtili, quæ est prima causa suæ fixationis, paruum additamentum sulfuris naturalis sufficit ei in adiutorium suæ inspissationis. Propterea, si substantia primi sulfuris in quantitate superabit substantiam argenti viui, proprietas corruptiua superaret in suis actionibus proprietatem perfectiuam, & tunc mollities metalli istius medicinæ esset cessiua, & non extensiua: & ita per rationem proprietatis sulfuris visa est proprietas argenti viui, quæ dicitur extensiua in sua commistione. Quapropter declaratum est, quare talis operatio non est naturalis, nec simili-

latur naturæ, quia natura in sua decoctione facit superare arg. viuum in sua mistione, quum ipsa sit causa perfectionis, sicut patet in auro, quod datum est nobis in exemplum: vnde dico vobis, quod quum sit inter alia corpora compositum de minori quantitate sulfuris, & maiori substantia arg. viui, propterea inter alia corpora mineralia præseruatur à combustione & inflammatione, quæ est proprietas argenti viui perfecti, sicut demonstratur per aliud signum proprium, quia quando aurum ponitur in puro Mercurio, talis amplexus fit de vno in aliud, quod per dulcem amorem nascentem ab eorum natura vnum copulatur cum alio sine separatione, sicut vidimus per præparatorium fermentationis, quia de corpore fixo miscetur cum causa non fixa, quæ postea fixatur per virtutem fixi, dum seruata fuerit eorum virtus media, quæ debet exuberari &

cōfortari per scire authentcium sensibilitatis. Quare scire valeas, & cum forti notitia figas in tuo animo ad videndū, quid sit perfectio & causa illius, quoniam si corpus alteratum non recipit leuiter arg. viuum quodcumq; sit, vel suam propriam substantiam, iudica illud certè esse multum elongatum à magna perfectione.

Ista figura est de metallis imperfectis, in quibus est corruptio sulfuris & argenti viui secundum diuersas mensuras, vt per actiones circuli, quæ est de Generatione Veneris & Martis cum ignitione, et stanni, & plumbi, & econuerso.

Excellentis	Nimis fortis	combustio & perditio
Calor	motus	Resolutio
diminutus	diminutus	cruditas sine diuisione
Prima actio	Secunda actio	Tertia actio

Parū puri cū minimo impuro	grossum cū simp. creata
Confusio	Difformitas
Minimū puri cū modico imp.	grossum cū simpl. cruda
Quarta actio	Vltima actio.

Postquam declaratum est, quòd argentum viuum est causa magnæ perfectionis, vt patet in auro & argento, de quibus fac medicinam, sicut tibi diximus, sed nõ vulgariter. Vnde dico tibi, quòd intelligere velis cum isto præambulo, quòd de argento viuo non fixo non potest fieri, nec etiam de fixo: immò fit de certis medijs cognitis caris in natura, vocatis et nominatis arg. viu. quæ media non sunt in toto fixa, nec omninò volatilia: & secundum mensuram eorum fixationis & volatilitatis poteris inuenire grossitiem ignis appropriati per signa cõiuncta cum adiutorio simplicium: quoniam aliqua media sunt talis naturæ, quòd grossities fixa patitur ignem fortiorrem, quàm simplicitas, quia magis de natura fixa, ideo plus superat ignem quàm volatile, vt pertinet. Vis scire propriè, quæ res sit media, & totum effectum? Est vna substantia realis composita vaporabiliter

biliter de duobus cōtrarijs simpliciter differentibus specie et non genere. Tamen non intelligas, quòd contrarietas sit tam magna, quòd per eam corrumpatur formalis species generis: immò est causata sub tali mensura, quòd forma conseruatur in corruptione eorum, vel indiuiduorum ad voluntatem naturæ in certa proportione, quæ proportio ostendi non posset, nisi per figuram & per operationem magistri. Intellige ergo mensuram cōtrarietatis, quia corruptio indiuiduorū causatur per eam, & in eamet fluit latitudo sine permutatione propriarum specierum, aut deturbatione, & sine fallacia proportionis, sicut fit in sosa (vel soda) & silice in vitro, quæ de vna latitudine in aliam permutatur, quando tota natura herbæ perdit suã figuram, & in vitrum terminatur, quod est de natura lapidis: ergo tu potes bene percipere, quòd talis corruptio transit

proprias metas generationis, per quam
 natura mutat suas proprias partes ad si-
 militudinem sue speciei sine transgressu
 sue latitudinis, sicut videre potes de me-
 tallo ad metallum. Unde dicimus pro cer-
 to, & clarè videre possumus, quòd tunc
 species mutatur, quando genus vnus in
 aliud transmutatur, & proportio trans-
 cendit suam mensuram per magnam de-
 structionem innatæ naturæ, quia corru-
 ptio fortis, quæ deuorat speciem sui pri-
 mi generis, similiter conuertit materiam
 mortuam in aliam renouationem, quia
 intantum nō potest corrumpere, nec mu-
 tare, quin sub aliqua forma habeat ter-
 minare: ita quòd multo melius est, quòd in
 planta transmutatur in aliqua figura exi-
 stenti in potestate sui proprii generis sine
 transgressu metarum propriæ latitudinis.
 Quapropter cognoscere potes, quòd quan-
 do corruptio infra terminos suos sine trās-
 gressu

gressu figurarum sui proprii generis fit, tunc renouatur bene cum suis indiuiduis per speciem conseruatam cum corruptione similis generis: & hoc omni tempore aduenire per propriam corruptionem, secundum quòd mensurata est per artē Geometriæ: tamen si per eam solùm vis eam mensurare, & credas hoc modo bene facere, nullo tempore poteris consequi hoc, quod natura habet facere, quia est iuris (vel vis) naturæ & non artis ponentis suam curam similia opera facere, sed eam nō potest attingere, nisi sagax natura per vim suam ingeniosum ei adiutorium tribuerit: ideo require naturam, quando arte deficiet, quòd tibi velit succurrere per proprias mēsuras, quæ arte cognitæ sunt per proprias formas causatæ solùm per solam naturam, & nunquam per artem: & intellige media et eorū propriam naturam, quia magnū secretū & nobilissima scientia est

tia est in rebus confusis diuersæ naturæ,
 quæ sunt omnes vnius generis, positæ per
 mediocritatem in vnitatem, per quam cau-
 satur fortitudo metallorum de omnibus
 virtutibus existentibus, vel quæ possunt
 existere in ista latitudine mineralitatis.
 Quoniam extrema sunt secundum formas
 confusas in proprijs medijs per naturam
 compositis cum adiutorio artis, quorum
 natura ad voluntatem Artistæ, facit ver-
 tere suam substantiam totam fixam vel
 fugitiuam: & hoc fit sine dubio secundum
 quod vnum contrariorum superat aliud:
 vnde vnum dicitur propria causa volatis-
 lis, et aliud dicitur causa fixa per substan-
 tias diuisas contrarietate. Quare tibi pa-
 tere potest, quòd de vno, nec de reliquo,
 lapis fit, sed de duobus simul, quum in
 alium modum non possimus de volatili in
 fixum, nec de fixo in volatilem, nisi per
 media teneantur eorum naturæ in vnitatē

te compositionis perfectæ. & quando dicta media sunt completa & fixa, tunc volatile tenetur & ligatur per fixum, quem fortiter tenet concatenatum, ita quòd postea ignis eum non superat, sed superatur: tam magna est colligantia, quam solutio fecit illorum inuicem in concordantia facta per catenam nobilis misionis. Iam incipe tuam corruptionẽ, quæ est proprium instrumētum dissolutionis ad habendum media, quæ tibi suprà diximus, quia illa sunt principia artis philosophalis ad habendum finem, & complementum tui desiderij: & bene intellige formas eorum, quia de aere & terra, quod nos appellamus aquam, est verus Mercurius Philosophorum, sine quo nunquam potes aliquid finire. Duo extrema aquæ, quam nuper tibi descripsimus, sunt arg. viii. vulgi quod est totum aereum, et terra mineralis, quæ est fixa & permanens, de quibus separa-

tur alius aer fortior in natura. Deinde quando aqua est facta, quæ computata est pro extremitate aeris, qui tenet medium inter aquam & ignem, videas perfectè omnium elementorum intrinsecationem & amplexionem: quoniam si illa intelligas, tu intelliges magnum lapidem & perfectum ipsius. & non sis festinus, quando eris in opere, sed suavis ad principiandū seu incipiendum, quoniā virtus in isto opere est habere patientiā, postquam opus est inceptum cum cōtinuatione. Ergo sublima cor tuū ad omnipotentem Deum.

Explicit Theorica huius artis intellectiux.

Quamuis iste liber hic intituletur *Ars intellectiua*, tamen Raymundus in suo *Vade mecum*, siue clausula testamēti in tertio principio practicali, in capitulo, *Quòd terra debet esse ex duobus corporibus*, in fine ante capitulum, *Quæ sit materia lapidis, & quæ requiruntur &c.* vocat librum istum, *Tractatum de intentione Alchymistarum*, quia ibi remittit pro mensura reductionis ad capitulum *Practice congelationis per viam reductionis*, quod sequitur in secundo libro. ogle

PRACTICA RAY- MUNDI LVLLI.

Corruptio & depuratio fiunt simul subtrahendo partē causæ (vel essentiæ) corruptæ. Qui hoc scit facere cum notitia habita per verum intellectum. Recipe ergo de volatili, et pone fixum in eo per formam bene cognitam, quam dicam tibi: & ita pone in temperato calore, donec fixum sit sublimatum mediante volatilis adiutorio. Sed primò debes intelligere, quòd sublimatio aliquoties accipitur pro depuratione cum sua corruptione sine congelatione. Per hæc tibi dico, quòd comprehendas per unitatem intellectiuam operationum omnia capitula primæ partis. Accipe ergo septies tantū de corpore volatili quod fixum superet, & pone fixum in eo per nouem dies cum continuatione ignis appropriati, qui facit motum talem, qualem vult natura: & vas, in quo poni-

tur supradicta materia, ponatur ad disruptendū qualitates ignis in balneo Mariæ pleno aquæ, quia illud est quod conseruat per suum nobilissimum calorē tincturas placabiles à sua cremabilitate: deinde habebis duo filtra, vnum subtilius altero, deinde facies tuam materiam transire per grossum filtrum in tali diuisione, quòd totum volatile non separet à corpore per nimiam expressionem, sed illud debes colare inclinando filtrum, vt tota substantia corporis dissoluti mista cum argento viuo transeat per dictum filtrum. Caueas tamē bene inclinando filtrū, quòd nihil de grossitudine corporis transeat, nisi subtiliter colando: deinde recipe filtrum subtile, & totum illud, quod per grossum colauit, fac per subtile transire, donec senties corpus quod est inter simplum & grossum, quod pones infra vnum vas rotundum cum collo longo cum quinque partibus arg. viii.

Deinde recolliges terram, quam reperies dissolutam ab vniformitate totius compositi cum cautela cognita, quam dicemus in præfenti.

Processus practica, & prima rota corruptionis.

TV recipies corpus grossum à simplici separatam, & in ipsum pones de volatili per filtrum transacto, vt dictum est, quinquies tantum, sicut de fixo. Deinde de volatili dimitte in subtiliori filtro ad separandum terram, quam pone per se, & interdum grossum corpus cum suo argento viuo sibi addito pone infra mortarium factum de ligno, de quo fundum sit magis planum quam rotundum, nec multum profundum: deinde gyra & verte totum in circuitu compositum per mortarium, collige illas terras, quæ sunt omninò terrestres & plenas corpore ponderoso cum conchil-
lis, et pone cum corpore dissoluto facto simplici

plici infra suum vas rotundum cum collo
 longo. & hoc totiens reiterabis, donec in
 composito non sit plus de tali terra quàm
 colligere possis. Deinde recipe filtrũ sub-
 tile, in quo est volatile, & illud fac cola-
 re per inclinationem ad longitudinem fil-
 tri, & sint venæ ipsius bene stratæ plican-
 do filtrum per longitudinem, super quam
 transit supradiçtum argentum viuum be-
 ne vniformiter, & quando veniet ad fi-
 nem diçti colamenti, scilicet depurationis,
 videbis vnã magnã caudã plenã
 terra mortua argenti viui sublimati, quam
 terram collige, vt diçtum est suprã, & po-
 ne in alio vase de vitro cum collo longo.
 Deinde recipe corpus grossum, & cola
 subtile non per expressionem, sed per in-
 clinationem in filtro magis grosso, et sim-
 plum dissolutũ iunge cum toto volatili, &
 pone grossum ad partẽ: post fac transire
 per filtrũ subtile volatile, & primitus in-

*funde in grosso subtiliato, quod erit infra
 filtrũ, ponderoso: deinde ponendo cum ar-
 gento viuo in vase, in quo terra est: pòst
 misce grossum cum subtili volatili transf-
 acto per filtrum subtile, sed primò subtra-
 hes tantum quòd non maneant nisi quin-
 quies plus de subtili volatili, quàm de gros-
 so corpore ad separandum terram, sicut
 dictum, reiterando actionẽ omnium præ-
 scriptorum, donec videris eum mundum
 à terrea immunditia in visibili figura per
 proprietatem primæ decoctionis. Deco-
 ctionem oportet te reiterare in supradi-
 ctis operibus, donec grossum corpus fiat
 subtile: & sic completur rota prima pro
 conseruatione tincturarum omnium ele-
 mentorum.*

De corruptione per secundam rotam.

D*Einde fac secundam rotam circula-
 rem super corpus gracile transfactũ
 per subtile filtrum in digestionẽ consimili*

primæ, quæ est digestio perfectionis. Et hæc sunt opera quæ Philosophi dicunt quatuor, cōtritio, imbibitio, decoctio, solutio, facta per ignem naturæ, nō per viam humanam, nisi in separando grossum à subtili, & terram à compositis ad citius expediendum: quoniam quando res plena implet vnā vacuam, impedit consequi actū perfectum. Propterea subtiliamus cum leuigatione, & separamus leue à ponderoso, & econuerso sine transgressu termini propriæ latitudinis, sed secundum exigentiam, quam natura requirit, & rectum ordinem operationis cuiuslibet regiminis volumus inclinando perfectioni naturæ.

Putrefactio compositi.

Post dictorum complementum pones in fimo totum cōpositum dissolutum, quem fimū prius posueris in quodam vase terreo perforato in circumferentia, quod intret balneum: & sit balneum continuè

plenum aqua: & hoc dicitur propriè furnus secretus Philosophorum, in quo causabitur causa supradicta, seu materia dissoluta, & continues ignem per modum supradictum quadraginta dierũ spacio, quia sic stabilitum est, vt melius possit essentia perfecta separari à putrido, & leuari superius in altum per sublimationem, quæ postea portatur in fermentum cõpletum.

Separatio aquæ.

POST dictum terminum recipies compositum, & inde separabis aquam, quæ propriè fit de raritate terræ, & de spissitudine aeris per distillationem in balneo Mariae, & gubernata ignem uniformiter, donec videas aquam distillari per virtutem dicti caloris. Et hoc tibi scire facimus, quòd humor, qui distillatur per calorem balnei, est aqua pura per proprietatem suæ frigidaë naturæ, & sui effectus.

Separatio sui aeris.

Quando videbis quòd nihil aquæ poterit plus haberi per calorem balnei hoc sit in signum, quòd in igne actiuiori debes separare aerem, qui est vapor magis calidus, & maioris perfectionis, quia aliquid de fixo tenet ligatum per uniformitatem dissolutionis. Vnde patitur ignem respondentem sui puncto: separa ergo aerem per ignem appropriatum factum per cineres, sicut aliàs tibi declarauimus. Hic est fermentum superius nominatum factum de duabus naturis, de quibus componitur virtus media, quæ est inter extrema fixa & volatilis, de quibus vnum sal causabitur artificialiter.

Separatio ignis. Elementorum extractio.

Aere separato, deinde separandum est elementum ignis cum simili igne cineris sicut aer, licet modicum fortiori per hunc modum, quòd aqua per balneum

distillata, reducatur super feces, & inhumetur per triduum, deinde per cineres distilletur, ignem uniformiter cōtinuando, donec nihil per illum calorem percipiatur distillari: hoc factō, ponatur aqua per se ad distillandum in balneo, & ibi residebit post aquæ distillationem ignis inferius cum modico aere immisto, quem supra cineres exsiccabis, aerem recipiendo cum alio prædicto. (Nota hîc, quomodo post inhumationem distillatur primò per cineres, quod tamen alibi primò fit per balneû: sed hoc fit hîc, ut à terra per medium aquæ extrahatur aer, qui in se etiã continet ignem, ideo summè nota.)

Rectificatio Elementorum.

ELementis sic separatis, ipsa nobiliter rubificabis, quia rectificando per septenam distillationem, digeruntur cum magna appropriatione. Et nota, quòd de elementis humidis separantur partes, que

non sunt de specie sua cōpositionis (de qua separatur terra, de aere ignis) quia in ventre humidorum vel verè aquaticorū portantur species nostrorum spirituum, quæ per virtutem ignis à corpore solvuntur, et in aquam ambiguntur: deinde bene mundantur & lauantur in magna digestionem sicut aliàs tibi reuelauimus, & adhuc parati sumus tibi plus reuelare et dicere, donec intelligas, dum terminum suæ moræ pati possis, quia in scriptis nolo tradere in longa summa negocium, quod rotundum est vt pomū, quoniam in circulo rotundo habetur totus intellectus præsentis artis.

Introducō redūctionis faciendæ per intentionem alterius digestionis per Theoricam.

Quando elementa fuerint rectificata, adiunge partes fixi, (scilicet terræ vel ignis) cōminuti per calcinationem cum humido volatili ad dissoluendū. Pro-

pterea tibi dicimus, vt aspicias & intelligas doctrinas nostras, quas per Theoricam tibi dedimus, scilicet quòd sulfur non superet magnam perfectionem uniformitatis, quæ venit ab argento viuo: & intellige principium tuæ reductionis, quam natura facit per dispositionem tui nobilis intellectus, quia vnus fumus subleuatur à supradicta terra, quæ est prima causa tui cōgelamenti. Vnde aliquæ partes sunt, quæ sunt coniunctiuæ & aliæ diuisiuæ: puræ coniunctiuæ sunt de pura essentia veri compositi: sed quia aliæ non sunt de simili causa, ideo diuidimus eas adiungendo puras naturaliter. Et hoc solummodò facit natura, quæ trahit per virtutem attractiuam illud, quod est de sua essentia, & dimittit eijciendo per virtutem expulsiuam totum illud, quod non est de suo composito: quæ separatio nunquã posset fieri manualiter, vt plures gentes credunt sine na-

tura cum modo debito & propriè cognito per magnum intellectum, quia partes puræ & etiam impuræ, quæ per ignem cremantur, & in terram vertuntur, sunt ita simpliciter subtiliatæ, quòd non posset fieri separatio, nisi natura ibi esset, quæ in suo ventre trahit illud quod est de sua essentia, & extraneum renuit. Tene certitudinaliter, quòd sic vult natura ad perveniendum suæ perfectioni: & quando conceperit fumum fixum in suo ventre, convertit eum volatilem, quando postea totum separatur à causa obscura (cinere visili) quæ inferius remansit, & debet residere per sublimationem.

Practica congelationis per viam reductionis.

Sintelligis causas prædictas, tu purè poteris congelare ad velle tuum, quoniam sicut soluitur, sic congelatur cum observatione actionis cōtrariæ. Recipe ergo de aqua separata, & de illa imbibe tuam

ter-

terram secundum proportionē suæ virtutis
 (scilicet nec parum, nec multum) & post
 continua decoctionē in furno secreto, do-
 nec eam videas congelari, & talem im-
 bibitionem, decoctionem & congelatio-
 nem reitera, donec videas tuam terram
 albam post multos colores. Mensuram
 istius congelationis & dissolutionis fa-
 ctam per reductionem non possumus ali-
 quo modo facere, quòd sit cognita natu-
 ræ operanti, nisi per scitum sensibilita-
 tis, per quem habemus proportionem exi-
 stentem inter duas propinquas mensuras,
 quæ proportio non recedit à sua specie,
 & quia non separatur à sua specie, citius
 adiungitur in sua potissima complexione,
 quæ est calida & humida: & ideo conser-
 uata est per certā et cognitā maneriem
 congelandi, & deinde resoluendi respe-
 ctu proportionis cognitæ, in quantum est
 possibile: ergo roga Deū omnipotentē gu-
 berna

bernatorem omnium, ut te adiuuet veniendi per mensuram ad dictam proportionem, quia ille, qui propinquus est, maiorem partem habet in opere. Quare debes intelligere, quod dicta congelatio media & non extrema: quoniam si esset extrema, substantia gelata spiritus in humido volatili non maneret. Iterum similiter si dissolutio, quæ est eius oppositum opus, participaret in sua extremitate, generatio actionis sulfuris totaliter corrumpetur, & de facto submergeretur in gurgite fataliæ, quia generaretur calor et siccitas per appositionem substantiæ humidæ in mensura non seruata per artem Geometriæ. Propterea caueas, ne nimia siccitas vel nimia humiditas per appositionem improuise factam, vel excessiua administratio non corrumpat magisterium. Forma conseruandi prædictam mensuram propinquiorē naturæ ad perueniendum dictæ proportioni in-

quan-

quantum est possibile, est, quod tantum debet continuari dicta decoctio super compositum, quantum sua dissolutio requirit, & tantum per imbibitionem dissolvere, quantum optat per decoctionem. De hoc dabimus exemplum, ut melius intelligas nos in graduatione per signum demonstrabile, fiat una figura de septem literis considerando contraria & extrema ibi existentia, quæ sunt calor, frigiditas, siccitas, humiditas, congelatio & dissolutio, ut patet in figura hic inscripta, quam omisi, quod esset manca & inintelligibilis cum aliquot lineis, donec melius exemplar natus, apponatur à me vel ab alio.

Et ita patet, quomodo omnia extrema transmutantur in eorum proprijs medijs gradualiter in tanta concordantia, quod nullus credere posset, nec aliquis homo intelligere potest, nisi per scientiam sensibilitatis, quæ non potest acquiri, nisi per in-

tellectum, quem dat nobis spiritus agiographus, vnde aliquam partem suæ propriæ essentiæ in nostra mente habemus per propria instrumenta bene concatenata cum fortissimo ligamine, quæ fecerunt nos intelligere & sentire magnam nobilitatem transitus mediorum, quia in quantum approximantur eorum perfectioni, intantum elongantur ab eorum corruptione. Habes ergo scientiam & claram artē infallibilem nobiliter, mensura nuncupatam, in certis gradibus propriæ Geometriæ, quam tibi dedi, si tibi fuerit concessa per illum, qui dat omnia, vel subtrahit ad suum placitum. Quare respicias in te, si te voluerit inspirare perscrutando formam, quæ est propria rota ipsius graduationis, quia nunquam fuit homo nec philosophus, qui præsentem regulam in tanta amplitudine tradiderit per artem, sicut nos facimus. Et si bene notaue-

ris intrinsecationes prædictorū, bene intelliges totum actum nostræ imbibitionis in opere completo. Adbuc intelliges hoc, quod inuenimus in scriptis per Iohel Prophetam super istam mensuram, & super omnes causas profundabiles in certis gradibus formarū cum arte, quam tibi dedimus in summa breui facta cū proprio puncto extremitatū ad contraria concordandum. Secretius omnium regiminū est forma imbibitionū omnium. Audias quid dicit Bonellus Doctor probus: In ista aqua est odor maximus. et scias pro certo, quod totus intellectus Philosophorum est in imbibitionibus, quoniam si cum aqua scias imbibere, & cum certa mensura mensurare, quia opus nostrum est in aqua sapientum, & regimen operis, quia aqua nostra facit dissolui, coniungi corpora, & gratiose depurari. In aqua est totū nostrum scire et secretum, et finis desideratus. Vnde

pro scientia sic tibi dedimus artem mensuræ cum bona voluntate, quam transtulimus ab arte Geometriæ, & ut bene intentum compleas, tibi nuntiamus:

O mensura omnium imbibitionum quantum facis corpus placabile.

O mensura aquæ cœlestis toto mundo es substantialis.

O mensura quantum facis temperatum corpus.

O mensura quomodo id alligas.

O mensura quomodo coniungis mundum, & elongas eum à corruptione.

O mensura quomodo facis corpora perpetua, et ponis in aurum omnia metalla.

O mensura bene scis mundum regere & conseruare, facere mori & viuere.

Cum mensura natura regit mundum, & totum, quod est per naturam compositum.

O mensura quomodo facis congelare hoc, quod dissoluisti & bene coniungere.

Quare dico, si mensura non esset, nunquam profectus à lapide saltare posset. Quando volueris ergo lapidem benedictum, de electis medijs accipias ipsum,

quia medium et omnes eorum naturæ, non sunt aliud quàm puræ mensuræ.

De sublimatione sulfuris, reductione completa.

Quando habebis H naturaliter congelatum in G, et colores omnes fuerint transacti, tu recipies totum congelatum, & pones infra unū forte fundum de terra, qui sustineat ignem fortem: et fundum illud collocabis supra furnellum sine adherendo parietibus furni, sine alutello alio, ita quòd subintret furnum dempta superficie, & sit bene lutatum contra fundum, & bene adæquatum furno: post pone supradictū fundum de terra unam magnam cucurbitam de vitro, cuius fundum sit apertum, quod sit sine fundo in tanta apertione, sicut est latitudo & amplitudo fundi de terra, ita quòd iustè adhæreat uniformiter dicto fundo terreo, dum fuerit superposita, & bene inuicem sint ista vasa lutata & vnita cum cappa posita super

per orificium vasis vitri habentis duos
 alembices: post incipe ignem de carbo-
 nibus in circuitu lutaturæ vasis per supe-
 rius, donec vas vitreum temperatè cale-
 scat. (Hoc potest fieri ad siccandum lutaturam,
 & ad calefaciendum primò vitrum,
 ne per ignem cum flamma, quæ fieri de-
 bet in furno, vas, quod esset frigidum, ubi
 ille ignis desupra fieret, frangeretur.)
 Post fac ignem in furno cum flamma, &
 in hoc sis cautus, quia opus est vt facias
 tam fortem et magnum ignem, sicut potes
 facere, quia nō sublimabitur, nisi per for-
 tissimum ignem, quia est inter fixum &
 volatile, & scias pro certo, quòd est inter
 fixum et volatile, sed cum fortissimo igne
 sublimabitur: unde magis fixū remane-
 bit semper magis bassum, tamen separa-
 tum à suis fecibus, & magis volatile sem-
 per altius ascendet secundum punctum
 ignis graduati correspondentis suæ pro-

priè naturæ. Recipe ergo illud quod in-
 uenies sublimatum, & per certos gradus
 super D, G, congelatum, quia hæc est pro-
 priè substantia Mercurij sublimata in
 conseruatione suæ humilitatis, conuersi
 in purum sulfur nõ vrens, factum et crea-
 tum de substantia inexterminabili. Ista
 est substantia media, ista est virtus pon-
 derosa, ista est forma mensurata, quam ti-
 bi suprâ diximus in capitulo de nobili ma-
 teria, quæ est causa magnæ perfectionis.
 Feces, quas in fundo reperies de natura B
 & C, & separata à D, quæ sunt contra
 naturam, ideo projice eas tanquam inu-
 tiles, quia non sunt nisi turbatio & con-
 fusio. Aliqui sunt, qui ad melius simpli-
 ciandum & vniendum dictam substan-
 tiam claram sublimant altera vice: qua-
 re, si volueris sublimare, sublima sine fe-
 cibus cum igne appropriato secundû exi-
 gentiam suæ proprietatis.

Fixatio aquæ & aeris.

Postquam habueris subtilem substantiam & mundissimam Mercurij per sublimationem in certa mensura, illam debes fixare per operationem correspondentem suæ proprietati, quia sic oportet fieri priusquam omnium corporum permutabilium sit perfectio cōpleta. Quando ergo volueris eam fixare, hoc facies per exuberationem corporalem. Recipe ergo unciam unam argenti puri & amalgama cum duabus partibus argenti viui depurati per sublimationem, quam appellamus rectificationem (credo esse distillationem per alembicum, aut lauacrum eius cum sale & aceto) & cum ista amalgama adde decimam partem sulfuris sublimati, et pone totum in vna cucurbita cum vna parte suæ aquæ, & pone ad coquendum in balneo Mariæ, donec fuerit congelatum: postea pone super cineres ignem vigorando

gradatim, donec fuerit subleuatum illud quod fuerit volatile: post permittite vas frigescere, & totum illud, quod fuerit sublimatum, reduc super feces, quæ sunt claræ & pulchræ cum altera parte similis aquæ prædictæ, deinde coque totum in balneo Mariæ, donec congelatum fuerit: post pone ad sublimandū in cineribus, vt supra. Et sic reitera, scilicet solutionem mediam et congelationem, deinde sublimationem: vigorando semper ignem, donec fixata sit de aqua ad duplum terræ: quia scias pro certo, quòd in qualibet reiteratione dictæ congelationis omni tempore fixatur aliquid de re, quæ magis propinqua est fixationi, quia in dicta materia est ligata causa volatilis, quæ retenta est in basso per talem proprietatē, scilicet quando fixum superat volatile semper per puncturam ignis credit fugere: sed cum causa fixa in suis proprijs interioribus teneat volatile

concatenatum, nunquam postea potest velle suum complere, & si velis scire propriam differentiam, quæ est inter fixationem & congelationem discrepantia, talis est, quia est ælio propriæ differentie, quæ dat instrumentum, quod bonus Artista incipit in forma operandi in igne bene graduato, quia sine igne cineris non potest totaliter fixari. Et si non fuerit per eum materia separata, quod fit in sublimando aliquid causæ volatilis ad abbreviandum opus fixationis: sed dummodò non tædeat in magna mora temporis, cuius natura indiget ad opus suum, poteris fixare de dicta aqua quantum volueris, sed nunquam in fine penitus erit fixa: immò percipies, quòd semper vltima congelata minus fixabitur quàm præcedens.

Quia si velis in I, H, quod est sulfur, fixare, oportebit ibi ipsum congelare per ignem magnæ mutationis, quem tibi supra

prà diximus in reductione. Et quando aqua gelata fuerit in forma mensurata, postea pones L super K similiter cōgelari, quia sicut in I, H per K fixatur, sic in I per H, totū K congelatur, quando per solutionē H, I fluunt in K, sic per illos tres, L cōgelatur postea, & sicut L cōgelatur, sic K fixatur in tali pportione, quòd magis resistit igni quàm antè faciebat in sua cōgelatione. Et quando L gelatur, M ponitur super L, et sic M gelatur: L cōfixatur post suum gelamentum, & K fortius quàm L: & deinde similiter L fixatur, quoniam M non fit nisi congelari, & sic transit opus istius fixationis vsque de G: quare potes in teipso sentire, quòd postquā L congelatur, fixatur per virtutem decoctionū & imbibitionum. & sicut dictum est de K, sic intellige de alijs literis. Hæc fixatio non posset fieri per solam assationem, nisi esset opus dissolutionis. Quia per

causam earum imbibitionum facit natura in causa humida omnes suos motus, tali modo, quòd tātum facit ei pati quòd suum humidum facit sequestrari cum adiutorio nostrae assationis. Et sunt causa proxima mortificationum, & per assationes sunt mortificationes, quae transferunt per veras pausationes: & ad intelligendum praescriptam figurā reperies quòd K est magis fixum quàm L, & L magis quàm M. Et sic de alijs potes intelligere clarè, sed inueni aliam practicam, quoniam aliquando volatile est ita subtile, quòd portat fixum secum, nisi bene custodiatur, quia totum fit per calorem ignis appropriati: & sic sine igne cineris potes bene fixare, sed cum longiori tempore & cum patientia, quoniam per hoc opus melioratur, quia per congelationem totius sublimati aqua existens in suo ventre, facit armoniam suae fixationis, & armatur à natura fixa ad

debellandū saepe in igne ardenti. Et quando, per quem volueris de duobus modis, fixaueris aquam tuam, similiter fixabis duas partes aeris: & quando hoc fixatum fuerit & bene inceratum, projice vnā partem super mille (aliās centum) Mercurij, aut cuius volueris corporis, & habebis argentum purum melius quā de minera, si volueris illud probare per rationes præcedentes à sua proprietate secundum cursum naturæ. Et nota, quòd virtus multiplicationis venit per exuberantiam naturæ mediorum (scilicet fermentorum) quia natura boni mediij (seu sulfuris) in natura melioris conuertitur (seu fermenti) per reiterationē solutionis & congelationis: considera ergo super naturam mediorū, sicut reuelatum est. Item considera causam fixationis per cōtrarietatem: & nota, quòd fixum semper retinet plus, & attrahit naturam fixi quā

volatilis, & conseruat contra ignem: & ideo Geber in vltima præparatione lapidis præcipit, quòd post separationem vel sublimationem fixetur, & postea dissoluatur, & post præcipit calcinari illud quod non potest dissolui, quia talis est vltima præparatio. Causatur differentia inter corpus & spiritum, scilicet inter volatile & fixum. Hæc differentia habet locum tam in metallo, quàm in corpore calcinato totius fixi, quamuis calcinatum magis retineat quàm metallum. Fiat ergo vna parua latitudo istorum duorum contrariorum generum, vt simul representata lucidius & melius possint insui in tuo intellectu: quia causam vnius contrarij nõ potest aliàs demonstrare vel discooperire, nisi in præsentia sui cõtrarij, quia sic vult ratio philosophiæ data per auctoritatẽ sic dicentẽ: Opposita iuxta se posita, magis elucescunt: &, quia inuicem

sunt cōtraria, sunt operationes cōtrariæ:
 quia vltimus terminus cōsequentis et im-
 mediatæ operationis fixi est volatilitas,
 & volatilis est propriè fixatio. Faciamus
 ergo cōcordantiam cōtrarietatis per ope-
 rationē artificialem sic, quoniam de plu-
 ralitate fit vera vnitas per missionem na-
 turæ confortando medium naturæ: dein-
 de intellige causam, quia interdum in ter-
 ra fixatur. Volatile corpus fit volatile am-
 bobus correspondentibus ad vnum cer-
 tum terminum, quia inquantum spiritus
 fixabitur per rectam naturam, in tantum
 corpus fit volatile per suam naturam, quæ
 volatilitas correspondet mensuræ fixa-
 tionis spiritus, & fixatio spiritus corre-
 spondet mensuræ volatilitatis corporū, ta-
 li modo, quod totū est fixum, et totū vola-
 tile. Sic vides per virtutē diuersarū men-
 surarum, quod Philosophi faciunt corpus
 magis fixum quàm prius erat existendo

in sui natura per naturã volatilem, quam recipit à spiritu: & sic habes scientiam Philosophorum ad inueniendum mensuras, quas cognoscunt per proprias latitudines punctuatas ad exigentiã certorum punctorum venientium à contrarijs operationibus fixi et volatilis: & ita talimodo facimus de contrarietate veram concordantiam.

Miscibilium forma.

Forma mistionis, quæ fit in prima mistione, disponit miscibilia ad suscipiendum formam Elixiris, quæ fit per differentiam specialem: & hæc forma specifica, vnde meliori iudicio dicimus, quãtum ex parte habilis materiæ lapidis præparati, & fermenti præparati, aquæ inspissatæ, & olei terminati: ex parte quidem vltimæ mistionis constat in modo faciendi per differentiam specialem: nam terra, aqua & oleũ in vnica reductione in simul

non ligantur, quia non solum siccitas terre mortificaret oleum, sed phlegma aquosum, frigidum eius mortificaret, calidum aut siccum euolaret in fumum: ideo eleganter præceperunt Philosophi, ut aqua prius figatur & inspissetur per reductionem illius ad naturam olei, quod est corpus liquidum, & ut illud postea post reductionem ultimam submergatur in oleum suum, & ipsum similiter terminetur in Elixir perfectum. Ista est mistio naturæ, quia natura facit eam, & non ars, licet hoc fiat per modum sibi datum cum calore communi temperato respectu essentiae naturæ. Per rationem istius mistionis dicebant Philosophi, quod nostrum magisterium non est opus mechanicum vulgare: immo est opus naturæ, sicut patet per suam mistionem naturalem. Et intellige, quod per virtutes mistionum supradictas exiit causa mediorum huius artis, per quæ natura

transit ad complementum per causam propriam mediorum nature: nec est alia causa nisi per mixturem factam vaporabiliter de duobus extremis materialibus existentibus in generatione nature metallice liquabilis cum proprio & necessario motu facto per excitationem caloris mensurati ad exigentiam essentie virtuose nature metallice: & sunt ista duo extremitates, sulfur & argentum vivum, unde saltant humores & vapores, à quibus vaporabiliter cum successiva & continuata operatione creantur metalla nostræ mineræ per naturam transeundo de vno in aliud successive: quia natura, quæ per aptitudinem materie sue habet compleri, per suam magnam sapientiam & diligentiam vniuersalem non transit de extremo ad extremum sine complemento omnium suorum mediorum, sicut declaravi in philosophia huius artis, quorum

rum naturam supremè habes notare in isto magisterio, si de corporibus metallicis volueris facere perfectam transmutationem. Dicimus, inquam, quòd multa scientia naturali indiges, qui de dictis medijs intellectu omnium qui nituntur conuertere essentiam vnius metalli in essentiam alterius, de quibus nō est aliquis nisi fuerit philosophus, qui perscrutatur causas, à quibus effectus condescendunt.

Coniunctio terrarum Solis & Luna.

Magister Arnoldus de Noua villa reuelauit in suo Rosario post alios Philosophos, quòd aurum & argentum per symbolum naturæ, quòd in eis est notabiliter, inter se conueniunt, & in magna participatione vnum cum altero in natura metallina, sicut homo & mulier in natura humana. Hoc intellige in prima mistione, quæ debet fieri inter ipsa & per viam reductionis: cū qua re Philosophi re-

uelauerunt hanc conuenientiã & affinitatē
 tatem, & ad euitandum difficultatē con-
 iun̄ctionis, quam spiritus debet facere cū
 corpore, quia si corpore argenti vis tan-
 tummodò facere tuam copulationem per
 modum redūctionis, natura esset nimis re-
 mota in affinitate, & per consequens erit
 nimis difficilis copulatio corporis lunaris
 cum spiritu per rationem grossæ substan-
 tiæ terrestris per dissolutionem euacuatæ
 cum sua substantia corruptibili respectu
 Solis, & nimis elongata et separata à na-
 tura argēti viui, quia vnum corpus quan-
 to plus separatur à natura sui argenti vi-
 ui, tardius cū illo adhæret, quia per amo-
 rosam affinitatem medijs spiritualis, qui
 debet colligi cum corpore in vnitatē fixæ
 & attractiuæ compositionis fit coniun̄ctio
 argēti viui cum corpore. Et per hoc, quòd
 maior quantitas argenti viui est in com-
 positione auri, & per consequens minor

corruptio, quum tota sua materia sit pure essentialis & incorruptibilis, Philosophi posuerunt loco virtutis agentis & masculi, quia propinquius adhæret naturæ arg. viui, ratione contenti in ipso scilicet sui argenti, quod portat symbolum & affinitatem in cōcordantia amorosa cum natura sua similis, quæ appellatur argentum viuum, quia aurum non potest pati tam fortem corruptionē, quin in sua substantia terrestri, quæ appellatur grossities ignis, sit plus de compositione argenti viui incorruptibilis, quàm de sulfure corrupto: quia sulfur suum est tota pura materia essentialis respectu substantiæ argenti, quæ est grossior & impurior & minus fixa, & per consequens magis corruptibilis. Et per hoc argentū viuum habet minorem adhærentiam cum substantia argenti, quàm cum substantia auri, ratione maioris contenti naturalis existens

tis inter aurum & argentum, quia sub-
 stantia auri nō misionatur misione gros-
 sa respectu corporis lunaris: immò potius
 fit misione minima, ratione partium
 essentialium minus subtilium, in tantum
 quòd quando ipsum aurum solum est, vel
 cum societate submergitur in Mercurio,
 & in profunditate sui verticis abscondi-
 tur tanquam ignis & calor naturæ: &
 per hoc fixatur Mercurius, quòd illud
 est, quod digerit substantiam Mercurij,
 et indurat cum adiutorio temperantiæ re-
 ceptæ à substantia corporis lunaris, quod
 est proprium & proximum principium
 originis omnium ad indurandum spiritum
 digestum per ignem naturæ. Et per has
 rationes ad citius expediendum & melio-
 randum commisionē, & quòd præparatio
 non confundatur, & quòd vnum ab alio
 recipiat temperantiã cum maiori propin-
 quitate in natura & affinitate, dixerunt

honorabiles Philosophi, quòd arg. viu. cum Sole & Luna leuius mistionatur, quia arg. viuum cum arg. viuo citius miscetur, quia in illo recipit facilius amicitatē, deinde cū auro immediatē, & postea cum argento, quia melius participant cum natura sua, vt patet in eorum reductione: & per hoc percipe secretum, quòd aurum super omnia alia corpora penitus submergitur in Mercurio, sicut prius dixi, quia Mercurius nimis libenter recipit illud quod est de sua pura natura, quia in illa recipit tantam alleviationem, quòd inseparabiliter vniuntur: et ita econuerso reuenit causam remotam. Intellige per causas iam dictas, quòd in principio tuæ reductionis, quæ est principium compositionis lapidis, aurum et argentū naturaliter conueniunt ad præparandū principia, scilicet sulfura album & rubeum, mediante aqua alba et rubea cū suis proprijs fermentis: & sic fit

prima pars, sed in secunda parte scilicet in compositione Elixiris & fermentationis disconueniunt, quia in Elixiri argenti nihil intrat nisi argētum purum cum suis principijs albis: nec in Elixiri auri, nisi aurum purū cum suis principijs rubeis. Et sic multiplicata est tinctura per fermentum.

Recapitulatio magisterij in summa
abbreviata.

TV debes in te recolligere, quòd virtus formatiua existens in materia seminali, est influxa in calore & spiritu, sicut in materia simplici. Et calor cū dicta virtute est anima, nō sicut actus corporis organici phisici portans in ipsa potentiam vitæ, sed est tanquā faber in sua fabrica, fabricans suum clauum, vel rem aliam secundum formam sui intellectus. Et per hoc vocatur fabricatrix & formatrix sui humidipassiu per hoc, quia fabricando

cando inducitur per sigillationem, & facit venire in mutatione diuersorum colorum conuenientium secundum suum sensum & intellectū suis actibus & proprijs operationibus, digerendo, terminando & condensando secundum naturam suam: deinde habebis in notitia suos colores cū omnibus suis causis. & tu scies per indagationem naturalem proprios motus suæ naturæ cum administratione scientifica ignis communis gubernati per artem ad exigentiam essentiae naturæ sine transgressu supradictæ virtutis informatiue, quæ dirigit calorem secretum ad digerendum suum humidum spirituale, cum quo miscetur per mutationē coloris in colore misto: & deinde in colore albo, & vltimò in colore rubeo. Et hoc tibi sufficiat de dispositione tuæ materiæ, quia natura in ipsa mirabiliter operatur ad suam perfectionem, cuius motus sibi ipsi ita adherent

Vni viæ & ordini, quòd in meliori mane-
rie & certiori nullus homo mundi posset
excogitare.

*Practica totius magisterij in generali recepta,
& est capitulum optimum &
practicum.*

PRima causa, quam debes habere in
tuo intellectu, est habendi magnam
quantitatem argenti viui, & in illo de-
bes lauare corpora, quodlibet per se con-
terendo, imbibendo, & decoquendo in
balneo Mariae, & qualibet vice distillan-
do per filtrum (aut pannum) & separan-
do nigrum innaturale, quod est eorum
primum coopertorium. Ista operatio reite-
ratur totiens, donec corpus lunare in to-
to separetur dicto suo coopertorio, ita
quòd sit album ad modum terræ albæ, si-
ue luciditate metallina. Ista terra bibit
& recipit nimis libenter argentum vi-
uum, quia est sibi humidũ radicale in tota
sua

sua natura: & per hoc debet dissolui per
 digestionem continuatam, sicut dicemus
 postea, scilicet post separationem dicti sui
 coopertorij: quam separationem cognosces
 per suam calcinationem, vel inde parum
 & modicum ponendo super carbonem
 (vel super laminam ignitam si nigresca-
 ciat illam) & nisi conuertatur in album,
 adhuc tenet de dicto suo coopertorio, quod
 prohibet receptionem arg. viui tanquam
 extraneū à sua propria natura: et si fuerit
 album, illud recipies, & reiterabis totiens
 prædictum regimen, donec transierit per
 filtrū grossum cū reiteratione calcinatio-
 nis. Tunc videbis arg. viii. dissolui in colore
 cœlesti, & pones qualibet vice illud, quod
 fuerit dissolutū in tua calcinatione in vno
 vase ad partē: & sic sublima, siue distilla
 aquositatem Mercurij à substantia ter-
 restri, vt creari possit nitor & fulgor in
 lapide nostro, prout nobis natura demon-

strat in auro et argento, quorum splendor non cōstat, nisi de subtili aqua Mercuriali terminata & considerata in ipsa. Et per hæc metalla habentia subtiliorem humiditatem, & puriorem & magis densam, sunt plus fulgentia & magis resplendentia: & per hanc causam aurum resplendet super omnia metalla, deinde argentum. Item albedo in materia metallorum cōstat, & causatur ab humido mercuriali causato & terminato per siccum terrestre multum subtile & fortiter digestum. Caueas ergo, & bene inspicias, quòd habeas terram bene subtilem & bene digestam, quia ubi fuerit bene digesta, bene simpla, & bene subtilis facta per digestionem caloris complexionalis, tanto plus desiccabit suum humidum mercuriale, & subtilius penetrabit in profundo, quàm faciant calces vulgariter factæ & ignoranter deductæ per ignem cōmunem. Et

quan

quando sic omnia fuerint facta in materia simplici, recipe totum dissolutum separando puluerem, & fac transire totam istam dissolutionē altera vice per filtrum ad melius mundandum: & si pro prima vice transierit per grossum filtrum, recipe eam & fac transire per subtile & magis simplum filtrum, & sic separabis subtile à grosso: deinde recipe grossum corpus, & illud calcina tantummodò vna vice, si volueris, & post reduc eum ad suū regimen, faciendo eum transire per grossum filtrū, donec totum transierit: & sic poteris reiterare quoties volueris, donec totum fuerit dissolutum: quia qualibet vice resoluitur magna quantitas, sicut potes percipere in recto pondere libræ. Tamen sunt quàm plures, qui ad abbreviandum istud regimen, postquam terra alba fuerit semel, vel bis resoluta, ponunt totum ad putrefaciendum sub intentione separando

substantias per sublimationem, sed ~~ta-~~
stea habent maiorem pœnam in secun-
do regimine, quando venit in separatio-
ne animarum. Quare dico tibi, quòd
quanto plus reiterabis primum regimen,
dum fuerit notabiliter & bene factum
sine combustione tincturæ, in tanto plus
abbreviatur secundum regimen cum le-
uiori separatione ratione essentiarum pu-
trefactarum & subtiliatarum in primo
regimine, & quanto minus, minus. Item
dico, quòd ad purificationem elemento-
rum distillationes sunt nimis longæ pro-
pter viscositatem aquæ & aeris: & ideo,
si volueris abbreviare tuas distillationes,
pone in plures partes (id est vasa & cu-
curbitas) & quamlibet partem pone in
suo alembico, & distilla quamlibet per se
in suo balneo, & habebis abbreviatum
opus, & possunt poni omnia elementa in
vno balneo longo.

De tribus humoribus in compositione argenti viui repertis.

Ratione proprietatis cuiuslibet di-
 etarum substantiarum Philosophi
 realiter demonstrant, quòd in composi-
 tione arg. viui, sicut reperitur in sua propria
 minera habentur proprii humores: primus
 est frigidus & phlegmaticus participans
 cum prima terra, quæ tantummodò eam
 humectat materiam totam: & ista am-
 plificatur in larga dissolutione. Tertius
 est in ipsa subtiliter vnctuosus partici-
 pando cum tertia substantia terrestri: &
 iste est, qui causat subtilitatē in substātia,
 in qua est sine inflammatione. Secundus
 est mediocris humor radicalis, & cultus,
 et imbutus inessentialibus partibus secun-
 dæ terræ, quæ nunquā separatur ab ipsa:
 & de istis duabus medijs substantijs con-
 stat proxima natura mercuriosa in sua
 pura radicalitate, & nostrum arg. viuum

volatile, incombustibile & aereum, & omnis causa germinandi et oriendi habet crescere et multiplicare cum sua pura materia, et natura: & humida radicalis composita de duabus substantijs, scilicet de terra mediocri, & de aqua media inuicem symbolizantibus in natura, & continentibus quatuor elementa, de quibus indiget pro forma suæ proportionis, & sunt sulfur & arg. viuum in eorum proprijs radicalitatibus creatis in vase naturæ proximæ ab vno latere vitrioli & sale, sed in alio latere constat principaliter cum metallo imperfecto, id est præparato, vel Mercurio sublimato. Separa ergo hanc preciosam substantiam à vitriolo & sale, & ab omnibus humoribus cum illis participantibus, et intellige reducendo aeri, sicut natura tibi demonstrat: quia quum dictæ substantiæ radicales argenti viui iam dicti concurrant in sua compositione per

Quatuor elemēta, repertum est, quòd partes terrestres medie in natura calidæ & aereæ symbolizantes per igneitatē simplicem sunt vi subtilitatis intantum ligatæ & coniunctæ, quòd nulla illarum partium potest resolui ab alia: immò quælibet resoluitur in qualibet sibi simili in compositione homogeneitatis, vel quælibet fixatur cum qualibet per fortem vñionem aut colligationem, quam habent abinuicem virtute partium minimarum adinuicem coniunctarum & ligatarum cum calore æquali conculcato multiplicata inæqualitate in vasis mineralibus secundum naturæ debitum ad exigentiam suæ propriæ essentia. Et ratione dictarum substantiarum aquaticarum potes causare per teipsum vnam aliam latitudinem: & nota, quòd tertius humor vñctuosus per sublimationē naturalem exterminatur in terram nigram extra speciem naturæ metallice:

lica: sed phlegma innaturale opportunum illius aliquotiens per accidens convertitur in humidum radicale, quod postea terminatur in speciem metalli fulgentissimi.

De compositione Mercurij, & de sua natura reali,
& de suis partibus extremis, separabilibus.

PRimò fili tu debes intelligere & ponere in tuo intellectu, quòd in ista arte reali nō debes inquirere per suam proprietatem, nisi de causis magis (vel magisterij) quæ sunt in latitudine naturæ metallicæ. Scire facimus tuo intellectui, quòd argentum viuum est illud tanquam principale liquabile, & primum elementum metallicum. Et ad melius intelligendum differentiam sulfuris & arg. viui, per substātiās separatas respectu suarum compositionum, facimus tibi scire, quòd argentum viuum cōtinet suum proprium sulfur calidum & acutū: & demde sulfur

continet suum arg. viuum, quod est sicut aer
& ignis, quoniam dictum arg. viuum
in sua propria radice est per ingenium
naturae primò compositum de terra alba,
subtili, sulfurea, calida & aerea, mista &
collecta in aqua clara, donec facta est vna
substantia homogenea in natura metalli-
ca cum mensura verae proportionis clara
elementaria cooperante influentia stelli-
fica, quae est virtus formae metallificae per
magnam concordantiam dictae materiae
sicut causa diuina & digna, per quam
completa est individualitas argenti viui,
in quo est primò pausata forma naturae
metallicae tali modo, quòd siccum est con-
temperatum per humidum, & humidum
per siccum sine separatione vnius & alte-
rius: & per hanc definitionem potes com-
prehendere, quòd est fortis compositio-
nis ratione fortis mistionis humidi & sic-
ci in sua radice, sicut dicemus tibi de illis

duabus substātijs separatis scilicet de terra & aqua, per quas tibi datum est intelligere, quòd quando dicimus sulfur vel argentum viuum, turbatur tunc intellectus, quum totum sit de vna cōpositione: sed quando dicimus sulfur exterminabile, intellige hoc per proprietatem elementi terrestris: sed quando dicimus argentum viuum vulgare, intellige aquam suæ viuacitatis (extracta à vitriolo & sale petræ) secundum virtutem & rationem, quam suum subiectum requirit per extrema & media cum substantijs separatis per sublimationem naturalem concordantem & in naturam symbolizantem, licet sulfur sit in omnibus elementis, tamē illud nunquam est exterminabile, quum nō sit nisi vapor & actio aeris & ignis. Et ab isto dependet nostrum magnum secretum, per quod sublimatur omne humidum radicale, dum fuerit abstractum à radice suæ

terra sine exterminatione vel combustione, suæ caræ tincturæ, quam exterminationem recipit per virtutem elementi terrestri: sed quando iterum reuertitur, nō est exterminabile ratione proprietatis, quam recipit à sua humiditate: ergo quum volueris illud venari à terra, habes recipere cum proprio receptaculo scilicet in aqua sua, quæ est argentum viuum et proprium conseruatorium suæ combustionis. Deinde dicimus tibi, quòd in supradiçta terra per virtutē elementalem reperiuntur tres substantiæ terræ: prima est subtilis ab humana sensibilitate, (vitrioli) sed per experientiam reperta est grossa, grauis, fusca, & tenebrosa, impediens ingressum & claritatem luminosam: & ista est in qualitate sicca & frigida, de natura vitri. Secunda (salis petræ) est valde subtilis humanæ sensibilitati, sed per experientiam reperta est fuliginosa,

remota à perfectione ratione suæ extreme qualitatis, quæ est calida & sicca in magna crematione: et ista substantia participat cum sulfuribus, quæ cremantur in aliquo latere, & sunt istæ duæ substantiæ propria vasa, inter quæ argentum vivum procreatur, scilicet illud, de quo intendimus in opere naturæ, & est sicut fœtus in matrice. Tertia substantia terrea est terra media calida & humida aere & subtilis, & in mediocritate humanæ sensibilitati (non est propriè terra, sed vapor extractus ab illis duobus supra) & per experienciã reperta est magnæ perfectionis, quia est pura natura & humidum radicale, de quo lapis noster recipit gradualiter suam nascentiam immaculatam in proprietate metallica: per hoc dixerunt philosophi, quòd istam substantiam habes separare per sublimationem à dictis duabus substantijs, quæ sunt vitriolum & sal.

Morienus apertè tibi dicit, quòd si vis facere rē perfectionis, quòd tu extrahas puram substantiā Mercurij à ventre vasorū vitreantiū, (hæc est sublimatio Mercurij) quia de ista substantia cōstat lapis noster.

Intellige ergo verum idioma philosophorum affectum super proprietates substantiarum naturæ: nisi ergo ipsas intellexeris per substantias separatas, nunquam realiter intelliges proprietates eorū veri idiomatis: quia ipsi clarè loquuntur in philosophia eorum, immò naturæ: cū philosophia non sit alia res nisi reuelatio secretorum naturæ in idiomate proprio naturali, sine quo substantiæ naturæ nō possent nōtificari non plus sicut alia causa siue bestia vel planta, nisi portauerit nomen, & effectum, quod in generalitate dat notitiam habitus causæ: & ideo diuersa fuerunt idiomata inuēta in natura per diuersos philosophos. Vnde quilibet locutus est

in sua philosophia clarius quàm potuit secundũ cursum nature, saluando proprietatem suarũ figurarum, licet vnum idioma sit magis clarum & magis proprium quàm aliud, inquantũ auctor fuerit melior expositor respectu proprietatũ, quarum natura demonstrat effectus omni bono naturali intelligenti cũ magna realitate: nec credere debes, quòd sancti & boni philosophi in sua philosophia tibi occultauerint sensum eorũ, quia non esset factum veræ philosophiæ, quũ sua proprietas & requesta cum clara intentione velit reuelationẽ propriam, & claritatem radiosam causæ occultæ, & manifestationẽ puram sine occultatione, cuius intrinsecum in perfectã locutione reducunt ad purum intellectum factum & immissum à Deo cœlesti, in quo examinatur & depuratur virtus contrarij, sicut facit aurum in sua propria fornace.

RAYMUNDI
 LULLI DOCTISSIMI
 ET CELEBERRIMI PHI-
 LOSOPHI MAGIA
 naturalis.

*N*incipit compendium artis
 Magicæ secundum natu-
 ræ cursum reformatum,
 virtute cuius sine elonga-
 tione & sine mentis ele-
 uatione vel corporis, videre poteris hos
 spiritus figuratos in aere condensatos in
 forma monstrorum & diuersorum ani-
 malium, & hominum humanorum, qui
 vadunt sicut nubes modò huc, modò illuc:
 et hoc totum fit ex principijs naturalibus,
 certis formatis virtutibus mysticis, exe-
 untibus ab alijs actibus naturalibus, cum
 quibus ars magica formatur naturaliter.
 Quare, si velis intelligere sua instrumen-

ta, in quibus sunt fixæ, & per quæ for-
 mantur, & vnde possunt exire, quia æ
 vna scientia formatur vna alia scientia.
 Ars enim præsens continet sua instru-
 menta, in quibus sunt virtutes naturali-
 ter, quæ earū potentia faciunt fieri mul-
 ta mirabilia, postquam sunt introductæ
 in proprijs retinaculis per artem natura-
 lem, sine forti actione ad causam, quæ di-
 citur communis, à simplici natura stan-
 te in elementis simplicibus & compositis,
 si eam scieris reducere in illam.

Compositio.

Accipe nigrum nigrius nigro, & ex
 eo decem & octo partes distilla in
 vase vitreo, & in prima distillatione so-
 lum recipies alteram dimidiam partem:
 hanc iterum distilla, & huius recipies
 quartam partem: & tertio iterum distil-
 la, & huius recipies duas partes: & in
 quarta distillatione recipias quasi totum,
 & sic

ſic diſtilla illam partem uſq; ad octo
 veſ. nouem vices, & erit perfecta, ſed
 non rectificata niſi in vigesima ſecunda
 diſtillatione.

Recipe huius aquæ partem quartam
 libræ vnius, & eandem acue diſtillando
 cum vegetabilibus, quæ ſunt apium ſilue-
 ſtre, ſquilla, & ſic de alijs, de quibus di-
 ctum eſt ſuprà in anima tranſmutationis,
 in capitulo quod incipit, Sed tamen prius
 &c. Et poſtea pone in vaſe circulationis
 in fimo calidiſſimo, vel in vinacia, ſub con-
 ſervatione ſpecierum, prout practica in-
 ferius demonſtrabit, vel declarabit, quæ
 eſt etiam vna de rebus, ſine qua nihil po-
 teſt fieri in magiſterio huius artis.

Aqua calcinans omnia corpora.

GErmina capitulorum collige, & de
 terra, id eſt D, vncias quinque; & ſe-
 miſſ. et de aqua, id eſt C, vncias duas et ſe-
 miſſ. cuius ſumma eſt pondus octo vnciarũ

libralium, & totum mixtum subtiliter moles in molendino marmoreo, tunc connes in vase vitreo cum alembico supposito, & distilla totam materiam, primò faciendo ignem lentum, & de serratura lignorum, partibus duabus, & de carbonibus paruis vel tritis libras duas, & parum de furfure sicco, & accende ignē, & dimitte quòd deinceps accendatur per se, quousque incipiat distillare ab vno puncto, vsque ad duodecim puncta, & tunc cū paruis lignis incipias fortificare ignē, faciendo ignem flammæ rectè sub materia, & sic continua ignem quousque reuertatur ad duodecim vel quindecim puncta, veletiam in pauciora, & postea continua totum ignem, & illum continua secundum puncta suæ distillationis, & postea fortifica ignem, per vnum punctum vltcrius, & illum continua quousq; alembicus perdat suum colorem, & amplius

non distillet, & tunc cessa, & dimitte in-
frigidari, collige illam aquam & serua
in loco calido & humido, & caueas ne
aliquo modo possit respirare. Et memen-
to, quòd habeas pallam vnam in lutamen-
to rostri alembici, & collo receptaculi, vt
aliquando in illam extrahere possit, vt
recipiens habeat respiraculum: quoniam
tantus est ibi subitus calor, quòd illud con-
tinens sufferre non potest calorem illum
excessiuum. Ergo quandoque oportet, vt
aperiatur, & quandoque claudatur.

Nota, quòd hæc aqua ex re vili facta,
habet vigorem cōuertendi corpora in suã
primam materiam, quæ coniuncta vir-
tute vegetabili, est multæ perfectionis,
& statim, postquam distillata fuerit,
vult poni ad practicam, ne spiritus, qui
est subtilis, & extraneæ naturæ, pereat
per aerem, quoniam ingressus est ple-
nus.

De naturali calcinatione.

T accipe duas partes lunæ bene purgata per capellam, siue per forte cinericium valde subtiliatæ, & fac paruas petias, cum forpice, & pone medietatem eius in vase solutorio siue liquefactorio, & superpone ei tres lotones de aqua calcinatiua, & aliam eius partem in alio vase solutorio, & superpone ei aquæ calcinatiuæ tres lotones, & claude bene vasa cum suis coopertorijs, & iuncturas luta cum farina & claro oui, & pone hæc vasa ad balneum per tres dies naturales.

De separatione calcis & aqua calcinatiua.

M Et alla calcinata in duobus vasis solutorijs, separa ab eis aquam colando claram cautè, ne terra illius possit aliquo modo ascendere, nec aquam turbare, quam aquam pone ad partem bene claudendo vas ipsius, deinde recipe ter-

*Man ipsius lunæ calcinatæ cum aliquan-
tulo eius humore, & pone ad ignem cine-
rum, cum alembico & recipiente, & cum
igne seruiente spacio duodecim horarum,
liquorem distilla, caue à forti igne, quo-
niam in forti calore solis aliquando fit
hæc separatio, deinde mitte ignem infri-
gidari per se, & habebis lunam peropti-
mè calcinatam.*

De igne contra naturam.

V*Egetabilis aquæ acuatæ duos loto-
nes pone in ampulla cum longo col-
lo, in quam posueris sex lotones aquæ cal-
cinatiuæ, & subito cooperi ampullam
cum suo coopertorio, & bene claude cum
cera, & bene præpares seu colloces in-
tra balneum per duos dies naturales, &
in illo tempore totum vegetabile erit con-
uersum in aquã claram, & recipies ipsum
solutum.*

De occultatione philosophorum solutionis lune.

VEgetabilem ignem solutiuum in aqua calcinatiua. Recipe salis cum aqua octo lotones, id est quatuor uncias, & calcis lune duos lotones, id est unciam unam, & simul pone in vase solutorio, & cooperi proprio coopertorio, ita quòd ingrediatur intus, & caue ne ponas in aliquo calore, quousque operatum fuerit sua propria virtute, & quando quieuerit, luta bene iuncturam, & pone vas in balneo per tres dies naturales, & postea cola aquam, & distilla humorem, & calcina terram, quemadmodum superius fecisti, & tandem reitera quòd totum dissoluatur, isto regimine in forma liquoris, & totum pone ad partem, liquorem dissolutum per artem, quoniam hæc est substantia corporis per artem depurata.

De congelatione liquorum luna.

In continenti postquam luna fuerit dissoluta in liquorem, tunc pone dictum liquorem in duplex vas circulationis, partiendo ipsum liquorē in duas partes æquales, & pone in quolibet vase quinque lotones de dicto liquore luna, & superpone ei in quolibet vase septem lotones de aqua prima vitæ rectificata, & pone in furno habente duo brachia, vbi vnus ignis temperatissimus possit calorem percutere, et colloca tua vasa, et liga circumquaque ad cannas alembici, & bene spissas spongias quas semper teneas madidas cū aqua frigida, & vbi intrant cucurbitas, sint strictæ, & ampullæ cū sentiunt calorem, statim videbis fermentum cum aqua sua ascendere, & distillabitur de vno vase in aliud vas continuè, & quantum ascendit de vno vase, tantum distillabitur, & intrat de alio: & sic videbis,

qualiter ratione caloris subtilietur spiritus, & inspissetur per fermentum. Et quanto talis distillatio fuerit leniori igne, tantum etiã spiritus erit subtilior in fortitudine, & ingrossatur cõtinuè fermentum. Hunc autem modum tene, donec amplius non ascendit, & cum fermento fixabitur, & in lapidem conuertetur, quod fit in nouem vel in decem diebus.

De aqua elixir in oleum.

Vasa ambo extrahere simul, cum materia fuerit congelata, & loca in furno vel in balneo, & iterum soluetur in duobus diebus, & iterum congela, & hoc faciter & amplius, & manebit inde virtute & potentia exaltatus quòd bene congelari non poterit, quoniam vt oleum videbitur aliquantulum inspissatum.

Demodofaciendi oleum luna.

 Erum quia hic modus abbreviatus pretiosissimus est, quoniam in decem diebus congelatur quinta essentia super fermentum et cum fermento, eò quòd res multum grossa terrestris & fixa est in luna, sed non ita citò soluitur post complementum fixationis quintæ essentiæ sicut in sole, vnde quasi in fine complementi tempus non est diuersum in albo et rubeo.

Medicinam hanc sic completam si iungas cum sulfure Saturni, vel Iouis, facit transmutationem secundum hoc fermentum.

Sufficienter per Dei gratiam diximus de albo, nunc dicamus de rubeo: quoniam enim opus solis in mensura concordat cum operationibus lunæ, si scis operari philosophicè cum aqua corruptibili, quæ sua magna virtute dissoluit totum solem, et sub-

limat totum in aerem, quod est nostrum
 secretum. Recipe ergo in nomine De-
 i ni duos lotones aquæ compositæ lunæ di-
 stillatæ per alembicum prius, & in illa
 projice duos lotones aquæ vegetabilis a-
 cuatæ, & superpone aurum tuum secun-
 dum pondus aquæ vegetabilis, postea po-
 ne in balneo per duos dies aut quatuor,
 & infra dictum terminum inuenies au-
 rum nigrum totum sicut carbonem. Eo-
 dem modo soluitur & congelatur sicut
 luna. Totum ergo compositum solis & a-
 quæ pone in vas circulationis vnâ cum
 duodecim partibus aquæ vitæ rectificata,
 et cum ampullæ sentient calorem, sta-
 tim soluetur corpus siue fermentum solis,
 & videbis in principio solem distillari, &
 in fine figi, & in lapidem conuerti. Ac-
 cipe ergo ambo vasa, simul extrahendo de
 furno, vel balneo, & statim in vna nocte
 soluetur aurum, & iterum congela, &

Lapidem componere. Item si post quartam
 distillationem aquæ supradictæ postea se-
 pties distillaueris cum bono cinabrio &
 vitriolo, in æquali pondere, semper in qua-
 libet vice nouas res imponendo, & in
 qualibet distillatione materiam lapidis be-
 ne siccando, antequam aquam infundas,
 postea cum duodecim partibus prædictæ
 aquæ posueris vnâ partem fermenti sic
 præparati auri, in vase circulationis fixa-
 bitur.

De naturali euocatione corporum à suis spiritibus.

NAm in prioribus capitulis demonstra-
 uimus, qualiter corpora perfectâ ha-
 bent dissolui, in aqua lapidis philosophorû,
 & qualiter habent purificari & fixari.
 Vnde vltimò restat ostendere, qualiter à
 corporibus imperfectis possimus sulfur
 naturæ extrahere, & de amborum vni-
 one.

In Christi igitur nomine, Amen. Recipe calcem cuiuscunq; corporis volueris, & pone in vna ampulla, quæ habeat longum collum, et superpone de aqua vitæ rectificata, quæ supernatet quatuor digitis, et postea pone super cineres, et bulliat leniter per vnum diem, et post bullitionē pone in fimo calido vel stupha per duos dies naturales, vt melius digeratur, et separentur partes subtiles materie à grossitie seu grossitudine sua: transacto termino, ampullam extrahere inclinando ipsam, vt aquam possis cautè extrahere. Recipe aquam illam claram in vna cucurbita, & caueas ne feces turbentur, ratione inclinationis vasis, et incontinenti cooperi cucurbitam cum suo coopertorio, et pone in fimo vel in stupha sicut prius fecisti, vase bene clauso: et facta euacuatione, infunde aliam aquam similem primæ quòd supernatet quatuor digitis, vt primò, et fac

bullire

bullire in fimo, et scias quòd istas operationes reiterabis, quousque corpus à suis spiritibus euacuetur, et si tibi aqua defecerit, sume cucurbitā, in qua sunt omnes liquefactiones, & superpone alembicum, & distilla aquam lento igne, scilicet per balneum, intantum quòd habeas duas partes liquefactionis, et de ista aqua pone super materiā corporis, quæ est in ampulla, usque ad quantitatem pristinam, scilicet quatuor digitorum, et sic reiterabis donec tota terra sit euacuata, quam sic probabis. Accipe modicum de illa terra, sicca ad solē, qua desiccata, pone super laminam ignitam, & si fecerit fumum, reitera dictas operationes quousque fumum non faciat, tunc semper teneas tuas liquefactiones in loco humido et calido, quia melius conservantur.

Vnde, cum ista compleueris perfectè, et signum prædictum assequutus fueris &c.

extrahere materiam tuam ab ampulla, cum
 aliquantulo de prædicta aqua, & pone
 cucurbitam & superpone alembicum, ut
 desiccetur materia, qua desiccata scias
 pondus eius, & eo scito habeas aquam vi-
 taè per optimè rectificatam in vase circu-
 lationis, et de ipso tria pondera superpone,
 et tam cito pone alembicum et claude be-
 ne, & completa distillatione, dimitte in-
 frigidari, & tunc videas quòd terra sit
 bene sicca, & iterum pone aquam nouam
 in simili gradu rectificationis existentem
 secundum pondus prædictum, & omnes
 aquas illas, quas à terra sic extrahis, po-
 ne ad partem in ampulla bene clausa, &
 omnes illas operationes reiterabis, donec
 terra in subtilissimum & impalpabilem
 puluerem sit reducta.

De exuberatione Mercurij.

Modo diximus de calcinatione seu li-
 quefactione spirituum, Quibus om-
 nibus

in quibus peractis siue præparatis, recipe vas in quo sunt omnes liquefactiones et superpone alembicum, & distilla aquam per alembicum per balneum donec ad spissitudinem mellis deueniat, & tunc balneum permittite infrigidari, quo infrigidato, mitte desuper de ista aqua quam modò extraxisti de terra tantum quod superemineat quatuor digitis, & pone ad inhumandum in fimo vel instupha, per vnum diem naturalem, vase per optimè obturato: quo transacto superpone alembicum, & distilla aquam cum igne mediocri, & pone ad partem: facta ista distillatione & vase infrigidato, pone super materiam remanentem, de qua extracta vt prius, quòd emineat quatuor digitis, & pone ad inhumandum vt prius, & distilla vt prius supra, et omnes istas operationes continuè reiterabis, et hæc materia dicitur argentum viuum exuberatum vel lac virginis.

Completa ista exuberatione, scias pondus prædicti pulueris subtilissimi, et imbe eum cum medietate sui ponderis aquæ exuberatæ, & pone ad inhumandum & nutriendum in calore fimi per octo dies, et in fine istorum dierum inuenies materiam tuã nimis humidam, et superpone ei alembicum, et distilla illam cum lentissimo igne, recipiendo aquam: qua desiccata cum moderamine, iteratò scias pondus, et pondere notato, repone aquam, quam modò recuperasti, et de illa aqua exuberata fac complementum ad medietatem sui ponderis: & omnes istas tales imbibitiones, et inhumationes, et calcinationes reiterabis, donec terra bibat de tali humiditate quatuor partes sui: et hoc cognosces ad tale signum, quòd si ponas modicum super laminam ignitam, et si euolauerit in fimum, factum est: sin autem nō, reitera imbibitiones et inhumationes et calcinationes,

tiones, donec consequaris signum prædicti: quo autem consecuto, pone super cineres, & da ignem primò lentum, et paulatim fortificando, donec tota materia ascendat superius ad latera vasis. Et dum sublimatum fuerit, dicitur corpus exaltatum in sale mirabili, quod omnes philosophi clamant lapidem et sulfur naturæ.

Salis vel sulfuris iam dicti inceratio sic fit. Recipe prædictum sal, cuiusvis metalli factum, vel aliquam quantitatem eius, et pone in crusibulo, et super cineres calidos situa ipsum, et dum erit aliquantulum calidum, pone de dicto oleo guttando guttam post guttam, donec sit spissum in spissitudine mellis frigidi: tunc remoue ab igne, et dum erit frigidum, accipe de eo modicum & proba ad laminam calidam, & si leniter funditur, factum est: sin autem non, reitera vt prius, donec lenissimè fluat ante fugam Mercurij. Et tunc projice vnum

pondus super centum pondera Mercurij
crudi.

SEQVITVR OPERATIO CA-
ritatis cum oleo lunæ.

LUna autem oleum habet virtutem fi-
xatiuam, & dat fusionem leuem su-
per omnia salia facta. Incera ergo sal Io-
uis, cum sulfur fuerit factum ex Ioue, cum
oleo lunæ, donec fluat, & projice vnum
pondus super centum pondera Iouis, vel si
sal fuerit de Saturno, projice vnum pōdus
super quinquaginta Saturni, et erit opus
perfectissimū, melius omni naturali: Vel
si oleū est de sole incera cum sale Veneris,
aut Martis, & projice vnum pondus su-
per mille pondera Veneris.

Sal aquæ vitæ sic fit, Calcina feces vi-
ni vel tartarum donec sint albæ: Deinde
imbibe eas cum aqua vitæ, summè rectifi-
cata & acuata in vase circulationis, &
pone ad putrefiendū per diem vnum, de-

inde lento igne distilla aquam, & ultimo calcina terram, vel sal, et iterum imbibe & distilla & calcina ut prius per omnia, et fac quatuor vicibus, tunc pone per se ad soluendum, in balneo, quo soluto congela, et fac hoc quater, et habebis artis sal, siue Mercurium testamētariū, sine quo nihil fit.

In proiectione omnium medicinarum nostrarum iam dictarum, nullum inuenies alteratum, ad perfectionem extrinsecam, quousque ducatur per cineritium, quia stannum videtur stannum sicut prius, sed est modicum frangibile & modicum induratum sine luciditate manifesta, quousque per cineritium bene sit purgatum, & sic etiam de Saturno, & similiter de Venere, sed est in colore Iouis, sed ductum per cineritium poteris videre hoc quod mutatum est in argentum depuratum. Et istae diuersitates veniunt per maioritatem virtutum ramorum lapidis secundum magis et mi-

nus suarum præparationum & sublimationum, quare color spiritus mutatur illarum non tantam virtutem in suis substantijs grossis habet, quòd ille posset per suã proprietatem segregare res heterogeneas metallorum, quando per suum spiritum transformantur, nisi per adiutorium cineritij, & hoc est ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua est colligata virtus, quæ transiit, & quæ impediit ad complendam actionem integram sui spiritus, quæ est diuidere hoc quod nõ est de essentia naturæ, & coniungere hoc quod est propinquum ad naturã argenti viui, quod post hoc iuuenit mutatum in finum argentum, quod est melius quàm de minera. Sed non intelligas quòd in suis cineritij debet ponere plumbum, quia medicina facit totum cum adiutorio ignis cinerosi. Etiam quando dictæ medicinæ proyiciuntur super corpora, postmodum ipsa non possunt

pati ignem ignitionis, immò statim fundun-
 tur sine ignitione determinata: &
 hoc est ideo, quia sua natura non patitur
 contrarietatem materiae indigestae, quae
 facit ipsum fundi ante tempus, quousque
 per cineritium consumatur materia indi-
 gesta, quae stat in loco substantiae phlegma-
 ticae vaporalis. Adiuvata igitur virtutes
 tuae medicinae per cineritium, & inuenies
 aurum & argentum, secundum quod
 medicinae fuerint in illis, vel
 ad album vel ad
 rubeum.

F I N I S.

COLONIAE

Apud Iohannem Birckmannum

Anno M. D. LXVII.

Cum gratia & privilegio Caf. Maieft.